

De crimine q. d. idē iudex tū criminaliter q̄ civiliter poterit cognoscere. agitur em̄ criminaliter per accusationē ex. l. agraria qua p̄stituta est pena. l. aure. publico inferenda in singulos terminos directos vel amotos. vt. f. de termi. moto. l. iij. nec vna tollit aliaz. qz p̄petunt de re familiari. vt hic. r. C. qn̄ ciui. sc. p̄ciu. cri. l. i. donec tñ vna agitur altera cessat quo ad exercitiū vt. f. de pub. iudi. l. iij. r. lvi bonoz rap. l. ij. §. i.
Sicut p̄ndiuiso. Accur.
Dños habeat. vnus ager p̄ alius. Accur.
Intelligit̄ as intelligit̄. f. fines. r. as intelligitur. f. iudex. r. tñ hēs adiudicare. e
Conuscis. f. dñoz fidi cui sit adiudicatio.
Horum. neu traliter.
Portionem in parte adiudicata. Accur.
Condēnā hoc iudicio. quia non potest agi vt subicit.
Iudiciū. qz fines non p̄t distingui donec diuidantur. Ac.
Non posse. vt. f. de ser. vt. p̄ di. f. si iter me. §. sol. aliud in negatoria quā qz pro re p̄p̄a intēdit̄ aliiu fociū vt ibi. aliud in hac actione. Accur.
Experiri. cū emptore.
Nō solū in duos. i. p̄ duob⁹ fundis.
Singuli. f. di. puta vnus hz plures confines.
Conualib⁹ vt. f. ar. fur. ce. l. cedere. §. h. Ac.
Usum fructū. cum vicino.
Displicuit. §. e. l. ij. §. sol. vt ibi.

Confinia. cōfinia dicit̄ p̄ dia rustica q̄ ita sibi prima sunt vt null⁹ paries medi⁹ sit. sed vrbana p̄sueuerit distingui parietib⁹. Item facit ad id quod legitur. f. de f. Si p̄o via publica iteruenit. (ver. si. l. vrbana. inter me et eū q̄ que ago finiu regundorum.
 sunt sed magis vicina dicit̄: et ea cōib⁹ parietib⁹ plerūqz determinantur. et ideo r si in agris edificia iuncta sunt: huic locus actioni non erit. et in vrbe hortoz latitudo cōtinere pot̄ vt etiā finiu regūdo ruz agi possit. Si vero via publica iteruenit cōfinium intelligitur. et tō finium regūdo rum agi non potest.
Confines dicunt̄ mediati nō immediati. h. d. Bal. Idē
Quia magis in cōfinito meo via publica vt flumen sit q̄ ager vicini. Idem
Sed si riuus priuat⁹ interuenit: finiu regūdo rum agi potest.
Ille qui occupat territorium alteri⁹ d̄ illud dimittere qd̄ facit p̄tra occupantes iurisditionē alienam. h. d. Bal.
Modo Modesti.
Dagroz arbitri⁹ dantur: et is qui maiorē locū i territorio h̄re d̄: et qui locū minorē possidet integrum assignare locū cōpellitur: idqz ita rescri
Ho. tex. qz p̄p̄a (ptuz est. ses d̄z tubere vt qz abstineat ab alieno et stet cōtētus suo ergo iponit silētū. facit. j. de lib. leg. l. aurelius. §. cētū. bal.
Irruptione t̄ l̄p. fluminis fines agrī cōfundit iundario: idqz vsurpādi q̄busdā loca i quib⁹ ius nō h̄nt occasionē p̄stat: p̄ses p̄ uincie alieno eos abstinere d̄z dño suū restituit: terminosqz p̄ mensorem declarari iubet.
Hic qz qn̄ expedit iudex d̄z personaliter accedere ad locū r credit̄ hic iudici in eo quod videt. Bal.
Ad offiū iudicis de finib⁹ cognoscentis p̄tinet mensores mittere⁹ r p̄ eos dirime

Nō pot. an ergo poterit agi finis regū. vt distinguant fines vrbane mee vt tue possessiois. r q̄ que agit 230. rñ. vtili hoc iudi. forte agetur nā et periculum talis vie ad nos p̄tinet. vt. §. quē admo. ser. amit. l. si locus. §. cū via publica. Accur.
Quia magis electine ponitur. 230.
Sed si riuus agi pot. cōtra dñm rui.
Modo a d̄groz arbitri. hec lex locū hz cū ager alicuius ciuitatis inter ciues equalit̄ diuidit̄. vel etiā i quolibet castro vt villa. et qd̄ subicit maiorē dic. f. §. d̄ beat habere. arg. C. eo. si quis.
Dicit. qz occupauit p̄ q̄ est tangeret.
Assignare. quēst alterius.
Irruptione. ne. abstineat. qn̄ ab litio volebat occupare: nā si possedit iaz aliquo tpe cōuenitur rei vendi. q̄libet ei sit suo iure p̄tent⁹. vt hic r. C. e. l. si p̄stiterit
Declarari. actōe si. regū. ec.
Distat. vt r. C. e. l. si qz. sed quōd mittet. certe hoc mō. quilibet em̄ p̄stet aliu h̄re. r. iugera p̄ diuiso. sed q̄libet dicebat alter occupasse d̄ suo. mē surabit et referet

iudici. et si necesse erit etiā iudex vel cum agrimense
vel postea ibi: et postea iudicabit. Accur.

a Subiectis. et ita h3 cōscientiā. ppiā faciet h3. M.
vt et. s. de ferijs. l. eadē. in fi. h3. 30. ptra vt ibi dixim⁹. et
hic vt iudex cognoscit. Accur.

b Locis. s3 cu
ius expensis. cer
te expēsi illoruz
int q̄s ius est con
testata.

Iudiciū. ma
net. vicino.

d Socj. alteri
us fundi. Accur.

Iudiciū. agit
vt. l. i. l. inf.
s. qui familie. et
hoc quo ad satis
dationē et s3. vt
s. de pcur. l. si de
funcr. s. n. nō ad
ordinem quin sit
certū q̄s prius de
calinia iuret. q̄a
q̄ puocauerit vel
quē fors p̄tulerit.
vt. s. d. i. l. i. trib⁹

In finalibus
monumēta.
id est termini.

s Probetur
sbat verus tati nisi
p̄betur. vt hic.
et. C. e. l. ij. et l. au
ten. de admi. offi.
in fi. col. ij. et. C.
s. pba. siue possi.
et de ap. precipi
mus. in fi. Accur.

Eos. dñs fu
it. nō tñ vt
simplr credatur
assertioni eius. s3
hoc d3 lzq̄de pba
ri et sic testis ē vē
ditōr. s. emptōis
s3 ē est vt dixim⁹
C. de test. l. oib⁹.
sed hic quo ad fi
nes inter emptō
res. ibi i cā euicti
ōnis. et adde qd ē
C. de test. l. oib⁹.

i Constituere. s. d3. et sic no. q. et dñs et qñ vedit pa
terfa. pōt p̄dia diuidere vt vult. vt hic. et. C. e. l. i. et v. l. e.
l. l. quod in rerum natura. s. i. Accur.

Sciendū est. scriptū ē. s. in latino qd hēs statī si q̄s
sepē et. s3 lex solōis de qua h̄ subijcit scripta erat
l. Ita est. ecceler solonis in greco. sc̄ptur (i greco
interpretatio Bul. in latino si quis sepem et. Ac.
m. Durum. cum calce.

n Domū. iuxta agrū alterius. Accur.

o Duos pedes. Imo vt q in edificatione q̄libet q̄ sit
a puato iuxta puatum: d3 spaciū. x. pedū liberi agris re-

te ipaz finū reg. q̄stionem vt
equū est: si ita res exigit ocu
lisq̄ suis subiectis locis.

Iudiciū finū
regū. manet q̄uis so
cij cō diui. egerint vel fundū
alienauerint. **I**dem.

Iudiciū cōt diui. fa. her.
finū regūdoz tale ē vt
in eo singule persone duplex
tus habeant: agentis et ei⁹ cū
quo agitur.

C Ho p̄sumūt fines ātiq̄
tati nisi p̄bet. h. d. bal. P ap.

In finalib⁹ q̄stioib⁹ ve
tera monumēta se q̄n
da sunt. modo si nō varietate
successionū et arbitrio pos
sessorū fines additis vt detra
ctis agris postea pmutati p

C Termin⁹ restri
gite terminatū et auctor testi
cat in q̄stione terminoz. qd ē
no. et intelligendū qm̄ in eū nō
refertur p̄iudiciū. bal. P au.

Eos terminos q̄stuz ad
dñij q̄stionē p̄tinet ob
seruari oportet fundoz quos
demonstrat is qd vtiusq̄ p̄
dij dñs fuit cū alterū eozū vē
deret. nō em̄ termini q̄ singu
los fundos separabāt obser
uari debēt. s3 demonstratio cō
finū nouos fines inter fūdos

Sconstituere d3. **G** ai⁹.
Sciendū est i actione si
niū regū. illud obseruādū eē
qd ad exēplū quodāmo ei⁹ le

linqui. si aut iuxta hoies publica. xv. pedū. als dom⁹
d̄struit et solū sisco applicat vt. C. d. edi. pua. l. meniana
que est s. so. qdā dicit hāc corrigi p̄ illā: alij dicit q̄ illa
loquit in menianis siue solaris. hęc aut in ceteris edi
ficationib⁹ vel cōstructionib⁹: qd est veri⁹ cū nō debeam⁹

gis scriptū quā athenis so
lonē dī tulisse. nā illic ita est.
Si q̄s sepē vel maceria iuxta
alteri⁹ regionē effoderit: t̄m
nū nō excedat. si aut muruz
pedē derelinquat. si domuz
duos pedes. Si autē sepul
chrū aut foueā effoderit: q̄stū
p̄fundū t̄m dē derelinquat. si
autē puteū: passuz. oliuā autē
aut ficū: nouē pedes ab extra
nea regione plātet. alia autēz
ligna quinqz pedes.

C Familie herciscunde
Litu. ij.

C Possessor h̄reditat⁹ pōt age
re s̄ coh̄dē diuisio. s3 si nō
possessor agit p̄t sibi obijci ex
ceptio p̄epositionis si ne
getur heres. h. d. et est ista lex
singularis. Bal. **G** ai⁹.

Hec actio
p̄ficiscitur
ex lege. xij
tab. nāqz
coheredi
bus volē
tib⁹ a cōio
nē discedere necessariū vide
bat aliquā actionē constitui
qua inter eos res hereditarie
distribuerēt. q̄ quidē actio
nichilomin⁹ ei q̄z t̄pso iure cō
petit⁹ qui suā partē nō possi
det. S3 si is qui possidet ne
get eū sibi coheredē eē: p̄t eū
excludere p̄ hāc exceptioēz

stante exceptione. igit ab eo t̄pē d3 currere p̄scriptio. vt
C. de an. excep. l. i. s. ad hęc. nec obstat q̄ abo possident
et fructus p̄cipiūt cōiter. nā nō dico p̄scribi dñio vt pos
selliōi rei: s3 ipi diuisiōi ne fiat. nā et als detinet q̄s i cōio
ne inuit⁹. vt. s. de alie iu. l. fi. Itē nō ob. l. i. in hoc. s. si Inuit⁹
cōuenit. qz plus opatur p̄scriptio q̄ pactum. q̄s q̄s
t̄ Jure p̄perit. et cū effectu nisi neget coheres a pos
si dēte vt h̄ subijcit. et. Je. h̄des. s. q̄trū. et. l. si id qd̄ et dñs ne deti
v̄ Exceptionē. s. recte ageres si (et. l. fund⁹. s. si ego natur.
in ea re et. s3 qz hic sit p̄iudiciū leo q̄ plus hoc itēderit:
ideo recte nō agis. nec alia d3 p̄pōi cū sperat p̄t. hē. vt

lic p̄p̄te legem facili
corrigere. vt i au
ten. q. mo. na. effi. da nou
sūt. s. trib⁹. collat. est.
vi. vt vt ibi. vel h̄
nō habet differen
tia: ibi sic.

p Cōdem. s.
quāstū extenditur
fouea inferius.

C Fam. hercis.
hec rubrica ē gre
ca. s. herciscūde et
dī familia. l. h̄f̄d̄
tas. vt. C. de ver.
sig. l. fi. et hercisco
.i. diuido. vñ fa
mi. hercis. l. h̄f̄d̄
tatis diuidende.

Ec ac
tio. s. fa
mi. her
cis.

r Xij. ta. et sic
est ciuilis. vt in
sti. s. ppe. et t̄pō.
actio. in p̄inci.

C Coheredib⁹
s3 si vn⁹ tñ vult
recedere: p̄ poterit
agere s̄ alios. vt
Je. l. arbitri. Itē
no. ex eo qd̄ dī vo
lētibus. q. d. et
pla. dicit eā na
sci ex volūrate nō
p̄t. Itē dicitur
ei nō currere p̄e
scriptioēz priusq̄
voluerint diuide
re cū pri⁹ nō esset
nata. s3 tu dic na
sci eā ex q̄st̄ factū
vt in sti. de ob. q̄
ex q̄st̄ s̄. s̄. idē iu
ris. potuit q̄ itē
ri a t̄pē cōionis et
cū effectu nō ob

Lex de
corrigē
da nou
est.
Inuit⁹
q̄s q̄s
q̄ i cōio
ne deti
natur.
vt

hic. et. C. de pe. he. l. si. in pn. nisi l. can. liciniani. vt. s. de pe. he. si qd liberatē. Si. in si. vbi p. modici tps pcedit in cā liberali nō expectato iudicio petitiōis hēditatis. s3 an idē in cōi diuidido vt nō intret donec rei vēdica tio spāt. vt nō idē. q. p hoc pūlegio daf. pe. he. s3 th ibi dicat idē. vt. I. eo. si id qd. nā ibi cel s3 abar. pe. he. q. p. s. tendebat titulus et est expressus. J. de excep. fundi. Accur. s. a. Si ea re. s. ba sūt exceptōis. b. Nō nocet talis. nisi forte q cō uent r possidet fa. he. ab eo q fecit possidet dicat se petitur totā hēditatē. tunc em si iudex ppendat eā facere bona sū auidis. s3 facilius q se ab alio dicit conueniendū pe. ti. he. vt. s. de pe. he. si qd liber. s. i. Itē huic dicto est s. s. si ps. he. pe. l. i. s. p. ind. e. fol. vt ibi: s3 quare vtro q possidente non repellit sicut r qñ non possidet. Rñ. pe. he. possidentri non datur cñ non sit duplex iudiciū sed fami. her. sic. c. Quicq opz. immo vt. I. e. l. cū putarē. q ē s. fol. ibi nō negabatur eē coheres.

si in ea re de qua agit iudiciū hēditati nō fiat. q si possideat eā pte licet neget eē coheres: nō nocet talis excep tio. q fit vt eo casu ipe iudex apud quē hōc iudiciū agit cognoscat an coheres sit. nisi ei coheres sit: nec ad iudicari ei qd opozet: neq aduersari us ei cōdēnandus est. A. l. p. Per familie her. actionē diuidit hēditas siue ex testō siue ab intestō siue ex. l. xij. tab. siue ex aliq lege de ferat hēditas: vlex senatuscō sul. s3 ex cōstitutionē. et generaliter eoz dūtarat diuidi hēditas pōt quoz pōt esse hēditas. Si quarta ad ali quē ex cōstōne diui piz arro gatū de ferat: qz hic neq hēs neq bonoz possessō sit: vtile erit fami. her. iudiciū necessariū. Itē si filij. militis peculū sit: fortē defendi pōt hēditatē effectā p cōstitutiones et ideo huic iudicio locus erit In fami. her. iudicio vnus qsq hēdū et rei r actoris pte sustinet. Dubitandū autē non est qñ fami. her. iudicium

Itē hoc qñ fecit testm si a sit de cedit ab intestato: nō erit loc hūic iudicio iure isto: s3 occupabit a pte iure pecul. vt. I. de cast. pecul. l. ij. sec. a sit est iure autenticō: qz h3 hēdē ab intestato. s. scēdētes r descēdētes. s. p. s3 r ma trē. auos r auas. inter quos pōt hoc iudiciū locū hē. vt in auten. s. hē. re. ab intesta. s. i. col. ij. Sustinet. vt r. s. ti. i. l. iudiciū m. Pauciores vt r. I. eo. arbitriū r. J. ti. i. sed et si nō omis. et hoc forte ppter dāna et expensas vel alias psonales presta tiones quas ab vnoquoqz p pre peti et erigi neces se ē nō quātū ad rei diuisionē: nāz tunc nō nisi inter omēs. vt. I. eo. l. in hoc. r. C. eo. l. co heredit. q sunt cōtra. vel dic etiā ad diuisionē: s3 i iudiciū p sentis tū. vt. I. e. l. cū pu tarem. Accur. n. Nō veniūt scz p se. vt. I. eo. l. heredes. s. i. Ac: o. Fuerint. in ter eos volentes ante iudicium in choatum. Lane ad of ficiū. etiā si stipulatio nō iter ueniat. Accur. q. Non mini ma. vt. s. de trans

et inter pauciores hēdes ex pluribus accipi possit. In hoc iudiciū r si noia nō veniunt: tñ si stipulatiōes interposite fuerint de diuisione eorū vt stes et: et vt alter alii mā det actiōes procurator: emqz eum in suam rem faciat: stabitur diuisioni. In tex. debeat no. expres sim q cessioari non dicitur proprie creditor: nec aduer sarius est proprie debitor. h. d. Bal. alius. Lane ad offm iudicif nōnūqz ptinet vt debi ta et credita singulis p solido alijs alia attribuat: qz sepe r solutio et exactio partiū nō minima incommoda habet nec tñ. s. hec attributio illū ef ficat vt qd totū solus debeat vel totū alicui soli debeatur. sed vt siue agendū sit partim suo/ partim pcuratorio nomi ne agat. siue cū eo agatur par tim suo/ partim pcuratorio noie conueniatur. nam lz libera potestas maneat creditori bus cū singulis experitūdi: tñ r his libera ptās ē suo loco

actio. l. cū hi. s. cause. r. I. de lega. i. potest. et. I. cōi diui. l. cōmuni diui. in pn. r. I. d. v. fur. tutor. s. l. uci. r. I. cōmo. l. in commodato. s. duabus. Accur. r. Debeat. vt r. C. eo. l. lz. et. C. s. pactis. l. debitor. r. sic no. q lz tibi cedā actionē: nō tñ tibi debet sed michi. qz et si cedā rei ven. nō tñ tu es dñs: s3 ego. arg. I. de iur. do. si spon salib. s. si. vel subaudi directo. vtiliter autē dberur s. m. Azo. f. Suo loco. r sic nota q sit procurator in rem suaz ex parte rei etiam actore inuito. vt hic. r. I. de iniur. sed si vnus. s. idē ait et si nepoti. r. s. de petitiō. heredi. sed et si lege. s. quid tamen si is. r. l. etiam. s. penulti. et. s. de norali. de illo. s. fina. et. l. idem. azo. et institu. per quas perso. no. acquiri. s. fina. et. C. de fideiuf. l. fan cimus. s. sed et si quid. et. s. de alie. iu. mu. causa fac. nō fo. um. s. si quis. sed contra. s. de procura. l. si actor. So lu. ibi dominus erat presens secundum quosdam: hie non. vel hie dominus volebat se conueniri: ibi non patiebatur. vel dic qz ibi erat persona domini legalior: hie non vt r ibi dixi. argu. C. de procu. l. si.

Er fami. ab intestato. hoc mēbrū subdidit. vt. s. de e. Duodeci tabu. vt agnatis. (pe. he. l. i. et. ij. vt insti. de leg. agna. suc. in pñci. Accur. f. Lege de ferat. vt. l. corne. vel qd meli. est dic. l. pa pia. vt insti. de suc. libe. s. postea. nā lex cornel. nō desert: sed delatā pseruat. vt insti. d. nō est per. fa. test. s. si. g. Senatusconsulto. tertul. et orfi. vt. insti. ad tertul. in puin. et ad orfi. in puin. h. Ex pstitutione. ex qua vocat nepos ad successio nē auie. vt. C. de leg. he. si defunctus. Ites et alia sunt exēpla. vt insti. de legi. agna. suc. s. hoc etiam i. Heres. neq em pōt dici magis ex testamēto qz ab intestato vel ecōtra debeat quarta. Et nota q qdā di cū ex eo qd h dicit q directū iudiciū fa. her. ppetit et bonoz possessō. sed tu dic q nō: sed vtile tñ cū ipe nō sit de numeratis in pn. hui. legis. Nec ob. qd h dēt neqz bo. pos. r. c. qz nō vult dicere vt his def directō: s3 solum dissimilitudinē notare inter hūc cui debet qz r bono rā pos. simile neqz test. ad. l. fal. l. i. s. sed operis. h. Effectā. p. aditionē vt. I. de stipu. ser. si sū. cōis.

Liber Decimus

Atere, preter nomina, q: hec ipso iure diuisa sunt vt. C. eo. ea que.

b Consequitur. vt. r. C. eo. l. si qua fideicommissor.

c Mala medicamenta. hoc ideo quia quedam sunt bona venena. vt. J. de pbo. sig. l. qui venenum.

d Veniunt. scz corumpenda no diuidenda.

e Questum erit. a defuncto.

f Non diuide tur. na nec in societate cofert. vt J. p. fo. l. nec pte ter mittendum.

g In ede. scz sacram.

h herede. qui est veduor. Ac.

i Ede. fallit sacram.

S que cau= nōes. exhibetur. vt. r. C. b ede. l. procurator r. C. de libe. ca. si cut dat. r. J. de fi de instru. l. ij.

l Sotiri. p for te. vel dic vt yna vni: alia alij. vt l vestib' xpi. Ac.

m Cōsensu. si ne scriptis. Item cōtra. J. de fide instru. l. fi. Sol' hec pillā. Accur.

n Suffragio. i. consensu in scri ptis. Accur.

N am ad lic tationē. ne q: pōpo. absdat primum neq. sic r. J. de tribu. l. p. cura. i. rñ. r. i. auf. de here. r. fal. San ordiatu. col. i. ac.

S heres. et actione exp tus. cōtra heredi tariū debitozē in solidū. r. sic nō iu re cū ex parte cēt institutus tm. vt J. de bo. pos. ptra tabu. l. i. §. si ex tri bus. et. J. de sol. l. ex pte. et. §. si ps her. pe. l. ij. r. J. de acqui. her. si sol'. sed arg. ptra. J. de assig. lib. l. sub p ditiōe. in pñ. r. §. i. r. de bo. pos. fm tabu.

q Cōicare. r. videtur q sic. nā rē. Ac. (l. i. §. i.

r Et. l. qui vicit. Accursus.

f Et electionem. nunc respōdet. sed quem dicit ha bere hanc electionē. Rñ. eum qui erat absens fm quof dam. tu dic eum qui vicit ex generali regula. vt. J. de iur re do. l. pteriq. in fi. Accursus.

t Cam. scz vici ctotiam.

v Pratem. ex hibēdo debitozē qui forte nō cōpa ret. r. nō cōueniē do eū iudicati nō si. p sua parte. alij dicit experundi id est vt cedat a ctionē iudicati.

r Personis. b quibus loquitur hec lex.

v Silentis. i. negligētia q dep henditur ex silen tio. vt. r. J. de cōdi. inde. l. iij.

z Post victo riā. idem esset r si ante peruenisset. vt. r. J. de regu. iu. l. sepe.

P omponi. plegate. vt sint penes ipsum rōnes in qbus de bita r credita cō tinentant. vt. §. de eden. si q: ex argen. §. rationem.

b Descripserint. f. eas in exē plis.

c Fuerit lega tus. als plegat'. r. facit. C. de pei. he. l. fina. Accur.

d Puelegar'. fuit desideratus. Bzo.

e Et necessa riū. mō soluit. ac.

f Ab eo. cui rō nes vel fu' fuerit plegat'. vt. J. que ad. re. aper. l. fi. et C. b diuer. referri. l. facim'. §. nōne hoc ipso q legat rōnes vt et id le gare qd i rōib' cō tiner. vt. J. de le. i. fuū fi. §. eū q cyro graphum. r. §. de pac. l. labeo. Cur § petir alij exhiberi cū eoz nō infit: Rñ. h' ptabat J. i. q voluerat rōnē vni' esse vel apud eū: sed iura ibidē pteia essent cōia.

g Pmpo. scribit si vni ex heredibus plegate' fue rit rōnes: nō pxi' ei tradēdas q: cohēdes descripserint. nā et si seru' actor inqt fuerit le gat': nō als eū tradēdū q: si rōnes reddiderit. nos videbi mus: nunqd etiā cautio sit in terponēda: vt quoties deside rate fuerit rōnes vel actor: p legatus' copia eoz fiat: ple ruz' em auctērice rōnes sunt necessarie actori ad instruē da ea que postea emergunt/ ad noticiam eius spectāria. r necessariū ē cautionē ab eo'

h Pheredibus plegate' fue rit rōnes: nō pxi' ei tradēdas q: cohēdes descripserint. nā et si seru' actor inqt fuerit le gat': nō als eū tradēdū q: si rōnes reddiderit. nos videbi mus: nunqd etiā cautio sit in terponēda: vt quoties deside rate fuerit rōnes vel actor: p legatus' copia eoz fiat: ple ruz' em auctērice rōnes sunt necessarie actori ad instruē da ea que postea emergunt/ ad noticiam eius spectāria. r necessariū ē cautionē ab eo'

i Pheredibus plegate' fue rit rōnes: nō pxi' ei tradēdas q: cohēdes descripserint. nā et si seru' actor inqt fuerit le gat': nō als eū tradēdū q: si rōnes reddiderit. nos videbi mus: nunqd etiā cautio sit in terponēda: vt quoties deside rate fuerit rōnes vel actor: p legatus' copia eoz fiat: ple ruz' em auctērice rōnes sunt necessarie actori ad instruē da ea que postea emergunt/ ad noticiam eius spectāria. r necessariū ē cautionē ab eo'

l Pheredibus plegate' fue rit rōnes: nō pxi' ei tradēdas q: cohēdes descripserint. nā et si seru' actor inqt fuerit le gat': nō als eū tradēdū q: si rōnes reddiderit. nos videbi mus: nunqd etiā cautio sit in terponēda: vt quoties deside rate fuerit rōnes vel actor: p legatus' copia eoz fiat: ple ruz' em auctērice rōnes sunt necessarie actori ad instruē da ea que postea emergunt/ ad noticiam eius spectāria. r necessariū ē cautionē ab eo'

m Pheredibus plegate' fue rit rōnes: nō pxi' ei tradēdas q: cohēdes descripserint. nā et si seru' actor inqt fuerit le gat': nō als eū tradēdū q: si rōnes reddiderit. nos videbi mus: nunqd etiā cautio sit in terponēda: vt quoties deside rate fuerit rōnes vel actor: p legatus' copia eoz fiat: ple ruz' em auctērice rōnes sunt necessarie actori ad instruē da ea que postea emergunt/ ad noticiam eius spectāria. r necessariū ē cautionē ab eo'

n Pheredibus plegate' fue rit rōnes: nō pxi' ei tradēdas q: cohēdes descripserint. nā et si seru' actor inqt fuerit le gat': nō als eū tradēdū q: si rōnes reddiderit. nos videbi mus: nunqd etiā cautio sit in terponēda: vt quoties deside rate fuerit rōnes vel actor: p legatus' copia eoz fiat: ple ruz' em auctērice rōnes sunt necessarie actori ad instruē da ea que postea emergunt/ ad noticiam eius spectāria. r necessariū ē cautionē ab eo'

o Pheredibus plegate' fue rit rōnes: nō pxi' ei tradēdas q: cohēdes descripserint. nā et si seru' actor inqt fuerit le gat': nō als eū tradēdū q: si rōnes reddiderit. nos videbi mus: nunqd etiā cautio sit in terponēda: vt quoties deside rate fuerit rōnes vel actor: p legatus' copia eoz fiat: ple ruz' em auctērice rōnes sunt necessarie actori ad instruē da ea que postea emergunt/ ad noticiam eius spectāria. r necessariū ē cautionē ab eo'

p Pheredibus plegate' fue rit rōnes: nō pxi' ei tradēdas q: cohēdes descripserint. nā et si seru' actor inqt fuerit le gat': nō als eū tradēdū q: si rōnes reddiderit. nos videbi mus: nunqd etiā cautio sit in terponēda: vt quoties deside rate fuerit rōnes vel actor: p legatus' copia eoz fiat: ple ruz' em auctērice rōnes sunt necessarie actori ad instruē da ea que postea emergunt/ ad noticiam eius spectāria. r necessariū ē cautionē ab eo'

q Pheredibus plegate' fue rit rōnes: nō pxi' ei tradēdas q: cohēdes descripserint. nā et si seru' actor inqt fuerit le gat': nō als eū tradēdū q: si rōnes reddiderit. nos videbi mus: nunqd etiā cautio sit in terponēda: vt quoties deside rate fuerit rōnes vel actor: p legatus' copia eoz fiat: ple ruz' em auctērice rōnes sunt necessarie actori ad instruē da ea que postea emergunt/ ad noticiam eius spectāria. r necessariū ē cautionē ab eo'

r Pheredibus plegate' fue rit rōnes: nō pxi' ei tradēdas q: cohēdes descripserint. nā et si seru' actor inqt fuerit le gat': nō als eū tradēdū q: si rōnes reddiderit. nos videbi mus: nunqd etiā cautio sit in terponēda: vt quoties deside rate fuerit rōnes vel actor: p legatus' copia eoz fiat: ple ruz' em auctērice rōnes sunt necessarie actori ad instruē da ea que postea emergunt/ ad noticiam eius spectāria. r necessariū ē cautionē ab eo'

s Pheredibus plegate' fue rit rōnes: nō pxi' ei tradēdas q: cohēdes descripserint. nā et si seru' actor inqt fuerit le gat': nō als eū tradēdū q: si rōnes reddiderit. nos videbi mus: nunqd etiā cautio sit in terponēda: vt quoties deside rate fuerit rōnes vel actor: p legatus' copia eoz fiat: ple ruz' em auctērice rōnes sunt necessarie actori ad instruē da ea que postea emergunt/ ad noticiam eius spectāria. r necessariū ē cautionē ab eo'

t Pheredibus plegate' fue rit rōnes: nō pxi' ei tradēdas q: cohēdes descripserint. nā et si seru' actor inqt fuerit le gat': nō als eū tradēdū q: si rōnes reddiderit. nos videbi mus: nunqd etiā cautio sit in terponēda: vt quoties deside rate fuerit rōnes vel actor: p legatus' copia eoz fiat: ple ruz' em auctērice rōnes sunt necessarie actori ad instruē da ea que postea emergunt/ ad noticiam eius spectāria. r necessariū ē cautionē ab eo'

v Pheredibus plegate' fue rit rōnes: nō pxi' ei tradēdas q: cohēdes descripserint. nā et si seru' actor inqt fuerit le gat': nō als eū tradēdū q: si rōnes reddiderit. nos videbi mus: nunqd etiā cautio sit in terponēda: vt quoties deside rate fuerit rōnes vel actor: p legatus' copia eoz fiat: ple ruz' em auctērice rōnes sunt necessarie actori ad instruē da ea que postea emergunt/ ad noticiam eius spectāria. r necessariū ē cautionē ab eo'

Cōputant. vt et insti. de re. diui. Spauonū. Ac.
A bestijs. s. a feris. Accur.
Euasert. s. ipsum pecus.
Cōsumptū. vt et non possit auferri. vt. l. de acqui.
 rerū. do. l. pomponius. Accur.

U Enist. cū
 ponit. p qñ
Tradite. se
 eius in pe. here. vt
 s. de pe. he. l. nō
 tñ. s. i. Accur.
Tē p dia. su-
 piciaria. fa-
 cit. s. d. sup. l. i. s.
 quod aut etiā.

Et post lit.
 hereditatis
 est. vt. l. s. de vsu
 fru. si fur. et s rei
 ven. l. non iō. et. l.
 ad fil. l. i. s. serui
 appel. et arg. l. de
 ver. sig. l. cedere.
 r. c. de cadu. tol.
 s. nauatem. Ac.

Adiudicari
 pōt. s. a iudice vni
 ex hī lib. vt iter
 pēdēte p dōe pē
 piat fruct. et ali-
 qd i pētia cohe-
 redib. p̄stet. et r. z
 hec adiudicatio
 et ē alienatio qz
 necessario fit. vt
 l. eo. l. si pignori.
 voluntarie aut
 non possit fieri. vt. c.
 cōia de leg. l. i. s.
 pe. vt dic ad iudi-
 cationē hic factā
 ab ipso testatore.
 quod nō placet.

Reuertatur
 quantū ad cōmo-
 di. vel pprie pro
 ut veniat inf oēs
 in diuisione. Ac.
Conditōe.
 post finitum in-
 dicio. sed q si pen-
 dense eo iudicio
 subicit. l. priori.
 Alienatōes
 iterdicite sūt
 vt. c. de liti. l. i.
 quonimo r p cō-
 trouersā motam
 vt. s. de pe. her. l.
 diuus. et. l. item

venit s. pēttaz. sec. in cōi di. vel alio singulari iudicio
 vt. c. cōi di. l. i. in fi. an p̄rouersā aut motā sp pōt fieri.
 vt. c. de do. l. portionē. nisi fiat cā mutādi iudicij. vt. s.
 de ali. i. l. i. Ac.

Necessaria. vt si sub p̄di. lega-

uit testōr q̄ existit pēdēte cā. vt. s. l. p̄. s. h. r ar. s. d. fun.
 Ed r si. p̄statā. i iudicio fa. her. (do. l. i.)
S p̄ Et postea. i. post lit. contestatā. Ac.
 q Subducit. vt r. l. de fun. do. si fūd. r. l. i. l. i. r no.
 hic mirabile q̄ i hac acōe vēit id qd a neutro possidet fami.

et adiudicari pōt cū sua scilz
 cā: vt existente p̄ditōe exima-
 tur ab eo cui ad iudicata est:
 aut deficiēte cōdi. ad eos re-
 uertat. a qbus relicta est. idē
 et in statulibero dī q̄ interim
 est h̄ditat. existente aut p̄di-
 tione. ad libertatē pueniat.
In iudicij alienatōes vo-
luntarie p̄hibite sunt: sec. i ne-
cessarijs. r hoc statim post cō-
trouersā motā. Bar. Idē.

Alienationes em post
 iudiciū a cceptū interdi-
 cte sunt. dūtaxat volūtarie
 non que vetustiore causam r
 originem iuris habent neces-
 sariam. **Ulpianus.**
Sed r si vsucapio fuerit
 erat ante litē cōtestatam. et
 postea. impleta fuerit: rez de
 iudicio subducit. **U**suf-
 ruct. an in iudiciū deducat. que-
 ritur. vt puta si deducto vsu-
 fru. fundus fuerit ab heredi-
 bus legatus. **Paulus.**
Et si seruo heredita-
 nec em a psonis discedere si-
 ne interitu sui pōt. **Ulpian.**

Et puto officio iudicis
 contineri vt si volent
 heredes a communione vsu-
 fruc. discedere. mores. eis ge-
 rat cautionibus. interpositis
Iulianus. ait. Si alij fundū
 alij vsufructū fundi iudex ad
 iudicauerit: non communica-
 ri. vsufruc. **U**sufruct. r ex
 certo tempore et vsqz ad cer-
 tum tempus et alternis ānis
 adiudicari potest. **I**d qd
 amnis fundo post lit. cōtesta.

Item p̄dia q̄ n̄ p̄tmo
 n̄ sunt: s. z vtectigalia
 vel supficiaria. nec min. qz
 he res q̄s alienas defunctus
 bona fide possidet. **Paul.**
Artū quoqz edituz et
 p̄aditā h̄ditatē. **U**l.
Et post lit. cōte. sabin.
 scribit in fa. her. iudici-
 um venire et adiudicari posse
 Idē erit r si seruis h̄ditarijs
 ab extraneo aliqd datū sit.

No. q̄ sententia intelligit
 salvo iure tertij vt ex ea trans-
 feratur res cū sua causa. l. ta-
 lis qualis est. h. d. s.
Res q̄ sub cōditōe legata
 est interim hereditatis. est. r
 ideo venit in fa. her. iudicium

hoc testōr: exp̄sse velle potuit. at hic si p̄pe accipiat n̄
 erit snla. qz hoc ei p̄missū nō ē vt cōicer: s. vt diuidat. vt
 l. de re. eo. l. qui necq. in. fi. s. m. s. 30.
 p̄ p̄d. sec. i alijs p̄uitunb. vt. s. s. s. ser. l. s. iutes. s. z.

Aliena
 no ne
 cessaria
 tenet.

a **Alluit**. i. per alluvionem accrevit.
 b **Venit**. r. sic crevit iudicium sicut et crevit pignus. vt
 c **Usumfructu**. s. hfditariu. (De pig. l. si fundus. l. pign.
 d **Veniunt**. vt r. s. e. heredes. s. non tantu. r. J. i. i. i.
 si quis putat. s. i. Accursus.
 e **Quasi** heres
 fecerit. l. cu heres
 esset. vt hic. r. J. de
 here. vel act. ven.
 l. si ex plib. Ac.
 f **Si viuo**. se-
 cus si mortuo as-
 adita hfditatem
 vt. J. eo. l. heredes
 s. filius. et. l. q
 erat. r. l. i. s. fru-
 ctus. q. s. i. r. vel
 in. s. filius. ex-
 pone vt ibi.
 g **Denique**. als
 lex r. als non.
 h **Lege** aq. l.
 vt r. s. ad le. aq. l.
 qui tabulas.
 i **Non minus**.
 vt arg. J. i. l. i. l. i. j.
 k **Ita** si huus
 hfditari. secus i
 herede surripie-
 te vel seruo pro-
 prio vni heredi
 qz tunc bñ locum
 hz noralis. vt J.
 e. l. si d. qd cõten-
 dis. s. dolus. r. ar-
 gu. s. e. l. s. p. i.
 l **Surripuerit**
 idẽ in J. et. vt so-
 ciet inter se de pe-
 culio nõ agat. vt
 J. de pecu. hunc q
 rit. s. si. r. l. nã. r. J.
 de fur. si fur. cõis
 m. q. cessare. vt
 et. s. de noza. l. cu
 seruus. r. J. de ser.
 cor. l. vt tãt. s. i.
Amno cõ-
 misso. s. p.
 aditã hfditatem
 nã si ante dãnum
 def. vt. l. si. de no
 za. l. si seru. cõis
 in si. J. 30. r. facit
 ad. l. s. de peti. he-
 re. nẽ ve. s. cu. p.
 diximus. Accur.
Ita conse-
 gatus. sine nomi-
 nis adiectione.
 p **Denunciauerint**. maxime nam idem r. si non de-
 nunciauerint. et facit ad inferius rñ. C. de dona. inter

vir. et vro. l. si maritus. Accursus.
 q **Liberorum** suorum. testatoris.
 r **Non pertinere**. sed nõne amittit portionẽ suã iẽ
 qui vel interfecit vel ab alio interfecit non vindicat. vt
 et. C. de his q. vt indig. l. i. r. J. de his qui. vt indig. l. indig.
 gnũ. põt ergo re-
 pelli excepõẽ s.
 agat. s. herci. rñ.
 portio non ipso
 iure amittit. qz in-
 terim est heres.
 sed p sententiam
 applicat sico. vt
 J. de vulg. s. abli.
 l. ex fact. s. in lia.
 et. C. de his q. vt
 indig. l. hfditas.
 ergo ante sñam
 a cohẽdibus non
 repellit. l. 3. repel-
 lat a sico. vt r. s.
 si ser. ven. l. loci.
 s. cõpenti.
 s. nõ interce-
 dat. nisi penite-
 rit. vt. C. eo. l. in
 ipsius.
 t **Ita**. her. imo
 videt cessare. vt
 s. de pe. her. l. he-
 reditas. q. est J.
 sol. ibi vnus erat
 heres. vt arg. J. de
 an. lega. l. quini.
 s. pomponius.
 v **Prescriptis**
 s. bñ. ex illo arti-
 culo do vt facias
 q. vt esse inter te
 stator et hfdem
 sed hoc nõ vt. qd
 s. bñ. r. vt. J. de s.
 sig. l. s. bñ. sed rñ.
 hic non esse J. et. i.
 sed quasi J. cum
 ppter inris ne-
 cessitatẽ. vt arg. J.
 eo. si filia. s. si pas-
 et in si. de ob. q. ex
 quasi pira. mal. s.
 idem iuris.
 x **Cõsequi**. p.
 et sic veniit pso-
 nales sñationes
 vt J. eo. labeo. s.
 familie.
 y **Satisfiat**.
 vt J. eo. heredes.
 s. idem iuris. in
 si. s. Accur.
 z **Actiones**.
 vt. J. de pecu. l. q.
 situm. s. i. Accursus.
 a **Sed** et familie. vt r. J. de cõdi. l. de. l. frater a fratre.

alluit eque venit in hoc iudicium. **Sz** r. si dolo vlt culpa qd in vsufructu. ab vno ex hfdibus factu sit: hoc quoqz in iudicium venire pōpo. att. nam et oia q quis in hereditate dolo aut culpa fecit: in iudicium fa. her. veniunt: si tamen qñ hfs fecerit. et iõ si viuo testatore vnus ex hfdibꝫ pecuniã sustulerit: in fa. her. iudicium ea non venit: qz tuc nõdum hfs erat vbi aut quasi hfs fecerit: et si aliã pter eã qd actionẽ habeat: tñ teneri eũ fa. her. iudicio Julianus scribit. Deniqꝫ att si vnus ex hfdibꝫ rones hfdi tartas deleuerit vel interleuerit teneri: quidẽ lege aq. l. qñ corruperit: nõ minꝫ aut etiã fa. her. iudicio. Itẽ si seruus hfditariꝫ ppriam rem hfdis vni surripuerit: offili? ait eẽ fa. her. actionẽ r cõi diui. fur- tias actionẽ cessare. quare a gentẽ fa. her. iudicio psecutu rñ vt aut ei seru? ad iudicetur aut litis estimatio in simpluz offeratur. **Ita** alius Anno commisso? ab vno hfdẽ cõueniẽs est dicere simpli habendã estimacionez in fami. herci. iudicio. **Contra** agere fami herc. nõ põt obijci q hfditas ptimeat ad fiscu: qz ipe est indignus p coheredem. Bar. Ulpian. **Ita** pñr iul. ait. si ex plu tribus heredibꝫ vni seruus sit gñaliter p optionẽ legatus? r hfdes stichũ tabu- las hereditarias interleuisse dicant vel corrupisse: r pp hoc denunciauerint? ne opta ref seruus: deinde opta? ven dicitur. poterit si ab eis vediturum. s. i. Accursus.

ces doli mali exceptione vt et de suo questionez habere. **Heres digno coheredi indigno eo q nõ vindicauit necẽ defuncti nõ põt de hoc op ponere nec impedire iudicium diuisorium motum. h. d. Bal.** **Sz** an i fa. her. iudicium vel de morte testatoris vde mor te vxoris liberorũqꝫ suoz? ha bebunt qñtionẽ hfdes querit et rectissime pompo. ait hoc ad diuisionẽ rez hereditaria rñ nõ ptime. **Idẽ** erit si qd testõ cauerit vt seru? ex portad? veniat: officio iudicẽ fa. her. cõtineri vt volũtas de functi nõ intercadat. **Sz** r cũ monumẽtũ iussit testõ: fie ri: fa. her. age vt fiat. idẽz tñ tẽpat? qz hfdũ interest quos tus monumẽti seq: pscriptis s. bñ? posse eos expiri vt mo numẽtũ fiat. Sũptuũ qd vn? ex heredibꝫ bona fide fecerit vsuras quoqꝫ cõseq põt? a co herede ex die more sñm rescri ptũ i peratoꝝ seueri r atonini **Nota** libellũ: ago vt solua tertio qz mea inest. h. d. bal. **Vel?** et illd elegãter adij- ctit coheredẽ r si non soluerit hfdẽ fa. her. iudicium vt cogatur coheres soluere cũ als nõ sit liberatur? rẽ credito: nisi iso- lidum et satisfiat. **Si** fili- us. pñ hfs p pte extitisset r a creditozibꝫ peculiaribꝫ ue niret: cũ parat? sit soluere id oẽ qd debet p doli exceptio- nẽ pseqt a creditozibꝫ mãda- ri sibi actiones. s. 3. et fa. her. iudicium cuz coheredibus hfdẽ. Et cũ vn? ex hfdibꝫ legatum soluit ei q missus fuerat i pos- sessionẽ legatoꝝ seruandorũ

gnũ. põt ergo re-
 pelli excepõẽ s.
 agat. s. herci. rñ.
 portio non ipso
 iure amittit. qz in-
 terim est heres.
 sed p sententiam
 applicat sico. vt
 J. de vulg. s. abli.
 l. ex fact. s. in lia.
 et. C. de his q. vt
 indig. l. hfditas.
 ergo ante sñam
 a cohẽdibus non
 repellit. l. 3. repel-
 lat a sico. vt r. s.
 si ser. ven. l. loci.
 s. cõpenti.
 s. nõ interce-
 dat. nisi penite-
 rit. vt. C. eo. l. in
 ipsius.
 t **Ita**. her. imo
 videt cessare. vt
 s. de pe. her. l. he-
 reditas. q. est J.
 sol. ibi vnus erat
 heres. vt arg. J. de
 an. lega. l. quini.
 s. pomponius.
 v **Prescriptis**
 s. bñ. ex illo arti-
 culo do vt facias
 q. vt esse inter te
 stator et hfdem
 sed hoc nõ vt. qd
 s. bñ. r. vt. J. de s.
 sig. l. s. bñ. sed rñ.
 hic non esse J. et. i.
 sed quasi J. cum
 ppter inris ne-
 cessitatẽ. vt arg. J.
 eo. si filia. s. si pas-
 et in si. de ob. q. ex
 quasi pira. mal. s.
 idem iuris.
 x **Cõsequi**. p.
 et sic veniit pso-
 nales sñationes
 vt J. eo. labeo. s.
 familie.
 y **Satisfiat**.
 vt J. eo. heredes.
 s. idem iuris. in
 si. s. Accur.
 z **Actiones**.
 vt. J. de pecu. l. q.

Item ex diuerso. tollit. als solidum als solius. Que ita. f. vt vn^o totu^m comodu^m noⁿ habeat: et alter totu^m incommodu^m non patiat. vt et. s. de noxa. l. si in re communi. in si. i. respon.

Coicent. pro diuiso vnoq^{ue}. s. portionē suā soluere. nec em^o p^{er} hanc actionē coicent qd^o p^{er} idiuiso: sed idiuisum diuiditur. vt. s. e. l. ij. s. 30.

S filia. coheredū. stipulantiū.

Recuperat. ipa tū non ē de herede ei^o dictum est. Accur.

Nō potuit. que est vt dos ab ea v^l ē a suis heredit^o p^{er}at v^l tūto min^o de hereditate accipiat vt. C. de col. l. doctis qd^o. et fact. s. de offi. p^{re}si. l. illi citas. s. veritas.

Percipe. vt et. s. e. l. s. idē scribit. s. neratius.

Pericipiet. vt et. s. e. l. s. idē sequent. s. s. filii.

Institutus. idē et si hereditatis. vt. s. de do. p. leg. l. i. s. cels^o. s. 3.

Pericipiet. p^{ro}pter rōnē q^u sequitur. vt et. s. de col. bo. l. iij. s. emācipat. et. C. eo. l. vxor. et. s. si maritus. in si. et. l. si dus qui. in pun. l. sustinet. vt et. s. de iur. do. si is qui. s. ibi.

Cōueniri. ab vxore vel eius patre.

Et stipulat^o est. als m^ulteri do nare vt. vt. C. de rei vro. actio. s. accedit.

Patri datā vt et. s. ad. l. fal. si dos socio.

Tandiu. i. intantum.

Patiatur. nā et sic teneretur p^{er}. vt. s. solu. ms. l. si cū dotem. s. nunc transgrediamur. Accur.

In rē. vt quaten^o ē iustus vt rati habiti. Accur.

causa: putat papi. et vez ē fa. her. iudiciū ei p^{er}tere aduersus coheredes: q^u nō als discederet legatari^o a possessio ne quā vice pignoris erat cōsecutus: q^u si totū et legatum fuisset exolutū. Sz et si q^u titio debitū soluerit ne pignus ventret: nerat^o scribit fa. her. iudicio posse eū expiri. **Gai^o**

Item ex diuerso s^ul^o p^{ro}spicere iudex d^z: vt q^u vn^o ex h^{er}editibus ex re h^{er}editaria p^{re}cepit stipulatusve est nō ad eum solidū^m lucrū p^{er}tinēat. q^u ita^o. s. cōsequē iudex si aut reputationes inter eos fecerit: aut si curauerit cautiones interponi q^ubus inter eos coicent^o p^{ro}moda et icōmoda.

Qui onera matrimonij sustinet debet dotē percipere. **Barro.** **Ulpianus.**

S filia nupta q^u dotem cōferre d^obit: p^{ro} errore coh^{er}edū ita cauit vt q^u a marito recuperat^o p^{ro} partib^o hereditarijs solueret: nichilominus arbitru^m fa. her. sic arbitratu^m papi. scribit vt et si cōstāte matrimonio ipsa diē suum obierit cōferat dos. nā ipertitia inq^u cohereduz iurisdittio nis fo: mā mutare nō potuit.

Nota q^u si plures sunt fratres z vnus h^{er} vxorē q^u d^z p^{er}icipere dotē dataz p^{ro} nuru filij v^l sibi viuēte patre. **Wal.**

S i filius fa. iussu p^{re}is obligatus sit: debet hoc debitū p^{er}icipere. s. z si in rē patris vertit. Idē placet et si d^o peculio peculium percipiet. z ita impator: noster rescriptis. hoc amplius si filius fami. heres

Donationē. sed cū cā collat. s. i. vt fo. at creditor b^o. et iō agit p^{re}scriptis s^ubis. vt. C. de do. l. cū res. s. 30. et

Hereditarijs. p^{ro} quib^o solis tenē (h^{er} subicit. ac. vt. s. de here. insti. l. ex facto. licet vnus sit grauatus. vt s. de lega. i. seruo legato s. si testator. nisi in casu. vt q^u animo cōpensādi

dotē ab vno here dū legatum reliquit maritus vxori. nam si malit dotē eū eliget herede q^u fuit legato grauatus nisi i id q^u esset mar^o legatū. vt. s. de leg. cū ab vno. in p^{re}l. v

Diuise sint. alioq^u ageretur fami. hercis. z nichilominus p^{re}scriptis verbis. **N**on potest immo pluries. vt C. eo. l. i. que ē cōtra. So. ibi fuit p^{ro} ma diuisio sine iudice. et ideo nō impedit aliam fieri eū iudice. sed que est rō q^u non pluries. Rñ. fm 30. q^u oia veniūt i p^{ro} ma petitione. sed si hoc est: ergo et si alia actione agat ob. excep. rei iudi. l. iij. et. v. q^u hic negat. vñ adhuc remanet q^u stio. Itē plus auget q^u stionē. q^u p^{er} he. que est vniuersalis pluries sten dit: quare ergo si hec. rñ. q^u hec ē vniuersalis natura et habitate z necessitate z effectu. nā pro vna re vel q^ubusdā itē tari nō pōt. vt. s. e. l. fundus michi. cū s^u semel sit dicta: tū nō intērat post ea: q^u nec p^{ro} eis q^u remiserit p^{ro} agi v^l p^{ro} pote cert^o reb^o est vniuersitas s^u diuisa. nec p^{ro} p^{ro} q^u sem^l diuisa s^u q^u ad iudicata. at p^{er} he. nata ē vniuersal^o: s^u si effectu s^u q^u p^{ro} vna re itēdit. et iō pluries intēdit. s^u si actū sit p^{ro} mo fa. her. et postea p^{ro} q^ubusdā idiuissa agere velit cōi diuis.

sit institutus^o dotē vxoris sue p^{er}icipiet. nec imerito. q^u ipse onera matrimonij sustinet. Itēgrā igit^{ur} dotē p^{er}icipiet z cauebit defensuz iri coh^{er}des q^u ex stipulatu possunt p^{ro}ueniri. Idē et si ali^o dotē dedit z stipulatus^o est. Nec solū vxor^{is} sue dotez: s^u et filij sui vxoris quasi huius quoq^{ue} matrimonij onus ad ipm spectet: q^u filij onera z nurus ipse agnoscere necesse h^{er}. Percipe autē nō solū patri^o datam dotē filijz oportere: verū etiam ipsi filio marcellus scribit: sed filio datam tandiu^m q^u diu peculium patiatu^m: et in rē patris versum sit.

Diuisio patris inter filios habet vim vltime voluntatis non vim simplicis donationis. **h. d. Wal.**

S i pater inter filios sine scriptura bona diuisit: z onera eris alieni p^{ro} modo possessionū distribuit: nō videri simplicē donationē: sed potius fecisse sup^{re}mi iudicij diuisionē papi. ait. plane inq^u si creditores eos p^{ro} portioib^o hereditarijs cōueniat: et vn^o placita nō det: recte posse eū eo p^{re}scriptis s^ubis agi quasi certa lege permutationē fecerit. s. si omnes res diuise sint.

Nota q^u est mag^{is} vniuersalis actio fami. hercis. q^u petitio hereditatis: cum petitio hereditatis possit pluries intentari: sed non actio fami. hercis. et rō not. hic z in glo. vlti. l. i. C. et. Wal.

Fami. her. iudiciū āplius q^u semel agi non pōt: nisi cā

vt ad iudicata. at p^{er} he. nata ē vniuersal^o: s^u si effectu s^u q^u p^{ro} vna re itēdit. et iō pluries intēdit. s^u si actū sit p^{ro} mo fa. her. et postea p^{ro} q^ubusdā idiuissa agere velit cōi diuis.

Liber Decimus

potest. qz p istis spaliiter nō potuit agi iudicio fa. her. r licet p his r pro alijs actis sit vniuersaliter: nō tñ pfectus est efficaciter actionē fa. her. in istis. vñ nō ob. excep. si agat cōi di. vt arg. C. de iudi. l. licet. fm Bzo.

Cognita. f. rōne etatis. ar. J. e. in. l. fi. s. nō est boni ar. qz ibi sc̄a fuit

diuifio sine iudice: satis tñ rō est bona. nā minor q̄ infam restituit. r etiā maior q̄nq. vt. s. de iudi. l. si p̄tor. vel dic ex cā hic agi fa. her. p psonalib⁹ p̄statio nibus faciēdis. p rebus diuifis. p alijs p̄statiōib⁹ q̄ peterent. p indiuisis ageretur in factū. vt ar. J. de religio. at si q̄s. s. la beo. Bzo. Jtē. pp̄t quas dā alias p̄statiōes agit p̄ scrip. h. vt. s. s. p. xi. itē anq̄ fa. her. cis. vt. s. e. his cōsequēter. s. sum = pruis. r. J. eo. item s. fa. her. Bzo. et facit. J. tit. l. i. iij. s. i. Accur.

Si vni. als. l. si vni. r als. s. papinianus.

Citra speciem id est non legauit exp̄ssim liberatiō nē coheredib⁹. vt dic citra speciem legati: quia ei quē onerat nō relinq̄t legatum fm Jo.

Tu dic s. Bzo. citra speciem legati: qz nō reliquit ita vt creditoribus actio p̄peteret. vt J. s. le. l. suo legato. s. si testator. et id dubitabat an fal. locū h̄fer. r dic q̄ sic. vt. J. de lega. ij. cū ab vno. r coheredes agūt. vt. d. l. suo legato. s. si testator. r. J. de le. iij. si deicō. s. inter dū. r. J. s. her. in l. i. ex facto p̄ponebat. Ac.

Obligat⁹ est. qz p̄misit p habēda dignitate. vt. J. s. col. bo. l. i. s. s. an id q̄. vel alijs modis. vt. J. ad munic. e. J. fuit. quasi fideiusor est filij pa. (l. ij. s. i. Accur. ter consentiendo. vt. J. ad munic. l. quotiens. in p̄inci.

Merati⁹ aut r̄ndit. f. in illa q̄one in q̄ p̄ponebat eū g. C. Brech. nomē est publici muneris. (qui rē. Bzo. h. J. s. suscepturum. cum esset iam electus: als secus. vt. J. de mune. r. ho. l. et si filium.

Profectum esse. ex hac p̄fessione vel cōsensu adhibito in electione filij pater vt fideiusor obligat. vt. J. ad munic. l. quotiens. quare vñquēq̄ heredē p parte he

cognita. **Q**z si q̄dā res indi uise relicte sint: cōi diuif. de eis agi potest. **P**apinia.

Si vni⁹ ex heredib⁹ on⁹ eris alieni iniungat c̄tra speciem legati officio iudicis fa. her. cognoscētis suscipere eū id optere: s. nō vltra dodrantē portionis sue: vt q̄ drātem illibātū habeat. Jndēnes igitur coheredes suos prestare cauebit.

Merita que filij patris destinatione suscepti efficiūt ne percipiatur id quod eo nomine deberur. h. d. Bal.

Idē scribit r si filij in muneribus publicis i q̄bus p̄f ei p̄sentit obligatus⁹ est r p̄p̄ter heres script⁹ est: hoc q̄s debere p̄cipere: qz r hoc patris es alienū fuit. Sed si q̄ muneris post mortem p̄ris suscepti: ab his p̄ris heredes soluti sunt.

Merati⁹ aut r̄ndit eū q̄ plures filios haberet vnum ex filijs suscepturū p̄fessuz esse: r p̄uisq̄ munerē fungeret⁹ mortuū esse: oib⁹ filijs heredib⁹ institutis: et questū eē an is filius q̄s in eā rē impendisset fa. her. iudicio p̄sequat. et q̄ r̄ndisse nulla actiōe id cōsequi posse: q̄s merito displicet: debet itaq̄ hoc in fa. her.

reditaria reliquit obligat⁹. Bzo. vt. J. s. mune. r hono. l. k. C. fungereur. f. filius. precedebat eū (et si filium. electio p̄fessionē. vt. J. de condi. r demon. publius. l. C. mortuum esse. f. patrem. Bzo.

Venire. hoc propter patris p̄fessionē. als nō tenetur coheredes. vt J. eo. l. ex parte. s. filius. que est cōtra. et ad mun. l. lucius. s. idē r. heredes. sic ergo precipuū erit filij q̄s sue dignitatis cā est datus: vt. h. et. J. de colla. bo. l. i. s. sed an q̄s dignitatis. r. s. e. l. s. p̄tori. Accur.

Alterum. f. p̄mum. Bzo. **C**oheredē esse. f. s. s. h. nā ager p̄tra p̄mū vt defendat: vt. h. r. J. s. libe. leg. nō solū. s. sed si duob⁹. et J. de lega. ij. cū ab vno. Accur.

Sed r legata. s. s. relicta mulieri pro dote. q̄ **E**lecta. f. a muliere.

Retinentur. ab heredibus. f. **C**oheredis. scilz secundū.

Debito. scilz licet dote. **N**ō opz. im

mo videt q̄ sic. vt J. de ali. r ciba. le. l. pecunie. q̄ est J. sol. ibi nō vt heres: sed vt minister vel p̄missari⁹ est gnar⁹. at h̄ vt heres. idq̄ cōmodo nō p̄uaf. Ac.

Videly. sic optet. Jo. **S**uscepit. l. ex voluntate

Legati. qz is d̄z habere cōmo: (testatis. Jo. dum q̄ grauatus est in onere. vt insti. pro soc. s. illud.

Cōditionis. fuit eū imposita cōditio si daret vni ex heredibus. vnde videtur ei p̄legatum. Accur.

De peculio. q̄s et l. z. vt. J. de cōdi. cā da. dedi. s. f. r. c. **D**ebere. qz l. z. fuerit hereditas: (J. s. l. i. l. iij. s. i. r̄u et q̄s accepit tanq̄ heres p̄ sua pte. vt. J. ad le. fal. id aūt q̄s. r. J. s. do. cā mor. l. q̄s statuli. r. s. s. peti. he. et. s. idē erit dicendū. in fi. s. q̄ sunt J. tñ nō venit in actiōe fa. her. qz nō videt voluisse testator id cōmunicari. Ac.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

reditaria reliquit obligat⁹. Bzo. vt. J. s. mune. r hono. l. k. C. fungereur. f. filius. precedebat eū (et si filium. electio p̄fessionē. vt. J. de condi. r demon. publius. l. C. mortuum esse. f. patrem. Bzo.

Venire. hoc propter patris p̄fessionē. als nō tenetur coheredes. vt J. eo. l. ex parte. s. filius. que est cōtra. et ad mun. l. lucius. s. idē r. heredes. sic ergo precipuū erit filij q̄s sue dignitatis cā est datus: vt. h. et. J. de colla. bo. l. i. s. sed an q̄s dignitatis. r. s. e. l. s. p̄tori. Accur.

Alterum. f. p̄mum. Bzo. **C**oheredē esse. f. s. s. h. nā ager p̄tra p̄mū vt defendat: vt. h. r. J. s. libe. leg. nō solū. s. sed si duob⁹. et J. de lega. ij. cū ab vno. Accur.

Sed r legata. s. s. relicta mulieri pro dote. q̄ **E**lecta. f. a muliere.

Retinentur. ab heredibus. f. **C**oheredis. scilz secundū.

Debito. scilz licet dote. **N**ō opz. im

mo videt q̄ sic. vt J. de ali. r ciba. le. l. pecunie. q̄ est J. sol. ibi nō vt heres: sed vt minister vel p̄missari⁹ est gnar⁹. at h̄ vt heres. idq̄ cōmodo nō p̄uaf. Ac.

Videly. sic optet. Jo. **S**uscepit. l. ex voluntate

Legati. qz is d̄z habere cōmo: (testatis. Jo. dum q̄ grauatus est in onere. vt insti. pro soc. s. illud.

Cōditionis. fuit eū imposita cōditio si daret vni ex heredibus. vnde videtur ei p̄legatum. Accur.

De peculio. q̄s et l. z. vt. J. de cōdi. cā da. dedi. s. f. r. c. **D**ebere. qz l. z. fuerit hereditas: (J. s. l. i. l. iij. s. i. r̄u et q̄s accepit tanq̄ heres p̄ sua pte. vt. J. ad le. fal. id aūt q̄s. r. J. s. do. cā mor. l. q̄s statuli. r. s. s. peti. he. et. s. idē erit dicendū. in fi. s. q̄ sunt J. tñ nō venit in actiōe fa. her. qz nō videt voluisse testator id cōmunicari. Ac.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

Idem est in cōi diuif. si dictatum fuerit famil. her. cis. vt scz p̄dicta non veniant.

Tem labeo. thesauruz. improprie ponitur. vt. J. de acqui. re. do. l. nunq̄. s. thesaurus. Accur.

a Partitio sit. et sic sola sua parte hz. et ita est h. i. l. l. u. ans. fol. hic de iure stricto: ubi de eitate fm q. d. a. v. hic pecunia cōis erat: ubi precium nūq. fuit cōe. Accur.
b Pluribus. nō tamē obibus quia sic nō diuideretur.
c Aligne. f. iudex. et hoc casu etiam oib. qz diuidit.
d Diuisum. a testatore vt differat a pcedēt. rñ. ubi vel si re.
e Diuisione. a testatore facta inter coheredes.
f Seruum faciat. vt r. l. tit. i. cōi di. s. i. et. l. vt fundus.
g Si pure. qz nō dixit saluo qd f. d. cam.
h Ad iudicand. eadē fundū et tunc est rō. vel dic alius fundū et dic ex interuallo. ar. cōtra. f. i. cer. pe. l. lecta est in auditu rō. Accur.
i Nō poterit. vt. l. d. re iudi. l. qd iussit. in fi.
k Prestatōib. vt. r. s. eo. his p. s. que. s. sumptuū. r. l. ite ex diuerso.
l Que sunt. i. ppter q. cōpetit. m. putat. mar cellus.
n Prestatōes. pceptas anq. res esset capta ab hostibus. Accur.
p Rōp. spem postliminiū. que est magni effect. naz. patronus apud hostes ipedit filii sui petere bo. pos. i. bonis liberi p. p. spem reuertēti q. est de ipo. vt. l. d. bo. lib. si necesse. s. si deportatus.
p Cum cautio ne. f. tali. vt si non reuertat ab hostib. reddat pecunia ei cui fuit res adiudicata nisi tantū. r. tunc enim nichil reddat quasi spes emptafuerit. vt. r. de actio. emp. si iactū. r. j. de here. vel ac. ven. l. nam hoc modo.
q Reuertit. vt. r. j. de ierro. act. si seruus ab hostibus.
s Ed. r. eius. consentio. vt. r. j. i. l. in summa.
s Indicium. vtile.
t Hereditas. pro parte. al. cum nullo diuideret. Acc.

relictus a testatore effodit: fam. her. iudicio eū tenent: et si cū extraneo p. scio partitio sit.
**Fa. her. iudex ita pōt pluribus eandē rem adiudicare: si aut plurib. fuerit vni rei pceptio relicta: vt etiā necessitate facere p. d. po. scribit vt plurib. adiudicet. vel si certā partem vnicuiq. coheredum assignet: sed potest etiā licitate admissa vni re adiudicare. sed et regionib. diuisum fundum posse adiudicare fm diuisione nemo dubitauerit. sed etiā cū adiudicauerit poterit iponere aliquā seruitutem: vt alij aliū seruū faciat ex his quos adiudicat. S. si pure alij adiudicauerit fundum alij ad iudicand. ampli. seruitutē iponere non poterit. Fa. her. iudicatus ex duob. constat. i. rebus atq. p. statōib. que sunt psonales actōes. Pap. de re q. apud hostes est Marcel. re p. hēdit q. nō putat interim p. statōes ei rei venire i fam. her. iud. q. ap. hostes est. qd em ipeditmēto est rei p. statōne venire cū et ipsa veniat.
Propter spem dau. postliminiū scilz cum cautioe qz possunt sic ad nos reuertit nisi tantū estimat sit dubius euentus. l. pia.
Sed et ei rei q. in rebus humanis esse desit veniūt p. statōes: et ego pap. consentio. Fa. her. iudicū et**

Successores. trebellianicos.
Loci hz. qd aut si vnus est heres alter bo. pos. an cui libet directū: an vtile dat. Rñ. heredi dat directā. bo. no. pos. vtilis. et est eadem: licz in q. litate differat vt d. in noie vedito vbi vedito directā et empto vtilis datur. vel dic vtriq. datur vtile. vt. j. e. si ex alle. fm. h. zo.
Heres. ex. periri. sunt em heredes p. p. f. ctione leg. cot. vt. j. de vulga. sub. l. lex cornelia.
3 Diuisum. ac si cui libet certas res assignasset. vt. j. de testa. mili. si certaz. circa p. in. r. j. ad treb. l. cogi. s. h. et si miles. et C. de testa. mili. l. i. r. ff.
a Per. p. stitutio nes. i. diuisione testatoris. vel dic p. stitutōes iperiales. vt. C. d. inoff. testa. l. si. et de bo. q. libe. l. penul.
b Nōbus. vbi cessat. vt. C. e. l. ca. c.
c Ad accipien. dū. vt. j. ti. i. l. pe. r. s. e. ite labeo. s. fi. s. q. ad agendū itere: qz disti. guis neget coheres vel non. vt. s. eo. l. i.
d Iudicium. i. actio. vt. C. eo. bo. na. sicut. r. p. pluri bus societatibus vna p. socio actioe agi pōt. vt. j. p. socio. l. cū duob. s. si plures. r. hoc cā dirimēdarū litis. vt. j. de ac. emp. nō est nouum. vel dic plures eē actōes r. intētarī r. cōpetere. s. vni d. iudicū r. vna inflātā: qz apud vnum iudicē de vtrāq. hereditate dz. agi. vt. j. de qd. re. ad. c. i. u. ea. l. i. v. d. vni iudicū. i. vna actio in g. i. c. puta fa. her. sicut ex. p. to. p. s. tñ. sūt qz diuerse sūt cāe ex. qd. ouunt: sicut. p. bat. lex illa nō est nouū. j. de act. emp. nec em actio q. dat ex hac actioe est illa q. dat ex illa. alioq. n. tua michi r. mea tibi cōpeteret actio. qd est falsum.
e Unum iudicium. pro sciana hereditate et pro titiana hereditate inter duos.

inter bonoz possessores et inter eū cui restituta est hereditas ex trebelliano senatusconsulto et ceteros honorarios successores locum habet.
Flo. q. iudicū diuisorū habet locū p. diuisione fidei nō p. diuisione facta ipso iure vel ipso facto. h. d. Bal. Pau.
Heres est q. apud hostes decesserit hoc iudicio expiri possunt. Si miles aliū castrensium aliū ceterorū bonoz heredē fecerit: non est locus famil. her. iudicio. diuisum est em p. stitutōes in ter eos patrimoniu. Quē admodū cessat famil. her. iudicū cū nichil in corpōibus: sed oia in nōibus sunt. Quātum vero ad accipiēdum famil. her. iudicium nichil interest possideat quis hereditatem necne.
Flo. hic et in. s. seq. q. in eodem libello pōt cumulari plures actōes numero eiusdē generis et forme. facit. j. de act. emp. l. nō est nouū. h. d. Bal.
De pluribus hereditatib. que iter eodē ex diuersis causis cōmunes sunt: vni famil. her. iudicū sumi pōt. Si inter me et te titiana hereditas cōmunit sit: inter me aut et te r. titiana: posse vni iudicū accipi inter tres pōponi scribit. Itē si plures hereditates inter nos cōmunes sunt: possumus de vna fa. her. dicē de vtrāq. hereditate dz. agi. vt. j. de qd. re. ad. c. i. u. ea. l. i. v. d. vni iudicū. i. vna actio in g. i. c. puta fa. her. sicut ex. p. to. p. s. tñ. sūt qz diuerse sūt cāe ex. qd. ouunt: sicut. p. bat. lex illa nō est nouū. j. de act. emp. nec em actio q. dat ex hac actioe est illa q. dat ex illa. alioq. n. tua michi r. mea tibi cōpeteret actio. qd est falsum.
e Unum iudicium. pro sciana hereditate et pro titiana hereditate inter duos.

Liber Decimus.

a **C** Si testator. potes dicere vt sint tria rra. primū qñ testator rē cōez hñā cū alio eā nō legat. Scōz qñ vni here dū legat. Tertiu est qñ ille hñā cū qñ hēbat cōez alienauit. qñ tribus casib⁹ pō testatoris veniēti iudicio fa. her. r ad iudicabit si cōmode diuidi nō pō. Ut potes dicere fm Jo. qñ sit vñ cas⁹.

sz diuidit hoc mō. rez cōem hēo cū titio. de cōem ego in stituto herede titio r seio. cui seio partē meā lego vñ partē partis. certe ad iudicabit si bi plegatū. nā r si nō plegatū ad iudicabit vñ si com mode nō posset diuidi. si vero heres cū quo erat cōmunis alienauit: idē erit vt pars testatoris vñ hereduz ad iudicabit si com mode diuidi non pōt. r fm hanc secū dā postionē ex pone litterā si testator r c. Accur.

b **C** Rei sue. id est partē suaz rei vel partē partis. Accur.

c **C** Alicui. ex hereditibus. f. seio.

d **C** Legauerit. id est plegauerit. r subaudi siue nō legauit. ne insufficiens videatur distinctio. r idem in seq. disti. fm Jo.

e **C** Aut heres. hic extraneus cū quo testator rē cōmunem habebat. Jo. r subaudi siue non alienauit.

f **C** Alicui. f. coheredi cui plegauit testator qñ testator plegauit. vt. s. eo. l. trē labeo. §. familie. vel si nō plega uit adhuc erit idē vt ad iudicabit si cōmode diuidi nō pōt. vt insti. de offi. iudi. §. qñ si cōmode. si autē vnus heredi partē quā habet iure hereditario in re hereditaria alienat: non pōt ammodo venire in iudiciū nec pars alienata: nec illa qñ nō est alienata. vt. Jo. l. ex hereditate.

g **C** Possidet. f. cū ipse emerit vel ei donatū fuerit. alioquin si testator emerit vel ei donatū fuerit: qñuis coheredes p herede vel p donato possideat. vt. Jo. de acq. pos. l. iij. §. et plurimis. nichilomin⁹ intenditur famul. hercis. actio. vt. s. eo. l. veniūt. sz r qñ qñ coheres emerit venit in hoc iudiciū qñ emit. vt si emerit a creditore rē coheredi plegatā. vt. Jo. de leg. ij. l. si §. quattuor. sz hoc idē qñ con stabat hñā dicitariū esse qñ tu emerat. r ex cā pceptiois vel plegatois michi debitū fm azo. sed ptra hñā §. est. s. eo. sed si vsucapio. vbi res titulo possessa venit in hoc iudicio. Sol. ibi extrane⁹ possidebat. vnde si dicat venire in iudiciū famul. hercis. nō est absurdū: qñ nō iudicatur ex Jo. sz vbi coheres possidet ptra est: qñ fiet p iudiciū.

in rei ven. qñ primo est cōueniētiū sicut r vbi agit famul. hercis. ille quem nō cōfiteor coheredem. vt. s. eo. l. i. r. Jo. si id quod.

h **C** Famil. hercis. forsā rei ven. potest peti.

i **C** Negat. sz erat res hereditaria: sed agitur rei ven. forsā. r nec. qñ nō datur contra titū possidentem sicut nec petitio hereditatis.

k **C** Petieris. actione in rem. l. Michi fuerit. sz totus: partim iure emptio nis: partim petitioe hereditatis. m. Apparue rit. vt et. Jo. de l. le. l. aurelius. §. si.

n **C** Totū. i. nullam eius partē. et sic res inter alios acta prod est.

o **C** Venit. certe nullo mō. imo summonebitur excep. rei iud. vt. Jo. de excep. rei iudi. l. si mater. §. item iulia. r sic est hic casus vbi res inter alios acta atqz pdest. sic et. Jo. de cri. expt. he. l. res hereditarias regulariter ptra vt habet. C. res inter alios acta. p totum. h.

p **C** Quā. i. propter quam. qñ stipulatus erat. pro quibus insolidū actio cui libet heredi competet. vt hic et. s. de serui. l. pro parte. et de ser. rusti. predi. l. vna. in fi. r. Jo. de verbo. obliga. l. ij. in fi. r. l. iij. Accur.

r **C** Decefferit. pluribus relictis heredibus.

s **C** Quia. videtur qñ non.

t **C** Competere actionem. si omnes habeat partes in fundo dominantī.

v **C** Pro parte. id est propter partem hereditariaz quā quilibet habet vel proprie.

x **C** Condēnationē. ad interesse singulorum fm secundam. vt et. s. si ser. ven. loci. §. si fundus. vel in ipsa seruitute fm primam expositionem. Accur.

y **C** Duret. etiam fundo vni ad iudicato.

z **C** Promittere. §. cōmunia pre. l. i. et l. iij. de ser. §. ideo autē. contra. sol. promittitur non tamen est.

a **C** Prestitit. totam.

b **C** Idem dicendum est. f. vt presentur cautiones. nā hic quoqz heredes tenentur in solidum.

c **C** Prospiciendum est. f. per cautiones.

d **C** Agere possit. stipulator seruitutem constituta.

e **C** In solidum. vt r. Jo. de ver. ob. l. ij. §. si. r. l. seq.

fa. her. actio nō dat p n. posside. tem.

Res inter alios acta alio pdest.

Idem iuris. vt cautiones presentur. Sub pena. sic. C. que res pig. ob. pos. l. si. Obligatio. f. sortis et pene. vt. l. e. l. iter. §. si. q. a. 7. ad leg. fal. l. penales. §. vl. 7. de ver. ob. l. eadē. §. i. 7. 30. Parte suam. f. si a coherede fuerit cessatū. 7. h3 hoc locū in tractib9.

ceter9 dānosū sit. Idē iur9 est in pecunia pmissa a testatore: si sub pena9 promissa sit. nā h3 hec obligatio9 diuidat p legē. xij. tabu. tamen quia nichil pdest ad penā euitandā partē suā9 soluerē: siue nondū soluta est pecunia nec dies venit: pspiciendū est p cautionē vt de indēnitate caueat p quē factum fuerit ne oīs pecunia solueret: aut caueat se et qui solidū soluerit partē pstatu9: siue etiā solut vniuersam pecuniā quā defunct9 pmissit: ne pena committeret: famul. hercisc. iudicio9 a coheredib9 partes recipe poterit. Idē obseruatur in pignouibus luendis. nam nisi vniuersum qd debetur offeratur: iure pignus credito9 vendere potest9.

Ca q non possunt p parte expediri vt in iudicio diuiso. sec9 in his q possunt expediri p parte. h. d. Bal.

Si vn9 ex coheredib9 nora li iudicio seruū hereditarium defēderit: 7. litis estiatioez ob tulerit: cuz hoc expedit/ id9 p parte hoc iudicio psequet. Idē est 7. si vn9 legatorū noie cauerit ne in possessionē mitteretur. Et oīno que pro parte expediri nō possunt: si vn9

bus est necesse habent querere. vt. l. de triti. vi. et oleo le. l. iij. i. rñ. 7. l. iij. si autez de certis incertum reliquit. aut sensit de certo qd patet. quia ppiūm nomē in legando expressit. 7. tunc heres habet electionem. quia cū sit vn̄uersalis successor magis et cōceditur interpretari voluntates testatoris. aut nō sensit de certo puta legauit vn̄ū de seruis suis. 7. tunc legatarū est electio. vt. l. de lega. i. qui duos. et. l. si quis a filio. §. si quis plures. et. l. si dormus. i. rñ. 7. l. legato. §. i. in stipulatione autem hōis debitor videtur habere electionem semper. vt. §. de pac. l. veteribus. 7. l. de solutio. l. quādecim. §. slichum. 7. 30. et in l. de actio. §. p̄terea. Non vidēo. nisi paucissimi dies superant ad amittendam seruitutem ipso aduente. vt. l. de fundo do. l. si fundus quem titius.

Non cōpetit. si tale fuit negociū qd nō potuit expediri p parte. alioqn dñ agit neg. gest. vt. l. i. l. si qd putās. §. siue. h3 videt etiā cū hoc iudicio cōpetere neg. gest. vt. C. de neg. gest. siue. h3 dic q in eo qd ibi dat actio illa neg. ge. q iā erat itētātū hoc iudiciū: vt. desierat cē cōis. vt. l. i. i. l. i.

Flora q in reb9 p̄p̄is 7 cōmunib9 quis est min9 astrict9. §. allenis. h. d. Bal.

Non tñ dolū: h3 etiā culpā in re hereditaria p̄stare debz9 coheres: qm cuz coherede nō p̄trahim9 h3 incidim9 i eū. Nō tñ talē diligētiā p̄stare debet coheres: qualē diligens p̄fā. qm hic p̄pter suaz partē cām habuit gerēdi. 7. ideo negocio rū gestoz ei actio nō cōpetit: talē igit diligētiā p̄stare dz: q̄le in suis reb9. Eadem sunt si duob9 res legata sit. nam et hos p̄iit ad societate nō cōsensu: h3 res9. Si incerto hoie legato 7. postea defūcto legatario aliq9 ex heredib9 legatarij nō p̄sentēdo9 impedi rit legatū: is q̄ ipedit hoc iudicio ceteris quātū inter sit eozū dānabit. Idem 7. si ecōtrario vn9 ex heredibus a qb9 gñalif hō legat9 est quē ipsi elegerit noluerit p̄sentire vt p̄stef: quē solut oib9 expēdiebat: 7. iō p̄nti a legatario in iudicio pluris dānati fuerit. Item culpe noie tenet/ q cū ante alios ipe adijisset h̄ditatē: fultutes p̄edij hereditarijs debitas passus est non vtendo9 amitti.

In suis rebus. p̄stare nūc tpe cōionis: h3 i societate attendit tēp9 p̄cedēs. vt in l. i. p. fo. §. si. q. res. vt et l. i. de ob. ex q. cōtractu. §. itē si inf. r. Nō p̄sentēdo. vt et. C. cō. de le. l. si. 7. l. i. d. leg. §. si gñalif. Si aut q̄ras cuius sit electio hoie i gñe legatorū alia re: dic q̄ triplex est opinio. aut eniz. R. q̄ est h̄ditis electio. in p̄n. h3 si differat eligere trāsfertur electio in legata rīū. vt ar. §. de ser. si cui. 7. l. d. sol. l. i. Bul. aut dixit cōtra. f. legatarij 7. principio h̄re electionē: cū de incertis icertū legauit testator. tu hō die fm 30. aut reliq̄s testator seruos in suo patrimonio. 7. tunc legatari9 eligat. vt tñ non eligat actorē vel alif meliorē. vt et. l. de leg. i. l. legato aut nō reliq̄t: 7. tūc heres h3 electionem ne legatario eligēte seruū q̄ in remotissimis parti

hoie in gñe legato cuius est electio.

Liber Decimus.

a **S**i filius. s. emancipatus. et iussu patris s. m. pla. ego idem in suo. et idem si sine iussu fuit: si tamen pater erat debitor. ut s. e. si filia. s. i. s. m. 230. Item quod hic subicitur uno eo. et est contra. s. eo. l. et puto. s. id quod ibi: et ideo. solu. h. de equitate spale est in filiis. ut r. s. e. d. l. si filia. s. si filius.

b **I**n familia. her. als est hic. s. in fami. her. et tunc non est. Julius. s. nichil.

c **R**elinquere. est totam causam debeat diffinire. ut s. de arbi. l. dicere.

d **D**e evictione quod si non fecerit tamen agit prescriptio. nisi dictum est in 231. i. ut vult. quisque eventum rei suscipiat. ut. C. e. si familia. idem l. cōdi. i. iudicio. ut. i. t. i. ite spuis. s. si. ot. tamen dixit non agi nisi si caueat quoniam iudicem sit adiudicatio. ut. f. de lega. i. si domus. s. de iur. et non. f. de ac. emp. l. iul. s. idem celsus quod non plus s. 30. s. 3 adde quod non. f. de h. obli. l. qui rome. s. fina.

e **S**i pecunia quod hoc verbum quod refertur ad genus non ad corpus pecunie.

f **P**restanda sit s. p. parte virili. an. p. parte. et. nā cōstat valere legatum siue sit domi pecunie legata: siue non. quod ex venditione rerum redigitur ut hic. f. de leg. i. si pecunia. et. f. l. proxi.

g **I**nuenta. s. in domo testatoris. i. pro partibus hereditariis. quod est iuris est ea inuenta: idem et ea non inuenta. ut hic. f. de adimen. lega. l. pater. et continua hic. l. p. officio. cum ista. Accursus.

o **U**fficio. hec. l. cum superiori. s. continuatur.

i **L**egata. i. prelegata.

k **H**oc. in oim. imovt. q. etiā iter pauciores ex pluribus possit. ut. s. e. l. s. dubitandū. q. est. f. solu. in oim. persona sunt faciende q. tamē inter fuerat iudicio siue p. testatoris litis: non autem necesse oēs adesse tibi. ut dicitur tibi. ite nundū de parte ab hīs. Rñ. ex eo q. h. dicitur oīs inuit q. et si q. s. absens q. non fuit p. testator q. sibi vel contra eū fieri debeat adiudicatio. et sic est. f. de re iudi. l. de vnoquoq. Sol. hoc obtinet in ac. fa. her. et in alijs que denotant cōtionē et societate iter plures eē p. sonas

Nota q. soluti vel solvendū p. cōdēnatione patris d. detrahi de communi portione oim. fratrum. h. d. Bal.

Si filius cū patrem defenderet cōdēnatus soluerit: vel viuo eo vel post mortem: potest equius dici habere petitiones a cohōde. **I**n fami. her. c. i. iudicio nichil d. iudex indivsum relinquere. **I**tem curare d. iudex ut de evictione caueat hīs q. ad iudicat. **S**i pecunia q. domi relicta non est per p. ceptionē relicta sit: vtrū vniuersa a cohēredibus prestanda sit: an p. parte hereditaria. quē admodum si pecunia in hereditate relicta esset dubitatur: et magis dicendū est ut id prestādū sit q. prestaretur si pecunia eēt inuenta. **G**aius

Ufficio iudicis cōuenit quod ubere hereditaria rem venire vna pluresve: et pecuniam q. ex precio redacta est et numerari cui legata sit.

Snia non potest p. parte valere et p. parte non valere: et tam instantia q. snia cōsentur eē l. dimidia. ad hoc allegat. Bal.

In hoc iudicio Paulus. cōdēnationes et absoluteiones in oim. p. sonas faciende

ut hic: secus si ego te p. boue et ticiis. p. affino cōuenero. si enim pro vno ferat snia p. sente altero eoz: et altero absente non p. iudicat absente. ut in l. 231. vel h. non dicit q. de parte ab hīs aliqd. dicat. nec d. dicit. ut. C. e. l. cohōdib. sed de reb. dimitti p. r. s. e. l. si filia. s. familie. p. ia tamen

verior est. Accur. **N**ō valere. no. totā q. sionem debere terminari ut. s. de arbi. l. dicere. et non sufficit particulariter. ut s. de arbi. si cū d. es. s. p. in fi. r. C. de sen. et iter. l. p. te s. fia. f. de oper. no. nū. et vale. l. de pupillo. s. si re et pro plurim. s. s. de parte mino. l. enaz. s. i. non. fol. cūma spēs alteri non cohēret non d. res iudicata p. parte valere imo in totū: q. tot sūt snie quot diuerse spēs. sicut i stipulationib. d. r. s. s. ar. qd. t. i. r. r. l. labeo. et. f. de ver. obli. scire debem. **U**bi totū valuit et eodē mō p. so potest solu. l. eo. l. quedam in fi. que est. f. nam et ibi q. dam spēs est diuisio libertotū. vel dicit q. her. locatur i hīs q. sunt de bonis de q. agit at liberi cū sint i. Liberti non sunt de in bonis. Item no. q. non sunt. aliud est in stipulatione q. potest p. parte valere p. parte

Gaius. **I**tem pignori creditor datā: si p. ceptionē legauit testator: officio iudicis cōtinetur ex cōi pecunia soluaturn eā q. ferat is cui eo modo fuerat legata.

Res pignozata defuncti venit in diuisorio p. modū adiudicationis: et ille cui hoc ius pignoris adiudicatur cohērediteri in parte debiti cōdēnatus nec eide de indēnitate cauet sicut nec prius offerenti in hypothecaria. et p. illā adiudicationem cōsequitur ius excipiendi et agendi d. debitorē. et est potior q. si a cohōde emisset: q. totū q. p. licitatione p. sicut petit nisi q. tēnus excessisset modū in licitādo. h. d. hec. l. et q. nimis breuis ideo obscura. Bal. Paul.

Suicto sit: dicendū eē ea in fa. her. iudicis venire: s. is cui adiudicabit in fa. her. iudicio p. parte cohērediteri dānandus: nec caueri d. cohērediteri

no. ut. f. de verbo. obli. si michi. r. l. si duo. i. fi. Item q. r. cur secus est in reb. hereditariis non oib. diuisis. ut. s. eo. l. si filia. s. familie. et cōibus q. cūq. mō alio q. h. d. iudicio ut. f. i. i. l. iij. s. hoc iudicium. Rñ. q. p. sone certe: res non ac. **I**tem pignori. soluat. als. l. uat. et als. soluat. hoc autem res. et facit. l. eo. si pater.

S pignori. p. parte. s. illa q. debet cohērediteri et p. qua cohērediteri erat pignus obligati. nec enim estimatio nis rei parte prestare debet: quia debitum nō rei p. cibus estimatur. ut. f. cōmuni di. l. cōdi. s. inter eos. **O**ccauere d. s. cohēres q. accepit pecunias ut bona sit s. iudicio sequit. q. p. eo. et. r. q. s. subicit aduersus eum. l. debitorē hoc est ut repetere possit q. mō soluit sed si hic creditor dānum dedisset: cuius nōle teneretur debitorū. melius tamen sciret littera ab eo q. pignori et.

Alii dicunt hoc intelligi de coherede q̄ pecuniā dedit vt nō caueat accipiens: ne pignoratitia. hoc nō placet. a. Quid p̄ eo. i. p̄ eo est habēdū q̄ est datū: ac si esset p̄stita rei estimatio a possessore alicui rei cōuento hypothecharia. vel rei v̄. q̄ sicut illi nō caueat noie euic. ita nec

huic de p̄stādo eū indēnem. vt hic. r̄ s̄. de rei v̄. l. ex diuerso. §. petitor. r̄. J. de cōdic. fur. si seruus. §. cauerē. itē sicut ille q̄ hypothecaria agētī p̄stāt lit. estimatiōes h̄z l. eo q̄ soluit exceptiōes si a dñō rei postea cōueniat. ita r̄ iste q̄ obtulit pecuniā h̄z exceptiōes vt pign̄ non reddat nisi q̄ soluerit et restituatur vt hic subijcit. r̄. s̄. de rei ven. l. emptor. r̄. J. q̄. mo. pig. vel hyp. sol. l. si creditor. habz iste etiā actiōem neg. gest. contra debitorem cum ip̄o gestu gestit debitōis ne go. cū. vt. s̄. de nego. gest. soluendo. et. l. si. et hic subijcit contra quosq̄ r̄. c.

indēnem eum fore aduersus eū qui pignori dedit: q̄ p̄ eo dedit ac si hypothecaria vel seruiana actōe petite litis estimatio oblata sit: vt is q̄ obtulerat aduersus dñm v̄dicatē exceptōe tuendū sit. Cōtra quosq̄ si is heres cui pign̄ ad iudicatū est velit totū reddere l̄z debitor nolit: audiēd̄ est. Non idē dici p̄t si alterā partem creditor emerit: ad iudicatio em̄ necessaria est: emptio voluntaria: nisi obijciat creditor q̄ animose licitat̄ sit. sed hui⁹ rei r̄ō h̄bit: q̄ q̄ debitor h̄git: p̄ eo habēdū est ac si debitor p̄ curatoriē egisset: r̄ eius quod p̄pter necessitatē impendit / vel vltro est etiam actio creditorū.

b. Obtulerat partem pecunie coheredi. c. Cōtra. i. cōtrario ad p̄dicta. nā. s̄. dixit offerētī pecuniā nō esse actionē d̄ eū cui est oblata vt ei caueat vel ad aliud. nisi dicit eē. s̄. debitorē actionē offerētī. s̄. ad quid: hec lex nō aperit s̄. dicit si velit totū reddere. vñ dicit q̄ dā totū. f. pignus. q. d. si agat hypothecaria. p̄ toto pignore p̄t: cū a possessiōe acciderit: p̄ vtraq̄ pecunia exoluēda. vt. J. q̄. po. i. pig. ha. si por. §. sciēdū. r̄ de distr. pigno. cū seru⁹. r̄. C. de pig. l. in summa. maxime q̄ r̄ is coheres q̄ habebat hypothecariā videt eā cedere p̄ ad iudicationē. r̄ ad cessionē etiā exp̄ssam cōpellēd̄ est hoc iudicio. s̄. an p̄sonalē cedat cedēdo hypothecariā. nā illud est certū p̄sonalē cessa r̄ hypothecariā trāssire. vt. C. de act. r̄ ob. l. si a creditore. r̄. l. si in solutū. s̄. cōtra forsā an ce nō est idē. videt tñ vt etiā p̄sonalis trāssat. p̄t ad iudicatioem. vt. C. de an. excep. l. si. r̄ fm hoc ad id q̄ dicitur totū reddere r̄. est s̄. r̄ō. J. q̄. poti. in pig. ha. l. i. ibi nec p̄be r̄. Alii sic exponūt: totū reddere velit. s̄. debitorē q̄ debet ex sua p̄sona. r̄ q̄ soluit coheredi. r̄ etiā p̄ si p̄ dedit. s̄. qua p̄posita actōe p̄tra debitorē. Rñ. neg. gest. q̄ ip̄o gestu est hoc negociū debitōis. vt modo dixi r̄ōne partis coheredis. p̄trariā autē pignoratitiā nō habet. quia in rem conferuandā vel restitūdā nichil est impensum. p̄ quibus r̄ simulibus p̄traria pignoratitiā datur. vt. J. de pig. acti. si tutor. §. contrariū. sed antiqua ex mutuo forte.

Obtulerat partem pecunie coheredi. Cōtra. i. cōtrario ad p̄dicta. nā. s̄. dixit offerētī pecuniā nō esse actionē d̄ eū cui est oblata vt ei caueat vel ad aliud. nisi dicit eē. s̄. debitorē actionē offerētī. s̄. ad quid: hec lex nō aperit s̄. dicit si velit totū reddere. vñ dicit q̄ dā totū. f. pignus. q. d. si agat hypothecaria. p̄ toto pignore p̄t: cū a possessiōe acciderit: p̄ vtraq̄ pecunia exoluēda. vt. J. q̄. po. i. pig. ha. si por. §. sciēdū. r̄ de distr. pigno. cū seru⁹. r̄. C. de pig. l. in summa. maxime q̄ r̄ is coheres q̄ habebat hypothecariā videt eā cedere p̄ ad iudicationē. r̄ ad cessionē etiā exp̄ssam cōpellēd̄ est hoc iudicio. s̄. an p̄sonalē cedat cedēdo hypothecariā. nā illud est certū p̄sonalē cessa r̄ hypothecariā trāssire. vt. C. de act. r̄ ob. l. si a creditore. r̄. l. si in solutū. s̄. cōtra forsā an ce nō est idē. videt tñ vt etiā p̄sonalis trāssat. p̄t ad iudicatioem. vt. C. de an. excep. l. si. r̄ fm hoc ad id q̄ dicitur totū reddere r̄. est s̄. r̄ō. J. q̄. poti. in pig. ha. l. i. ibi nec p̄be r̄. Alii sic exponūt: totū reddere velit. s̄. debitorē q̄ debet ex sua p̄sona. r̄ q̄ soluit coheredi. r̄ etiā p̄ si p̄ dedit. s̄. qua p̄posita actōe p̄tra debitorē. Rñ. neg. gest. q̄ ip̄o gestu est hoc negociū debitōis. vt modo dixi r̄ōne partis coheredis. p̄trariā autē pignoratitiā nō habet. quia in rem conferuandā vel restitūdā nichil est impensum. p̄ quibus r̄ simulibus p̄traria pignoratitiā datur. vt. J. de pig. acti. si tutor. §. contrariū. sed antiqua ex mutuo forte.

Cotum. etiam si vltra dimidiam dedit. Alterā partē. f. pignoris. s̄. no. h̄c vltimā partē intelli gūt q̄ dā etiā in alio casu q̄ p̄dicto. f. quādo creditor emit a socio debitoris. vt est et ad iudicata a socio

debitōis puocāte ad diuisionē q̄ fieri p̄t. vt. J. cō. di. l. cōi diu. §. si. r̄ iter istos duos casus sit hic differētia. vel dic q̄ est veri⁹ ad p̄dicta referri. et dic q̄ creditor idēq̄ coheres a coherede suo emit. r̄ fm hoc expones tribus modis. p̄mo q̄ vbi emit nō reperitur nisi p̄ eo q̄ sibi

Religiosus in q̄ est loc⁹ religiosus venit in diuisione loco religio excepto. Bar. Mode.

Und⁹ michi cōis est: et pupille coheredi: in eo fundo reliq̄e p̄dite sunt q̄b⁹ religio ab vtriusq̄ partibus debebat. nā parētes q̄b⁹ eiusdēz pupille ibi sepulti sunt: sed tutores distrahere fundū volūt. ego non p̄sentio: sed portione meā possidere malo: cum vniuersitatē emere nō possim r̄ velim p̄ meo arbitrio exequi ius religionis. quero an recte arbitriū cōi diuidūdo iudicio ad hūc fundū partiēdū petā: an etiam is arbiter qui familiar. her. dat. h̄s idē partibusungi possit: vt h̄c possessionem exceptis ceteris corporibus

debet ex sua p̄sona. s̄. q̄ p̄ ad iudicationē: tunc in toto q̄b⁹ fuit defuncto debiti r̄ p̄ toto erit res obligata. hoc nō valet. q̄ r̄ vbi emit h̄z exceptiōne p̄ eo q̄b⁹ ei ex alterius p̄sona debet. vt. s̄. de rei v̄. l. emptor. r̄. C. de pi. ac. l. i. sūma. s̄. bo. dic nō idē. q̄ cū emit rem. i. ius q̄b⁹ est in re p̄ eo solo agit: r̄ res est obligata q̄b⁹ defuncto fuit debitum. sed vbi ad iudicationē facta soluit etiā vltra q̄b⁹ debet coheredi: totū repetit. nisi in finem sum excedat q̄b⁹ p̄ animositate solutū est. q̄b⁹ iudex debet etiam p̄sidera

re. r̄ hec est vera. Tertio dicas hic dicit disputādo. q̄ d. p̄t non idē r̄. q̄ videt s̄. nō idē talib⁹ rationib⁹. ad iudicatio enim r̄. r̄ similitudo ratio est. vt. J. eo. qui erat. et dices immo idem.

Creditori. qui est vnus de heredib⁹ creditoris. Sed hui⁹. i. an ex animositate soluerit coheredi vltra q̄b⁹ debet ab eo emēdo. vel p̄ ad iudicationem accipiēdo. vt tūc nō totū repetat. an ex vtilitate debitoris vt si coheres erat dissipator suay r̄ alienarū rez. p̄pter q̄b⁹ voluit iste. p̄uidere debitorū ne r̄ amitteret. vñ de vt rez haberet soluit vltra q̄b⁹ debeatur coheredi: repetet certe totū p̄ actionē nego. gest. potest etiā dici illud fm s̄. q̄ vbi emit a coherede q̄ habet ius distrahēdi consequitur donum s̄. definit ergo sibi esse obligata. sed tamē sicut coheres necesse habet reddere per pignoratitiam actionē. ita et iste ad instar fideiussois ementis. remanet ergo a hypothecaria ex sua p̄sona. vt. J. ad treb. de bitor. ex persona coheredis habet exceptiōne: scilicet p̄ eo quod soluit.

Creditor. cui est adiudicatum. Accur. Necessitatem. vel. f. vtilitatem. Creditor. f. coheredi. Undus. coheredi. f. mee. Religio. i. reuerentia p̄pter religionem. vniuersitatem. f. totum p̄dium. Arbitrium. f. specialē quasi non sufficiat ille generalis qui est aditus ad iudiciū famul. her. quasi nō sit in bonis. Accur. Ceteris corpōib⁹. vt et. J. cōi di. l. iij. §. pe. vt sic nichilominus in cōi remaneat vniuersitas. i. alia bona. i. nō solū p̄ alijs. et fm hoc legere recte fm primā construc.

Liber Decimus.

a **E**o fundo, ergo pro illo tantum non aditur iudex.
b **H**eredibus, si modo iter publicus ad sepulchrum
transit, alioquin illi cedit sepulchrum non ex causa diuisio-
nis, sed sequitur rem diuisam vel ad iudicatum in cuius
parte sepulchrum obuenerit, vt. f. de p. tra. h. emp. l. in mo-
dicis. et. f. de act.

emp. si mercedez.
S si eum. Accur.
S seruus, du-
rat, vt inbe-
at partes pecunie
p. stare ei qui iuit.
sic et. f. titu. i. l. sed
postq.

Q ue pater, si-
lios, primo
inequaliter insti-
tuit: et postea assi-
gnauit alia vni: et
alia alij: et quedam
nulli. Accur.

e **P**ost datas,
id est assignatas
vnicuique a testato-
re: et sic legit cum
precedenti, vel post
datas actio vice
diuisiois ex. l. r. h.
tabu. p. heredita-
rijs portionibus.

vt hic. et. C. e. l. ea
que. et sic lege cu-
sequen. s. videtur
p. virili non p. here-
ditaria portione
hic diuidi. vt. C.
e. l. si cogitatione.
que est contra, sol-
eadem est ibi por-
tio virilis q. here-
ditaria: quia ibi
equaliter erant an-
te instituti here-
des. Accur.

f **I**n vnum, s.
heredum: et ratio
ne talium rex vni
ex filiis prelega-
tarum si euicte fue-
rint de euicte non
agitur. vt. f. de le.
ij. l. cum pater. s.
euicte. s. aliquid
i. alij a iudice vel
inter se diuisis, vt
f. eo. heredes. s.
penul.

S **D**atas, vni
heredum vt pullusequam. Accur.

S **I**nfamilias, parte, f. alteri. azo. et facit. f. e. l. re.
f **C**onsequat, de comuni olim est luenda, vt. f. eo. l. rem.

S **E**ruos, f. legatos sub. di. vt. f. immut. azo. et sic in-
terim p. stare iudicij, vt. f. e. l. et post. f. res q.

l **E**medi, f. spe. tunc enim est soluenda pecunia illi cui

hereditarijs p. iure cuiusq. no-
bis partia. f. herentius mode-
stinus r. n. nichil p. ponit cur fa.
her. iudicio adit. arbiter offi-
cium suum etiam in eo fundo de
quo agit diuisione interpone-
re non possit: sed religiosa loca
in iudicium non deducta: eorumq.
ius singulis hereditibus in soli-
dum competere. **Paulus.**

S **I**seruus pignori obli-
gatus luatur ab vno ex
hereditibus: quis postea dece-
dat: officium tamen arbitri du-
rat. sufficit enim communis cau-
sa que precessit queq. hodie du-
rarat si res non intercidisset.

C **E**a q. non sunt diuisa in vita
veniunt diuidenda post mor-
tem. h. d. Bar. **I**dem.

Q ue pater filios non di-
uisit: post datas actio-
nes vice diuisiois ad singu-
los pro hereditaria portione
pertinet: modo si cetera q. non di-
uisit in vnum generaliter non tulit:
vel res datas non sequitur.

C **A**d vni ex coheredibus ob-
uenit ex diuisione si est obliga-
tum p. oib. est tuendum. **B. I**dem.

S **I**pater familias singu-
lis heredibus fundos le-
gato diuisiois arbitrio fungi
voluit: non aliter parte sua co-
heres p. stare cogetur q. si vi-
ce mutua parte nexu pigno-
ris libera consequatur.

C **E**stimatio q. h. tpe diuisio-
nis non facta petitionem. **Bar.**

S **E**ruos inter **I**dem.
coheredes tpe diuisio-
nis estimatos non emedi: s. di-

esset p. uenta: q. s. fra. negat. secus si re: tunc enim s. q. re. emis-
set vni heredi: id placuit q. in hac diuisioe hic dicit.
vt. f. de peri. et como. rei ven. q. si pendente.
m **D**iuidendi, vt conditione deficient valeat, et tunc
alteri detur pecunia pro adiudicatione.

u **T**am here-
di, cui erat pecu-
nia soluenda, non ni-
hil habebit: nec
etiam legatarius si
ue fideicommissa-
rius: sicut subicit
et hoc nisi fuerit
diti dubi. estimatus
cuer. vt. f. e.
l. p. pter. **Ac.**

P **O**mponius philadel-
phus dotis causa pre-
dia filie quam habebat in po-
testate tradidit: et reddidit eor-
genero solui mandauit: an ea
p. cipua filia retinere possit: cu-
oēs filios heredes instituit:
q. rebat. iustam causam retinere
possionis hie filia: q. m. pa-
ter p. dia de q. q. rebat dotis
esse voluit: et matrimonium post
mortem quoq. patris steterat.
r. h. filia etenim q. naturaliter
agros tenuit spe dotis cuius
capax fuisset/defendit.

C **I**tem potesta-
te, hoc faciebat q.
sionem q. erat in
potestate: q. non vi-
debat dnum i. ea
transfere: et id sub-
dole r. nam dicit
filiam etenim r.
fm. h. o.

q **I**usta cam.
accipere r. di. q. est
infra. **Accur.**

r **N**aturalit.
de naturalit tene-
re cu. eor. fructib.
alaf. a viro. vt. C.
q. do. in pig. ha. l.
affiduis. r. f. q. fa-
tisda. cog. sci. d. l.

S **I**fundus, an q.
tm. in dotē det na-
turalit. et civiliter
possidet, sicut enim
est specialiter do-
minium transferat i.
filia: ita et possessio.
als. enim nisi in
casu isto dotis: nec
possessio transit: l. 3.
tenere dicantur q.
sunt in potestate.
vt. f. de h. ob. stipu-
latio ista. s. hi. fm.
h. o.

f **D**efendi. i. fa-
uore dotis: s. r. de
tur ea. s. ferre debe-
re. vt. C. de colla. l.
filie dotē q. est con-

**tra. Sol. hic cessat collatio: q. facti sunt testamentum: nec
hic pater cauerat vt. s. ferret. secus hodie q. semper sit col-
latio tam ex testamento q. ab intestato. vt. C. de colla. l. i.
et in aut. ex testamento.**

C **U**m putare iudicati, vt. f. m. l. fidei iussor. s. in c.
bus. sec. si non est lata l. 3. solutio facta: vt. f. h. u. l. i.

C **U**m putare iudicati, vt. f. m. l. fidei iussor. s. in c.
bus. sec. si non est lata l. 3. solutio facta: vt. f. h. u. l. i.

C **U**m putare iudicati, vt. f. m. l. fidei iussor. s. in c.
bus. sec. si non est lata l. 3. solutio facta: vt. f. h. u. l. i.

C **U**m putare iudicati, vt. f. m. l. fidei iussor. s. in c.
bus. sec. si non est lata l. 3. solutio facta: vt. f. h. u. l. i.

r. C. de iur. z fac. igno. l. si post. Jre sec^o si tm^o hba lterue-
nerit no aut snia: nec solutio. vt. s. de pac. l. epistola.
a C. iudicij. l. actio. f. he. vt. s. e. l. i. s. z in lis ee pot. Ac.
b C. codenati. f. coheredi. z sic est liti. de vulg. sub. s. fi.
argu. tamen J est huc dicto. J. si cer. pe. si z me. in fi. J. 30.

Jre J. C. de iur. z
fac. igno. l. si post
di. Sol. ibi sine iu
dice facta fuit. ac.
c C. In altero. vt
neuter soluens re
petat.
d C. Etiam pdi-
ctio. f. l. debiti pro
vna dimidia scilz
pre mea qua volui
in cum trāsterre z
trāstuli. p alia ho
dimidia qua pu-
tabā ee sua dabi-
tur cōdictio respe-
ctu possessōis nō
dñij. nā cū re meā
qñ tuā trado non
trāstert dñij. vt
J. de cōdi. cau. da-
ta. l. dedi. S. si qñ
qñ statuliber. Et
p hac g eadez di-
midia dat michi
rei vē. ex q dñum
nō trāstuli. nec g
teneor de euicō.
nā tūc nō euince-
rez. vt J. de euic. l.
vēdicatē. Et de
hac euicōe dicitur
mus. s. e. heredes
s. pe. z J. de h. ob.
qrome. in fi. Ac.
C. U. famil. cō-
fiteatur. l. co-
iפו vt sibi. f. iudi-
cet p inde ac si cō-
fessus eet in iure:
nisi l cā pñstāt vs-
qs ad sniam. vt. s.
l. pñ. que est J. vt
non pñstet si pbet
Jñū ee. vt J. de cō-
fess. l. non fatef. vel
lis hic nō erat cō-
testa. et sic porri-
gēs libelluz nō p-
iudicat sibi.

Masculi. fra-
trēs. masculi
minimū lūsi pcepti femini
cōcipit. nā. nā appellatio
ne fratris soroz cōtinetur. vt J. de leg. iij. lucius. S. ques-
tum. z. s. de pac. tres fratres.
b C. U. scilicet curatores.
h C. Singulis adultis.
i C. Patrimonij. l. coz bona. nec em eoz p f decesserat.

soluti repetere non potest: sed
tu videris eo moueri q non
est iudicium^o famil. hercis. nisi
inter coheredes acceptū: sed
quis non sit iudicij: tamē suf-
ficat ad impediendā repetitio-
nem q quis se putat cōdena-
tum^o. Et si neuter eorum he-
res fuit sed quasi heredes es-
sent accepit famil. her. iudi-
cij: de repetitōe idē in vtrifqz
dicendū est: qd diximus in al-
tero^o. Plane si sine iudice di-
uiferint res: condicō^o est ea-
rum rerū que et cesserūt que
coherede esse putauerit.

**Verba enūciatiua propter
aliud emissa vim irrevocabi-
lis confessionis non habent.**
h. d. ista. l. no. Bar. Seno.

**U. famil. hercis. iudicio
agit non consistetur^o ad
uerfariū fuisse coherede.**

**Ista lex allegat q miores
possunt inter se diuidere p dia
quo ad culturā et redditus lz
nō quo ad p prietatē. et si fuit
equalitas seruata debet ee di-
uisio firma. Bal. P. gulg.**

**U. cius et titia fratres^o
Remanipati a patre et
adulti curatores acceperunt:
hi cōmunes pecunias ex red-
ditib^o redactas singulis^o sub-
ministrauerunt: postea omne
patrimonij^o diuiserūt: z post
diuisionē titia soroz lucio fra-
tri suo cepit questionē moue-
re quasi ampli^o accepisset^o qz
ipsa acceperat: cuz lucius fra-
ter eius non amplius sua por-
tiōe immo minus qz dimidia
cōsecut^o sit. quero an titie cō-**

alioqn frustra poneret de emācipatōe. z qd dicit diuiserūt.
rūt. f. quo ad gestionē z fructus pceptionē: z ita pro nul-
la habet in iudicijū minor. vt. C. de adm. tu. l. ij. nam
z J. subijct p ditor cōmuni. vñ apparet q p prietatē noz
lucit diuidere. Vel dic voluerūt: s; nō potuerūt. vt. C.
de adm. tu. lex q.
fin J. 30.

petat aduersus fratres actio.
Paulus rñ. fm ea que propo-
nuntur: si lucius non amplius
ex redditu p ditorum cōmu-
nium accepit qz pro heredita-
ria portione ei cōpeteret: nul-
lam^o soroz elus aduersus eū
cōpetere actionem. Jdez rñ.
cū ex decretis alimētis a pre-
tore^o amplius fratre accepit:
se dicitur qz soroz: non tamē
vltra partem dimidiam.

**Qui obtinuit in causa cō-
muni repetit expensas pro ra-
ta. h. d. Intellige si in causa p-
pria non erat als tantū expen-
sur^o quia tūc repetit^o als non.
hoc dicit B. S. ceuola.**

**Ex parte heres institu-
tus causaz de totis bō-
nis quam omnes heredes pa-
tiebātur^o ob inultam mortem
suscepit et obtinuit^o: coheres
partem suam ab eo petebat:
nec partem sumptuum facto-
rum in litre prestare volebat.
Questus est an doli exceptio
noceret. rñ. si idcirco ampli^o
erogatum esset: qd ipsi^o quo-
qz causa defensa esset: haben-
dam rationē sumptuuz. Sed
et si omiserit doli exceptiōem
agere pōt de recipienda por-
tione sumptuum.**

**Pater qui contemplatio-
ne dotis relinquit minorē par-
tem filie qz filio videtur eā li-
berare a dotis collatiōe. h. d.
z est notandum. bal. fm bart.
sic summat. Quo ad collatio-
nem testatus videtur decede-
re qui in codicillis de omnib^o
bonis disponit. h. d. B.**

q C. Amplius. potest enim esse q non: vt si prius qd cō-
muni causam suscipet pro se salaria proniserit z ex-
pēsas fecit nec oportuit eum aliquid plus expēdere: als
repetit vt hic et. s. de neg. gest. qui aliena. s. fi. z ar. J. pro
fo. l. cum duobus. S. quidam.

Diuiserunt.
curatores.
l. Accepisset. s.
redditu p ditor.
m. Nullaz. imo
videt q sic. vt. s.
eo. itez labeo. l. rñ.
q est cōtra. sol. hic
soroz partē suam
psecuta erat: ideo-
q non agit cū fra-
ter sua portōe pl^o
nō habuit. Vel ibi
plus sua pte ha-
buit: hic non. hoc
nō valet. vel spāle
hic in pecunia: vt
z illud. J. si cer. pe.
nā z si. s. si. secus l
alio thesauro. vel
sol. vt ibi.
n. A ptoze. qd
plerūqz postulat.
vt. C. de ali. p. l. fi.
E. X parte he-
res. patiebā
tur. a qdam q age-
bat contra oēs pe-
ti. here.
p. Et obtinuit.
sec^o si p diderit: qz
tūc sumpt^o non re-
petit. vt. J. iud. sol.
iā tñ. s. i hac. Sed
pcurator eū man-
dato id iuncte re-
petit. vt. C. man-
da. l. z si cōtrariā.
Quidā tñ dicunt
enā gestozē succū-
bētē repetere si vri-
lit cepit defende-
re lz mal^o erit^o sit
secut^o. vt. s. de ne-
go. gest. sed an vl-
tro. S. is qui. sec^o
si non vtiliter fuit
ceptum. vt fuit in
d. l. iudicatus sol.
iam tamen. S. in
hac. sed pma pta-
cet.

Liber Decimus.

a **I**ndiuifus, qd aut si aliqd remāsit indiuifus. Rñ. nō cessaret collatio, vt. C. de col. l. filie dotē. s. hic pñt. mif. s. qz nichil remāsit indiuifus. tñ qz plura filio reliquit et hoc etiā expressit: qd ideo maiorē partē filio assignabat qd filie dotē cōcederet vt hic innuit stat: et dñ s. de rei vend. l. em ptoz. s. si. aks aut esset cōtra qd est. C. de col. l. ij. z in aut. ex testō.

b **Cū** erit. tñc petēdā cū erit. rē.

c **Triginta**. dominus. vel verius scz seruus.

d **Sue**. scilicet testatoris.

e **Uiuere**. scz seruus cui libertas imposita fuerat. Accursus.

f **Heres**. apud quē nō morabatur.

g **Presliterat**. coheredi. partem ei supruiz dabat et: et ille retinebat seruū apud se.

h **Debita** fuis se. f. ciuilit. debita tñ sunt ex uolū tate defuncti naturaliter. vñ offi. iudi. seruus alimenta petere pōt vt. l. de ali. le. l. ser uos. et. s. de vfu. l. dñs. s. si. et facit. s. d. annu. le. l. fu.

i **Non** posse. f. a coherede. apud quem morabatur vt. s. quesit. ut. s. eo. si filia. s. neratus. que est contra. sol. ibi fuerat pater professus.

l **Socij** essent ex conuentione. vt. l. pro soc. cū duobus. s. papinian. z. s. idēz. papi.

m **Et** pater. re pete et licet.

n **Functus**. qz pro eo soluit reipublice vel gessit quedam pro eo i magistratu. vnde

Intestato moriens codicillis p̄dia sua oīa z p̄mōniū inter liberos diuisit: ita vt longe amplius filio q̄ filie relinq̄ret: q̄ sitū est an soror fratri dotē cōferre debeat? Rñ. fm ea q̄ proponerent/ si nichil indiuifum reliq̄isset: recti dicit ex uoluntate defuncti collationem dotis cessare. **S**eruo libertatem dedit qui erat annoz. xv. cum erit annoz. xxx. eidem ex die mortis sue q̄ad uiueret cibarioz noie denarios denos vestiarij denarios. xxv. p̄stari se uelle significauit. q̄ sitū est an uile eēt cibarioz z vestiarioz legatū cū stich⁹ ante libertatē tps decesserit. et an si non est uile: heres q̄ p̄stiterat a coherede repetere possit apud quē morabatur. Rñ. nō qdē debita fuisse: sed si id qd datum est in alimenta consumptum sit: repeti non possit.

Debita cōtracta p̄ vnuz ex fratrib⁹ cōmūne h̄ditatē possidentib⁹ nō uentū de cōi solueda. h. d. iste notabilis. s. B.

Fili⁹ reipublice debita que post mortē p̄ris p̄stati fratri suo p̄ parte hereditaria reputare nō p̄t: si nō in oib⁹ socij eēt. lz h̄ditatē p̄nā cōem h̄rēt et p̄m p̄ altero filio in patria magistratu funct⁹ decesserit.

Perēpto p̄ncipali factō testator⁹ p̄m̄ accessoriū. Bar.

Duos filios scripsit h̄des et certos hoies unicuiqz eorū prelegauit: in qb⁹ vni stephanum cū peculio: is uiuo testatorē manumissus decessit: de inde p̄r. quesituz est an id qd in peculio habuit stephanus p̄sōz manumitteret ad utrosqz filios pertinere: an uero ad eū soluz cui cum peculio prelegatus fuerat. Rñ. fm ea q̄ p̄

pro hoc uidebatur uelle facere tantumdem: sed non est ita vt hic dicit. Accursus.

Cum peculio. scz prelegauit. Bzo.

Cum testatore. s. i. p̄o testatore mortuo remanet prelegatū in peculio vt. l. de pecu. lega. l. tunc inutile. **Q** Deinde p̄. scz decesserit. **R** Ad utrosqz. nam cui sit accessio extincto p̄ncipali: accessoriū vt. l. de pecu. le. l. i. z. l. j. z. in fi. de leg. s. si seruus. Accursus. **D**iuisit. fm codicillis. Bzo. **N**on esse p̄standū. nam non mutat postea uoluntatē nisi exp̄sse hoc dicatur. vt. l. de le. l. i. si quis. in pun. **E**x asse. idē si ex parte. z facit. l. ad trebel. l. ita tamē. s. si ex trebel. in fi. l. i. s. **Q** Uedaz mulier. z alimēta. scz diuifisse. et in hoc bene: s. in libertis male: vt hic mulier allegari bene. vt. l. de iure pa. l. fi. et de ali. lega. l. iij. s. solent. Accur. **N**ullo. z ita appellauit a certo capitulo de libertis. Accur. **F**ecisse. quia nō sunt in bonis. **N**ullam eē. non ergo appellatio cōfirmat sententiā. vt. l. de appella. si exp̄ssim. Sed quomodo. p̄ parte ualeat et p̄o parte non res iudicata. vt. s. eo. l. in hoc iudicio: q̄ est contra solu. vt. ibi. **I**ta legatum. vnus scilicet heredum a testatore. Accursus.

Ex asse heres institutus rogat⁹ sit michi partem aliquā restituere: uile iudicium recte inter nos agetur **C**ausa nullitatis p̄inet ad iudicē appellatōis qui potest sententiam pro parte confirmare z pro parte nullam p̄nūciare. h. d. Wal. Paulus.

Uedaz mulier a iudice appellauerat: qd diceret eum de diuidentia h̄ditate iter se z coh̄des nō tm̄ res sedjēt liberos diuifisse. et alimēta q̄ dari testator certis libertis iussisset: nullo em̄ iure id eū fecisse. **E**x diuerso r̄nde baf p̄sensisse eos diuifioni et multis annis alimēta fm diuifionē p̄stuisse. placuit standū eē alimētorū p̄statiōi: sed z illud adiecit: nullam esse libertorum diuifionem.

Debitū ab vno ex h̄dibus pot̄ legari. Wal. Pompo.

Ita legatū fuerit vni ex heredib⁹: qd michi debes p̄cipito: officio iudicis familie hercis. p̄tinet: ne ab eo quid coheredes exigant. **N**az et si quod aliud deberet p̄cipere vnus iussus fuerit: offi-

Coheredes qd em in alterius psona hoc et in tua presta. vt. j. de cōdi. inde. l. frater a fratre. et facit. j. e. l. in ter. §. i. et. C. eo. si. quas.

Arbitrū. i. iudicē delegatū vel ordinariū.

Potest. f. ceteris sciētib⁹ ⁊ p̄sententibus.

Posse. etiaz ignorātib⁹ ceteris vt addat p̄dictis.

Presentib⁹. infert si ignorātib⁹ ergo inuitis. vt. j. de ritu nup. l. in eo iure. §. deide in casu tamē non daf iudex alijs in uitis. vt. j. n. i. l. arbor. §. de vestibu. lo. qd est. §. Sed ibi sp̄ale ne res nō diuidēda diuidaf.

Iter cohere des. cōes sūt ex h̄reditaria cāyl aliunde. patet §. Depo. q. res cōmodate ter. com et deposte nō v̄modate niunt in cōi diui.

res non iudicā. quia non veniunt sunt hereditarie: l. fa. her. §. sunt ex h̄ditat. iudiciū. te. vt. hic. j. n. i. l. iij. i. r̄n. ⁊. §. i. ⁊. j. p. socio. l. qd⁹ castibus. §. j. §. e. ⁊. pu. to. §. fi. Sol. i. bi. et p̄ h̄ditario seruo siue maleficio ab eo cōmissio agitur cōi di. et adde qd est. j. p. socio. l. qd⁹

De ceteris. scz q̄ non sunt hereditarie licz sint ex h̄ditate vt res p̄modate ⁊ deposti te. vt. §. d. peti. he. et non tr̄n. Accur. h.

Adiudicationes. i. p̄legationes quas testator adiudicauit alicui heredum. vel dic vt sonat.

Quo pl⁹ v̄derit. p. r. r. dicitur se vendidisse v̄o decem.

Hereditatis si diffiteant eum coheredem. vt. §. eo. l. i. et. C. eo. in familie.

Sicret. alicōn si putaret suū fundū ⁊ cōsumpisset fructus vt bone fidei possessor nō teneret. vt. §. ntu. i. l.

Coheredes etiam cōi diuidendo requiruntur magis ex acte p̄bationes d̄iij vel quasi q̄ in iudicio fami. her. Bal. Paul⁹.

Ater coheredes etiam cōmuni diuidendo agi potest: vt res d̄taxat que eorum cōmunes sunt: ⁊ cause ex his rebus p̄cedentes in iudicium veniant. De ceteris q̄ in tegrum sit fa. hercisc. iudicium

Pretor debet tueri suā ad iudicationē. h. d. Bal.

Si fa. her. vel cōi di. actum sit: ad iudicationē p̄tor tuc exceptiōes aut actiōes dādo.

Si coheredes absente vno coherede rē vendiderint: ⁊ in ea re dolo fecerint/ quo plus ad eos p̄uēiret: vt fami. herc. iudicio prestabunt ei q̄ absuit vel hereditatis p̄titione.

Fructus quos ante aditaz hereditatē ex fundo hereditario heres cepit: non aliter fa. herc. iudicio prestare eū Julia. ait: q̄ si cum sciret h̄ditariū fundum esse eos percepit.

Qui fa. her. ⁊ cōi diuidendo: ⁊ finium regundorum agunt ⁊ actores sunt ⁊ rei: ⁊ ideo iurare debent non calūmandi causa litem intendere et non calumnie causa ad in-

uū. §. post litē. ⁊. j. e. fundus qui. vt qd veri⁹ est imo tene ret vtili actiōe fa. her. l. p̄ceperit bona fidei sciēs se coherede: nō directa qz nō fecit sicut heres. vt. §. eo. ⁊. pu. to. §. ij. et. j. e. qui erat. nā cū hec actio imite h̄ditatis pe. et illa tenetur bo. fi. pos. in quātū est locupletior. vt. §. de

ficiationes ire.

Quod heres sentit ex suo facto sibi imputari d̄z. Bal.

Quod ex facto suo vn⁹ ex coheredib⁹ ex stipulatiōe hereditaria prestat: a coherede nō repetet. veluti si a se here deq̄ suo dolum malū abfutum defunctus spopōdit: vel neq̄ per se: neq̄ p̄ heredē suū fore quomin⁹ quis agat. imo et si reliqui p̄pter factū vn⁹ teneri ceperint: quasi cōditio stipulationis hereditarie extiterit: habebunt fami-

lie herciscunde iudicium aduersus eum propter quē commissa sit stipulatio.

Stipulatio facti diuidim cōtra heredem contra facientes tr̄n cōmittit. h. d. iste. §. Bar.

Si quis stipulatus fuerit titium: heredemq̄ eius rariū habiturum: et titius pluribus heredibus relictis decesserit: eum solum teneri qui non habuit ratum: et eum solum ex heredibus stipulatoris acturum a quo fuerit petitum.

Nota casum q̄ solucdo p̄ herede si non soluat ab eo repetitur. h. d. Bar.

Usufructu vxori legato donec ei dos soluat: per arbitrium fami. herc. tam id quod coheredis nomine ex dote solutum sit recuperare potest: q̄ vt coheres soluat effici potest Cassius ait: et verum est.

Si duo coheredes damnati sunt statuat ponere: et altero cessante alter eam fecerit: non esse iniquum Julia. ait fami. hercisc. iudicium dare: vt pars impendiorum boni viri arbitrato prestetur. Pomp.

ris. ibi de edate fm. R. arg. j. de cōdi. ⁊ demō. l. pe. §. de illo. Vel melius pōt dos p̄ parte solui ⁊ vsufr. p̄ parte

pe. her. §. ⁊ si le. §. pe. ⁊. §. fi. ⁊. l. illud §. p̄redo. ⁊ in ista idē dici p̄t §. 30. m. Et rei. vt et §. n. i. l. iudicium. Sz q̄ prouocat est p̄ctore. vt. j. ti. i. l. ij. §. fi. ⁊. §. diud. l. in tribus. Ac.

Intēdere. vt intendisse. vt. C. de iura. calum. l. ij. §. i. Accur.

Nō repetet. sicut. j. de reg. iur. l. qd q̄s. ⁊. §. de no rali. l. si cōmunis familia.

Agat. i. actu vtatur.

Habebūt. vt ⁊. j. de edil. edic. l. q̄ si nolit. §. p̄p. ⁊. j. de p̄bo. obli. l. ij. §. itē si ex facto.

Si q̄s stipulatus fuerit. f. a p̄curatore: vel ab ip̄o titio quod p̄curator eius facturus est.

Citius. f. euz cuius noie p̄curator agebat: vt aliter vt modo dixi.

Teneri. f. p̄curatorū. vt dic si stipulatoz §. p̄mā.

Petitū. vt ⁊. j. de ver. ob. l. eadē. §. caro. in fi. §. ⁊ idē in alijs p̄toris similib⁹. vt. j. ad. l. fal. penales §. iulia. Accur.

Recuperare pōt. scz coheres a coherede.

Et verū est. imo nō est verum qz suā partē poterat liberare et sine parte coheredis vt. j. de vsufr. l. e. l. cui vsufr. qd est. §. sol. h. de rigore ius

Libet Decimus

desinere eē vt ibi: s; tñ nō cōmode liberat vna pars sine reliqua. cū facta diuisione. ppuetatis inter cohēdes obtingentē portionē. p parte liberare pmode nō poterunt. Vel dic tertio agit fa. her. q; res pignori obligatas liberare. p parte non poterat. vt hic 7. 3. eo. heredes. s; idem iuris. s; abysufu

ctū possēt. p parte liberari. vt i. l. cōtraria. Accur.

Sid qd. cōmune. cū tu non possideres. **Nō** venit. id q; diffinito: michi esse cōe ex hereditaria cā: qre agei vel rei veni. vel publiciana. vt arg. l. de excep. l. fundū 7. l. fundi. 7. 3. eo. l. Accur.

Nō venit. vt dānari possit: vt ex suo. ppiio commisso. venit tñ vt dānet ex serui delicto non dico fa. her. vt. 3. e. 7. puto. s; h. 7. no. 7. p. so. b. illo. et. 3. de nora. cū seruus. vel nō venit mortuo seruo vt alienato. vt 7. de fur. si seruus cōmunis.

Maritus diuiniuit an fuerit factū diuortii in vita patrio: quo cā cepit p sonalis actio contra ptem q; heredes erūt: an possit. 7. sic capit 7. filiū tñ cum ipe possit dotē peige. s; pmo casu nō cū non habeat onus post mortē.

Actionē. natā in vita socii. Accur.

Pedere. q; nescit vtrū possit puenire mariti an nō nā si hereserit ipm. p hēditaria parte 7. ceteros pueniet si nō erit nō poterit puenire. vt. 7. de do. pzele. l. p. do. s; prius. q; est 3. Nō autē pēdet quātū ad hoc vt nō hēat locū. Itē quātū ad hoc quin alij teneant statim et pueniatur p hereditaria parte. vt. 7. so. ma. l. si maritus. s; cū pater. 7. 3. eo. 7. hoc factū diuortio ante mortē socii: planē 7. e.

Ut tutele. vt. C. e. l. 7. 3. e. si filia. 7. 7. de iure do. si is q; s; i. 7. l. dotis fruct. l. p. l. Et qd dicit tutela. s; legitime. vt. 7. de tute. l. antepe. tutela autē testamētaria dare tur etiā filiofa. vt in h. qui da. tu. pos. in pun.

Igit. quia sentit onera. 7. 3. eo.

Quis. als quia.

Tenuit. als tenuit. 7. als sustinuit. et dic ēt modico tpe. vel ponit q; p. quia. vt. C. e. l. 7. fm 7. 3. eo.

Sid qd contēdis ex hereditate michi tecū cōmune eē ex alia cā ego ppiū meū esse dico: in fa. her. iudicium nō venit. **D**ol' quē seruus heredis admisit: in iudicium fa. her. non venit; nisi dñi culpa i hoc erat q; nō idoneū seruū rei cōi applicuerit.

Actio de dote dat' ptra heredes socii recipiētis dotes. et licet maritus non sit heres ei subuenitur vt apud eum sit dos qui sustinet onera matrimonij. b. d. Bar. Paulus.

Maritus sub ditione a patre heres instituitur: iterim de dote vxoris actionem pendere. Plane si post mortē socii diuortij factū sit q; uis pēdētē ditione institutionis: dicendū est pceptioni dotis locum esse. q; mortuo patre qdam filios sequuntur et ias anteq; fiant heredes: vt matrimonij: vt liberi: vt tutelē. Igit' et dotem percipere debet: q; uis onus matrimonij post mortem patris tenuit: et ita se uole quocq; nro visū est.

In successore singulari ex necessitate transit instantia iudicij. b. d. Bar. Pomponij.

In iudicio. in arbitrio. iudicis vt diuidat vel adiu

dicet. Accursus.

De iure. i. de seruitute. sic accipit insti. de reb. cor. et in cor. in fine. Accur.

Agere. s; p fessoria. vt. 3. si ser. vt. loci. s; si fundus. 7. l. 7. si forte. s; si edes. **M**uciare. rōe s; seruitur' sit nūciatio. vt. 7. 3. 7. 7. Serui: de ope. no. nū. l. q; tur' rōe viā. Sol. h. in sui. an post tute vrbana ibi in sit fieri rustica. vel nūciai nuncia: nō dñō p dñj debē. tio. tis futitūē s; alij. vt. 7. 3. 7. 7. remi. l. 7. idē iul. p psonali autē vt. p. vlt. 7. stat nō posse nunciari vt. 7. de oper. no. nū. l. 7. s; h. 7. l. 7. p. **R**ecpta. fa. cohēditib': s; nōne in rē suā b; cōstituit' pcurator: vel hēbit suo noie vti lē. vt. 3. e. l. plane. 7. l. si pignori res. nec ei iminet litigioi vitiū. vt. C. de liti. l. h. Rū. hoc est i arbitrio eius cui res ē ad iudicāta agat ipse: an is pfiat cām q; eaz ichoauit: q; merita cāe nouit. s; l. l. si pignori. cohēsa nō ceperat agere cui erat pstita pena fm 7. 3. eo. q; Reddāt. s; ei cui fūdus ē ad iudicatus. 7. 3. eo. 7. **A**ut. pro et. s; **P**resent. ab illo cui ē fundus

In iudicio fa. her. vt cōi diuidūdo: si dñi res i arbitrio sit: de iure p' predij controuersia sit: placet omēs eos inter quos arbiter sumpt' sit: et agere' / et opus nouū nūcia re' p sua quēs parte posse: et cum adiudicationes ab arbitro fiant: si vni adiudicetur totus fundus oportet cauere: vt que ex his actionib' recepta fuerint reddant': aur' q; in eas impense facte fuerunt prestentur'. Et si cum res in iudicio esset eo noie' actum' nō fuerit eum sequi integram actionē cui totus fundus adiudicatus fuerit aut p quacūq; parte adiudicatus erit. **I**tem que res moueri possunt 7. in ea iudicia' veniant: si interea surte fuerit: furti agere' eos q; rū iste res piculo fuerunt posse.

Plures heredes vnus hereditatis debent vnū pcuratorē cōstituire nō separati agere. b. d. lex ista. Bar. Paulus.

Maritus fami. her. vt cōmuni diuidūdo: vel finitū regundor' actū sit: 7. vn' ex litigatorib' decesserit plib' hereditat' relictis: nō p't i partes iudicium' scindi. sed aut omnes

adiudicatus. 7. 3. eo. vel dic expēsas fuisse factas in lite q; pponunt p fessorie actōes ab vno q; p quātū iterim vnus cuiusq; p hūitūē nō fieri. vt. 3. si ser. vt. l. loci. s; si fundus. et. l. 7. si forte. s; si edes.

In iudicio. s; fami. her. vel cōi diui. 7. 3. eo.

Eo noie. q; fiebat p hūitūē socii vt cohēditib' de (bitam.

Actū. s; p fessoria a cohēditibus.

Parte adiudicatus. s; aliquid ager ipe. s; 7. 7. de act. et ob. l. q; cūq; 7. 7. de no. ope. nū. l. nō solū. s; h. 7. diuersimodū cōtradidit. So. aliud in voluntaria alienatione vt ibi aliud in necessaria. vt hic fm Johan.

Moueri. nā imobiles si cadūt i furti vitiū vt rapievt

In ea iudicia. fa. her. 7. cōi di. (isti. s; vlt. s; qd s; t.

Agere. s; oēs dños et s; vni tñ fuerit adiudicatus. nec ei spectat iter sit meae vel i eo tpe q; ago si iter fuit eo tpe q;

Furtū fuit factū. vt. 7. 3. fur. iter oēs. l. rñ. 7. s; h. actō. **M**aritus fami. her. iudicij. l. insti: vt vnicuiq; eor' portio

sua adiudicetur qz oēs p vna parte cōpntantur. **h.**
a heredes. s. coheredis decedētis loco vni psonae.
b Procuratorē. vt. s. de. pcur. l. h. s. si plures. Accur.
 Si erat. a pctorē. qd fieri debuit. vt. f. de religio. at
 si quis. s. si cui. s. pzo ipso monumēto faciēdo agit

mādari cōtra euz
 cui testator māda
 uit. vt. f. man. l. si
 fo nō re. s. si. et in
 tellige hoc iussuz
 ante aditā heredi
 tatē. vt. ex sequen
 tibus apparet.
d Distraxit. vt
 ex pcepto pctor
 nis sepeliretur.
e Duplā. als
 duplum. s. pmit
 tēdo r als duplā.
f Conuētus.
 qd euicit se in li
 bertatem.
g Implere. i.
 cauere de euictōe
 vt h. r. f. d. euictio.
 l. si pignora. s. h
 le tenetur cui solu
 tio. pfiat. vt in co.
 si. l. si plus. s. i. r
 C. de euictio. si ob
 causam.
h Suscipiētis
 sez ex necessitate
 rem vendere.
i Voluntatē. i.
 voluntarie distra
 hentis. sic. r. C. de
 nego. ge. tutori. r
 s. e. si pignori cir
 ca. fi. r. s. de ali. iu
 di. mu. cā fac. l. q
 redhibito.
k Pretor dz. f.
 nulla facta pro
 missione.
l Cauent. ven
 dens vt mer^o ex
 ecutor fm pmas
 solutōes. vt. v. d. l. f.
 vt suas: licet iussu
 ptoris fm az. r. s. h
 eū non tenetur.
m Cōmitetur

Cautio no. h. erroneā cau
 erronea tiōne cōmitti. r. sic
 qd qz cō est. s. s. si quis cau. s. et si. s. fi. r. f. de dona. si patronus. r
 nunt. f. de fideiuf. si qd post. r. f. vt in pos. le. l. i. in pnci. r. s. i. r
 f. de iuris r fac. igno. l. iuris. r. l. error. qdus obus dr q
 ex erronea cautione cū effectu nō agit. Sol. ptes dare
 spales rñsōes: vt illa si qd cau. sit circa iudicia spale.
 Itē in illa de dona. sit facta. pmissio a patreuo viuente
 adhuc liberto: in cuius bens fiebat. pmissio. Item in
 illa de fideiuf. nulle erat reliquie pmissio: vñ accessio
 ria nasci non pōt. Itē in illa vt in pos. leg. sit spale rōne

heredes accipere id debent
 aut dare vni pcuratorē i que
 oim noie iudicium agatur.

**Qui vendit ex necessitate
 non tenet de dupla pmittere
 et cautio que non debet inter
 poni interposita cōmittef. itē
 qd quis facit ante aditaz he
 reditatē in directum herciscū
 de iudiciū non venit. itē p se
 pellendo defuncto ante aditā
 hēditate iussu iudicis res he
 reditarie pstrēdi. Bar. r. l. p.**

Ul erat heres ex parte
 institutus testatorē ius
 sus a pretore sepelire seruum
 cui erat testamēto data liber
 tas ideo distraxit duplā qd p
 misit ex ea cautione cōuent^o
 prestitt. **Q**uesitū est an fami
 lie herciscunde iudicio conse
 quatur quod ex duple stipula
 tione abest. **P**rimo videamus
 an hic debuerit de dupla ca
 uere. et michi videtur non de
 buisse. h. est n. demum ad dui
 ple cautionē cōpelluntur: qui
 sponte sua distrahunt. **L**etex
 si officio distrahentis fungit:
 non debet astringi. non ma
 gis qz si quis ad exequēdam
 sniam a pretore datus distra
 hat. nā et hic in ea cōditiōne
 est: ne cogatur implere id qd
 cogunt hi qui suo arbitrio di
 strahunt. **N**ā inter officii sus
 cipiētis: et voluntatē distra
 hentis multum interest. **Q**ua
 propter re quidez integra sti
 pulatiōne duple interponere

ultime voluntatis. itez in illis de iur. r fac. igno. dicas q
 nec videt. pdesse alicui: nec nocere iuris error cū emptor
 nō fiat nisi qd fieri est pfuctu emptorib^o. vel dic fm az.
 q vno hbo pnt tolli omēs iste frictates: vt dicas pmitti
 tur stipulatio iatū in quātū ageret ex empto nulla lter
 posita cautioe. r.
 ad lteresse. vt. d. l.
 si qd cau. vel si in
 nichilum poterat
 agi nō agef iterpo
 sita cautioe vt. d.
 l. d. dona. si patro
 nus. r de fideiuf.
 si qd post. r. f. euz
 agi dz qui teneref
 nulla interposita
 cautioe. i. f. debi
 torē: nō f. fideiuf.
 sores p erroze iur
 datos vt in. d. l. vt
 in pos. leg. et fm
 hoc nullus dāni
 ficat vel lucrat ex
 iuris ignorantia:
 et sic non ob. l. de
 iur. r fac. igno. Et
 hec ola qd vendi
 dit tanqz executor
 merus pcepto p
 tous: nō tanqz he
 res vel dñs. si aut
 vendidit vt quili
 bet vendit re suā
 tenet cauere: et ex
 cautione cōuentif
 in duplāz repetit
 a coherede: qz. p
 babiliter errauit
 credens se teneri
 ad duplā: etiā si
 vt executor vēdi
 dit. i. iussu ptoris
 r ita intelligit il
 le ver. si aut r. s. h
 in pmo casu qñ
 non vt proprium
 s. vt merus execu
 tor: non repetet
 partes dupli per
 actionē fa. her. qz
 non teneret nisi p
 parte hereditaria
 hēret ei exceptio
 nem vt. pbatur p
 leges cōtrarias.

**Expēse qd p fecit p filio in
 iudicio nō debent filio iputari
 pe diuisōis nisi aio repetēdi
 ptem fecisse pstat. Bar. r. dē.**

Ue pater filio emanci
 pato studiorum causa
 peregere agenti subministra
 uit: si non credendū animo pa
 ter misisse fuerit cōprobat^o

Oportet. sez institutum.
Effectus sit. adeūdo. vt. r. s. e. r. puto. s. h. r. si dolo
Judicio. directo (sic. f. p. scio si id qd. i. p. n. r. s. i.
Sepeliuit. vt i nfo casu. r. **N**ō h. s. directum.
Dicemus. qz fecit quasi heres. vñ h. locū directuz
 vt h. dicit. at supra directū cessat: vt hic dicit. Accur.
Ue pater. cōprobat^o. ex eo qd hic dicit: si nō credn
 di r. colligūt quidam qd presumatur in dubio p
 donare sed quod subicit. sed pietate r. inuit contra

Liber Decimus.

dic ergo qd donare psumitur: siue alimenta: siue libros: siue arma vel qd simile misisse pponitur filio suo eman- cipato. vt. C. eo. l. filie. r. j. de lib. agno. si qd a liberis. S. si mater. et j. de dona. l. donationes. S. species. et arg. j. de dona. inter vir. r. vro. l. vtrū. r. s. de nego. gest. uesenni. et. C. de picu. suc. parē. l. i. lib. x. sed

pra. j. de mume. et hono. et si filium. Sol. ibi loquit de eo qd ipeditur ppter filij honores post mortem patris: hic i vita patris. vt. j. ad mu. lucius. S. idem rñ. itē not. qd quidam dicunt pla. hāc. l. corrigi pau. tē. ex testō. sed tu dic pra: qd simpli ces donatiōes nō pferunt. vt ibi no. a

C Nō patitur. presumpsa ratio- ne pietatis. sicut r als. j. man. si ve ro non re. S. cōtra rio. Accur.

E Andus qui. instituerit. idem et si here- dasset pater filij. vt. j. de do. p. l. i. S. elsus.

C Debet. vt et s. eo. si filia. S. i.

D Legata fuis- set. nō dicit qd pos- sit plegari: cū tan- tādē in vno lega- to quātuz i alio. i. in dote pmetur. vnde non valet le- gatū. vt i. l. i. de leg. S. ex cōtrario. Accur.

E Post litē. vel post mortē i terpel- latōe pgruo loco r tpe facta. vt. j. de vsu. l. moza. l. pñ. r. j. de leg. ij. l. i. i. i. a seio. S. v. fure. r. C. d. vsur. r. fruc. l. i. r. ij. in fi. r. l. fi. Ac.

F Percepti. et consumpti.

G Pertinebūt. cū em ceteri cohe-

redes bona fide possideāt: suos faciūt. r si psumperint ante lit. cōtest. nō tenebunt. ceterz post lit. r testa. fructus pcepti ab eis omnino restituantur extent vel nō. quia ma- la fide percipiuntur. vt in qd. de offi. iudi. S. illorum. fm

sed pietate debita duct⁹ in ra- tionem portionis que ex de- functi bonis ad eūdem filium pertinuit/ computari equitas non patitur⁹.

C Si fratres sustinent cōmu- niter onera matrimonij fruct⁹ veniunt in cō: se⁹ si post diui- sionē. h. d. v. l. v. b. r. Fructus dotis debet esse fratru existē- tiū in cōsone: se⁹ si facta fue- rit diuisio. h. d. B. Idem.

E Andus qd dotis nomie- socero traditus fuerit cum focer filij ex aliqua par- te heredē instituerit: per arbi- trū fam. her. p. cipi ita debet: vt ea causa filij sit que futura esset si dos p preceptōem fi- lio legata fuisset. Quare fru- ctus post litē cōtestatā per- cepti ad eū redigēdi sunt ha- bita impensarū ratione. Qui vero ante litē ptestatā perce- pt⁹ fuerint: equaliter ad oēs heredes p. tenebūt. r impensa- ruz ratio haberi debet. quia nullus casus interuenire po- test: qui hoc genus deductio- nis impeditat.

C Si iudiciū diuisoriū nō fa- cit p iudiciū petitorio: admitti- tur ipsorum concursus. Bar.

C Si ego a te hereditatē pe- tere vellē/ tu mecū famil. her. iudicio agere velis: ex cā vtri- qz nostrum mox gerēdus est. nā si ego totā hereditatē pos- sideo: et te ex pte dimidia he- redē esse p. s. iteo. / sed a cōmu- nione discedere volo: impetra- re debeo. famil. her. iudicium qz aliter diuidi inter nos here- ditas nō potest. Item si tu

Azo. vel dic vt. s. inter. S. fructus.

H Et ipē sap. v. l. i. ge. cū casu pcedēti. f. qñ possit. etc. p. cipiuntur. Vel dic si vn⁹ heredi ipedit recipat ab alijs.

I Debet. s. cum possit lit. contest. percipiuntur.

K Pro gen⁹. s. qd p fructibus fit. vt h. r. j. solu. ma. fru- ct⁹. r. s. de peni. he- re. si a p. se. S. si. r. si ps heredi. pe. so- rori. S. sumptus. r. j. de vsu. l. videam- mus. S. penul.

L Naz si ego. mutat personas. Accur.

M Cōsitor. tu vero cōsitoris me heredi in nichilū.

N Debeo. quia possideo. vt. s. eo. l. i.

O Debueram. quia nomina non veniunt. vt. s. eo. l. i. S. si. et sic not. quedam venire in vno horum iudi- cioruz que in alio non veniunt. vt et s. si pars he. pe. l. nō possumus. sed contra. s. de peni. here. s. r. si leg. S. hoc senat⁹. sol. vt ibi. Accur.

Q Quod fuit defuncti vel eius occasione obuenerit in hoc iudi- cii vti. h. d. ista lex. B. Idē.

M Luitus qd nos heredes fecit rem cōmunē ha- buit euz titio: si cū titio cōmu- ni diuidūdo egissemus et nō- bis ea res adiudicata esset: vē- turā eam in familie⁹ hercis. iu- diciū pculus ait. Seruus liber r heres esse iustus: id qd ex rationibus quas patrifā. gessisset: r penes se retineret: iudicio famil. her. coheredib⁹ suis ptestabit⁹.

M Luitus. i. fa- mulie. i. i. n. so- lidū. qz ppter he- reditates ad nos- puenit tota.

Q Prehabuit. vi- debat qd nō: qz nō- tene⁹ ex ante ge- stō. vt. C. an seru⁹ ex suo facto post- ma. l. q. i. i. Sed hic non conueni- tur ratione gestio- nis: sed quia rem- communem possi- det. Item non vi- detur hec actio. f. famil. hercis. da- ri. sed nego. gest. vt. j. si cer. p. ta. l. eius qui in p. i. n. S. i. q. est cōtra. so. hic non loquitur nisi de his rebus que testatoris fue- rūt: ibi de his que

Ualeat snia si portiones in- uicē cōpēsant seu adequatur: r in aliquo supfluo alter tan- tūmodo p. dēnatur. h. d. Bar.

Arbiter famil. hercis. inter me et te sumptus⁹ quedā mi- chi/ quedā tibi adiudicare vo- lebat: pro his rebus alterū al- teri condēnandum esse intel- ligebat. questum est an pos- sit cōpensationē vltro citroqz facta condēnatione eum solū cuius summa excederet eius dūtaxat summe que ita exce- deret dānare. r placuit posse id arbitrum facere.

nō fuerit eius s. et debebant. vel hic de acquisitis ante mortē: ibi de post acquisitis. qd in idem recidit.

R Sumptus. i. electus.

S Cōpensatione. p. cōdēnationē tali nō fit cōpensatione

quia si tibi ad iudicat re vna valeat p mea parte. xv. et te condemnat in. xv. et michi postea rem vnam adiudicat: et me condēnet in. x. p tua parte: ideoz cum videat tali modo cōpensationē hinc inde admitti: solum in. v. cō dēnare debet: vt hic. r. C. de iur. do. l. si. s. pe. r ar. J. ti.

i. si qd putans. s. si fundus. r. si dē iul. et. C. cōi di. l. pe. Accur.

Partes. ma- ior em sit estimatio partis dimi- die re tota estima- ta qd si per se sepa- rata pars dimi- dia estimet. vt h. r. C. cōmuni diui. l. i. s. i. Accur.

Pecuniā. sol- ueret. man- dauit ei filius cuiz crederet: patri sol- ui pecuniā: ex ta- li mandato nulla ppetit actio patri qd em dē. J. si cer. pe. l. certi cōdi. s. si nūmos. locum hys est persona ali- cuius est adiecta vt sibi qra obli- gatio. at hic pso- fona patris ē ad- iecta ad solutio- nez tm: sicut si sti- pulat michi em- aut scio. vt. J. de h. obli. l. eum qui. s. qui sibi.

Actio. scz rei- ven. vt quia pecu- nia est patris.

Hereditate. neq tua scz vt diuidat: sed vt tibi soli dē. vt h. eo. heredes. s. si testator. q est: rra

S familie. ad iudicare. vt. C. cōi di. l. ad officium.

Don solū. fru- ctus. vt. r. s. ti. l. i. l. iij. s. post li- tē aut test. Ac.

Arbitro. fra- tres. hic cor- rā arbitro fuit lis ptesta. r lite con- test. diuiserūt suo cōsensu nō expe- ctata arbitri sen- tentia. hec quidē

Res est estimanda putva- let vnta non put valet diuisa hoc dicit Barto.

Cū fa. her. vel cōi diuidun- do iudicio agit: vniuerse res estimari debent: non singula- rum rerū partes. **Ulpian.**

Pecuniā quā filius emā- cipatus ita credidit vt patri solueretur: ita demum in hēditatē patris numerari si pri aduers⁹ filius eiusdē quā titatis noie actio cōpetebat.

Si vnus ex heredibus vē- didit partem suaz certe rei nō venit illa res in iudicio fami- heret. h. d. Bal. **Q**ueratius.

Hereditate lucij ticij q michi r tibi cōis erat fundi partē meā alienauit: de- inde fami. her. iudicium inter nos acceptū est: neq ea pars q mea fuerit in iudicio veniet: cum alienata de hēditate exte- rit. neq tua: qz etiam si rema- net i pristino iure hēditaria qz est: tamen alienatiōe mee par- tis extit de cōmuntione. **A**truz aut vnus heres partē suā nō alienauerit an plures nichil i- terest: si modo aliqua portio alienata ab aliquo ex hēdib⁹ hereditaria esse desist. **Ulp.**

S fa. her. vel cōi diui- dūdo iudicio agatur: et diuiso tā difficilis sit vt pene impossibilis eū videat: pot iud- det in vni⁹ psonā totā cōdem- nationē conferre et ad iudica- re omnes res ei. **Paulus.**

Don solū in finitum re- gundozū: s; r fa her. iu- dicio ptererit quozq tempo- ris fructus veniunt.

Cōi diuisio fiat iudicio pen- dente iudicis officium euane- scit. h. d. Bar. **P**apinianus.

Arbitro quozq accepto fratres cōmunē here-

diuisio nō rescidit: nisi etatis rōe. fm Tizo. **De communi diuidendo.** **C**ommuni diuidūdo. magis. electiue poni- tur hec dictio magis nō cōparatiue: vt r il- lud. magis volo eē diues q pau. **N**ō em

ad diuisionē. p so- cio intēdit. vt h et J. p so. l. actioe. s. si post. in fi. s. itez p socio actio intē dit vt res nō cōis cōicef. vt. J. p so. l. si qd societate. et vt no. s. ti. i. itē ex diuerso. in fi. Ac. i **J**udiciū. scz directū. vñlevero h; locū qh;: etiā si res nō sit cōis. vt. J. e. si qd putās in prin. r. l. s; post q. r. l. i. summa. q sunt J. Vel dic q cessat directū vñ- le: si nec ē nec fuit cōis vt h. ceterū si fuit s; nō est: h; lo- cū vñle: si hō fuit r est: r tūc directū.

De communi diuidū- do. Titu. iij. Paulus.

Communi diuidūdo iudiciū tōo necessarius fuit: q p so- cio actio ma- gis ad pso- nales inuicē pstationes perti- net: qz ad cōmuntū rerū diuisi- onē. **D**eniqz cessat cōi diui- dūdo iudicium: si res cōmu- nis non sit. **G**aius.

Nichil aut iterest cū so- cietate: an sine socie- ta- te res iter aliquos cōis sit. nā vtrozq casu loc⁹ est cōi diuidū- do iudicio. **L**um societate res cōis ē veluti iter eos q pariter eadē rē emerūt. **S**ine socie- tate cōis est: veluti inter eos q bus eadē res testamēto lega- ta est. **I**n trib⁹ istis duplici- b⁹ iudicis fa. her. iudicio: cōi diuidūdo: finitū regūdozū: que ritur qz actor intelligatur: qz par causa omnium videtur. s; magis placuit euz videri a cto- rē: qui ad iudiciū puocasset^m.

In cōi diui. **Paulus.** iudicio nichil venit v- tra diuisionem rerum ipsaruz que cōmunes sunt. et si quid in his damni^m datum factum ve est: siue quid eo nomine aut abest alicui sociozū^m: aut ad eum peruenit⁹ ex re com- muni. **S**i quid ipsi inter se sine dolo malo pepigerint: id in primis et i cōmuni iudiciū- do et fa. her. iudicio iudex ser- uare^r debet. **I**dem.

ad diuisionē. p so- cio intēdit. vt h et J. p so. l. actioe. s. si post. in fi. s. itez p socio actio intē dit vt res nō cōis cōicef. vt. J. p so. l. si qd societate. et vt no. s. ti. i. itē ex diuerso. in fi. Ac. i **J**udiciū. scz directū. vñlevero h; locū qh;: etiā si res nō sit cōis. vt. J. e. si qd putās in prin. r. l. s; post q. r. l. i. summa. q sunt J. Vel dic q cessat directū vñ- le: si nec ē nec fuit cōis vt h. ceterū si fuit s; nō est: h; lo- cū vñle: si hō fuit r est: r tūc directū.

Nichil autēz emerūt. alo in eunde societate^r r est sile p oia isti. de oblig. ex quali^r Jctū. s. itē s; iter. **U**idēf. vt. s. titu. i. inter. s. qui familie.

In prouocasset qd si nō apper for- te dirimē. vt. s. de iudi. l. in trib⁹. ac.

In cōi diui- dū. dāni. vt r J. e. r si nō. s. vēr. o **E**o nomine. i. occasiōe cōionis. vt r. s. de noxa. si in re cōmuni.

Sociozū. vt qz ipedit ire cōi. q **P**eruenit. vt qz fruct⁹ ex re cōi pcepit r subaudi- venit in iudiciuz cōmuni diui.

Seruari. vt et. s. ti. i. l. i. s. vppo- ne exemplū. i. e. l. iudicē. qd intelli- ge nūi sit special^r pactum inhihitū. vt. J. e. l. in hoc iu- diciū. s. si puenit.

Cōi di- iudiciū aliō vñ- le: aliud directū.

Liber Decimus.

ite intellige ee seruandu vel ad actione vel ad exceptio- ne. nec ei sp agi pr quasi fiat incotineti eoi po q fit coio- ne durate. vn no stat pacto si est nudu ad actione pari- da. vt. C. fa. herc. si diuisione q est cotra. Accur.

Er hoc iudiciu. directu. na vtile etiam p incorpali bus. vt. J. eo. l. ar- bor. s. fina.

b hereditatis i. rez quaru dnuu habem ex hrdita ria ca: pius no in tetato iudicio fa. her. fm Azo. vel dic hrditatis ido qz ius est et sic p diuiso in eo q ius possideri no pt. vt s. de rei ven. l. po- po. si ex equis. in fi. ite qz in ea sunt res quaru dnuum no hemus. vt. s. de pen. here. z no tifi. qd est necesse f. vt sim dnu rei di uidede p hoc iudi- ciu. vt h. r. j. pri. s. z. s. ti. i. l. iter. l. m. c.

Coe su. vt et s. pri. r. d. r. i. no et subaudi hic vt quasi coe vt qua ement a non dno vel aka competit actio si no sint dni vt. i. e. l. coi di. s. q. hoc em tm remo- uetur ne copetat sius hauriedt so lum hnt fm Az. d. J. r. s. scias i actioe fami. her. vt. s. titu. i. si filia s. familie. que est contra. Accur.

e No venist. sicut nec i fa. her. vt. s. ti. i. z. puto. s. sed z si dolo. f. Simus. z sic sumus plures. g. Tuceamur. ex scdo decreto. h. Non posse. f. directo s. vtili vt stati dices. j. l. pr. et sic non ob. s. de norali. si seruus cois. i. fi. q. e. tra.

Ed si res. dnuum eozu bo. pro mia Joh. q missus ex scdo decreto fit dns si erat prior possessor dno. vt dixi plene. s. si ex noxali ca aga. l. q. in fine. Ac.

Er hoc iudiciu corpa- liu reru sit diuisio: qua- fli rez dntum habem no etiā hereditatis. De puteo q- ritur: an coi diuidudo iudicio agi possit. Et ait Mela ita de- mti posse si solum ei coe sit.

Hoc iudiciu bone fidei est. Quare si vna res indiuisa reli- cta sit: valebit vtiqz ceteraru diuisio. et poterit iterum coi di. agi de ea q indiuisa reman- sit. Sicut aut diuisio ipsi rel- venit in coi diuidudo iudicio ita etiā prestatioes ventut. et ideo si qs impēsas fecerit con- sequet. Sz et si no cū ipso so- cio agat: sz cum herede socij: Labeo recte estimat impēsas et fructu a defuncto pceptos venire. Plane fructu ante p- cepti qz res cois esset: vel sum- ptus antea facti: i coi diuidun- do iudiciu no veniūt. Ea qz p- pter scribit Jul. si missi i pos- sessione damni infecti simus: z anteqz possidero iubeamur ego insulaz fulsero: sumptum istum coi diuidudo iudicio co- sequi me no posse. Iulianu.

Ed si res no defendere tur: z io iussi sum a pre- tore eas edes possidere: et ex hoc dntum eozum nanciscere mur. Bñ. pculus coi diuidun- do iudicio parte eius impēsa- me seruaturu esse. Iulianu.

Quis putas sibi cum- ticio fundum coem esse fructus pceperit: vel sumptu fecerit: cum eet cum alio ticio cois: agi poterit vtili coi diui- dudo iudicio. Quare et si fū- dum ticiu alienauerit: licet hic comuni diuidudo iudicio locus no sit: quia a comunio-

Impense. f. facte post dñum sumus nacti. si ve- ro ante secundu decretum / post primu tamē: z sic post- missionem facte sunt: no directum sz vtile locus habet. vt. J. de dano infecto. l. si finita. s. cum alit plures. r. d. l. s. de noxali. si seruus comunis. que sunt contra. Ac.

ne discessum est: vtile tamē lo- cum futurū quod datur de p- stationibus quotiens res cō- munis esse desijt.

Fructu veniūt in hoc iud- cio siue imediate pcpiantur a socio siue locent colono noie coi. si vero locent noie p- rito dñu ad locatē spectabit. ite- rim ho erit comune. Bar.

Siue autem locando fun- dum comunē: siue colendo de- fundo comunē quid socius cō- secutus sit: comunē diuidun- do iudicio tenebitur. Et si qui- dem comunē nomine id fecit: neqz dñum neqz lucrū senti- re eum oportet. Si vero nō cō- muni noie: sz vt lucres solū ma- gis ee oportet vt dñu ad ip- sum respiciat. Hoc aut io prestat coi diuidudo iudicio: quia videtur parte suam non potuisse expedite locare. Le- teru non als comunē diuidun- do iudicio locus erit: vt z pa- pi. scripsit: nisi id demū gestit sine quo parte suā recte admi- nistrare nō potuit. Alioquin si potuit: hz neg. ge. actioez ea qz tenet. Si qd post acce- ptu coi diui. iudiciu fuerit ipē- suz. nerua recte existimat etiā hoc venire. Sz z partu venire sabinu z cassu rñdeit. Sz z ac- cessionē z decessionē hoc iud- iciu accipe iudē existimant.

Si qs in coem locum mo- tuu intulerit: an religiosuz fe- cerit vidēdu est. Et sane ius i- ferendi in sepulchru vnicuqz in solidum competit. locuz au- tem puru alter nō pt facere re- ligiosum. Trebatius autem z labeo quāqz putant non esse locum religiosuz factu: tamē

Religiosum. nisi vnus socius in scratu. vt. J. de re- ligio. si plures. Accursius.

Si quis pu- tans. vtili. i. efficaci vt innuit in. h. rñ. hui legis m.

Judicio. cu eo cu q reba cois erat: vt h. r. Je. si qs cuz. r. l. in hoc iudicio. circa pn. n. Cicius. cuz quo erat cois.

Non sit. f. di- recto. sic. s. eo. l. i. que est cotra. r. J. e. in summa. Ac.

Ad ipsuz. lu- crū vero coe sit. vt in sti. de societa. s. maner. r. C. vedi. pu. l. si is qz qz.

Judicio. nō- neg. gest. vt. s. fa. her. l. heredes. s. nō tm. s. J. C. de nego. gest. siue p- fratre. in pn. sol. vt diximus in. d.

S. non tantum. r. Expedite. vt r. l. de offi. iudi. s. q. si comode. Accursius.

No potuit. vt. s. de nego. gest. si coes. r. l. q. alie- na. s. si. nec fami. herc. vt. s. n. i. l. he- redeo. s. si vnus.

Et partu. vt et in fami. herc. vt. s. ti. i. l. partuz. nam ola veniunt etiā ex officio post lit. contest. vt. J. de edil. edic. ediles s. item sciendus.

Accessiones. id est lucrum. r. Decessionē. i. damnum.

In coem loc- ubi. i. purum.

In sepul- chrum. coe: inui- tis socijs. vñ. in sti. de rerum di. s. in comune.

In sepul- chrum. coe: inui- tis socijs. vñ. in sti. de rerum di. s. in comune.

In sepul- chrum. coe: inui- tis socijs. vñ. in sti. de rerum di. s. in comune.

In sepul- chrum. coe: inui- tis socijs. vñ. in sti. de rerum di. s. in comune.

In sepul- chrum. coe: inui- tis socijs. vñ. in sti. de rerum di. s. in comune.

In factu. quis aliquid religioſtatis habet. Agendū. ſ. vt aut corpus tollatur: aut vt pecium ſue partis pſetur. nec tamē p̄hibet cōi diui. agit res di uidat r dānum ſartiat. vt. j. de religio. l. ij. §. an ſocius. r l. is q. q. ſunt cōtra. Sz r ſi ad hoc vt tollat agitur cōi diuidundo: non pu to abſonum.

Pro parte. vt. j. de interroga. ac. nō alienū. ſ. j. de dam. infec. l. in ſtipulatiōe dā. Sol. vt dixim⁹. §. de nego. gēſt. ſi cō munes. Bzo.

Me extra: neo creditori.

Creditori manebit. in parte q̄ fuit obligantis et p̄ diuiſio ad huc. vt. j. quibus mo. pig. vt. hy. ſo. l. ſi p̄ſerit. §. ſi.

Adiudicat. ſ. j. vii. ſoli. ſ. j. nū. qd ſi debitor ſue rit tota res adiudicata partes tñs creditor habebit obligatā. Rñ. vt. q̄ ſm Joh. vt. j. q. mo. pig. vt. hy. ſo. l. ſi cōſerit. §. ſi. ar. j. de ac. emp. l. iul. §. idē celſus. g. Integrū ma neres. ſalict ius creditori.

Minotis. ſ. p̄ciū. Bzo.

Partes. ſ. ei⁹ q̄ obligauit. Bzo.

Debere. cō. penſatiōe habita. vt. §. ti. i. meius §. arbiter. Bzo.

Eam. ſ. par tem. Bzo. r ſic dubius euentus.

Pignozatiā. ſ. q̄ pignozū michi ſit. id ei agit p̄p̄ qd̄ deſinere eē pignozū p̄r. ſ. re adiudicata creditori. Bzo.

In partis. ſ. mee que pignozū nō fuit.

Manere. nec ob hoc q̄ alteri adiudicat perit p̄gnus. manere eñ. r. Bzo.

Me cōdemnet. compensatione habita. vt. §. titu. i. meius. §. arbiter.

Tractauimus. vbi diximus qz nec erit cōs vſufr. vt. §. ti. i. r p̄to. §. iul. Et ſic nō. h̄ q̄ ura q̄ ſeruant in ac. ſa. her. r in hoc iudicio ſunt ſeruāda regult. vt. r. j. eo. l. arbor. in ſ. ſallit aut in multis. vt. §. eo. l. per hoc. §. i. et §. hoc iudicif. que ſunt contra.

Nunciauit. r ſic omnibus: quia ipſi rei ſit.

Si vnus. q̄ poſt nūciatiōe fecit. Bzo.

Dānat. fuiſſet. ſ. ad lereē: qd̄ qd̄ eē p̄r ſi actori pla

enerit. vt. j. de ſo. ope. nū. l. antepe. §. ſiue. v. Hoc fieri. l. edificari v̄l refici magis itererat ſocioz q̄ ſeruare nūciatiōe. vñ agit. vt. §. de pe. her. vtiles. et ſic nō eſt. j. de no. ope. nū. l. de pupillo. §. ſi pluriū. vbi dī cī: vnū de ſocijs p̄pter factū alterius dānū non pati.

dicis etiam talis adiudicatio fieri poteſt: vt alteri fundū: al teri vſufruc. adiudicet. Eadez ſunt que i familie herciſcūde iudicio tractauimus. Ar ſeus ait cū in cōmuni edificio vicinus nūciatit⁹ ne quid ope ris fieret: ſi vnus⁹ ex ſocijs ex hac cauſa damnatus fuiſſet: poſſe eam penam a ſocio pro parte ſeruare. Iulianus au tem recte notat ita demum hoc verum eſſe: ſi interfuit e dium hoc fieri.

Fructus vectigalis venit i hoc iudicio non diuidendus ſz adiudicandus. Bar. Idem.

Comuni diuidundo et in vectigali agro. Vectiga lis ager an regionibus diuidi poſſit/videndū eſt. Magis autem d̄z iudex abſtinere ab hmōi diuiſione: alioquin pre ſtatio vectigalis cōfundereſt.

Heratius ſcribit arbitrum ſi regionibus fundum non ve ctigalem/ diuiſum duobus ad iudicauerit: poſſe quaſi i duo bus⁹ fundis ſeruitutem impo nere. Qui in rē publicianā habent: et commun diuidun do iudicium poſſunt exercere Ex quibusdam autem cauſis

a ſuo iur: ſz quis p parte ſoluat vel ſoluere parat⁹ ſit. ſi cut in conuentionali pena dicit vbi erat datio in obli gatione. ſecus ſi factū erat diuiduū. vt. j. de ver. obli. l. ſtipulationū alie. §. ſi. r. l. eadē. §. l. r. §. ti. i. heredes. §. an ea. ita r in hac legalit dico. pla. dñm dixit ſibi p̄iudicaf ſe accipiēdo partē tā in reuocatiōe rei q̄ in pena. Dicat ergo ſi accipit ſaluo iure ſuo vt oiz ſeruetur opinio. ar. j. qui. mo. pig. vel hy. ſol. ſi debitor. §. in venditiōe. r hoc eſt ar. ad feudum vt non diuidat inter heredes vaſalli.

Non vectigale. ſecus ſi vectigalis eſſet. nō eñ va leret diuiſio. vt. §. p̄tori. reſpon.

Adiudicauerit. qd̄ pōt. vt. r. §. ti. i. itē labeo. §. l.

Duob⁹. duo eñ ſunt poſt diuiſionē. vt. r. §. cōia p̄ di. l. ſi quis duas. §. i. r. j. de le. i. plane. §. ſi.

Ex quibusdam autē. melius dixiſſet enim: vt ita eēt rō precedētū: qz emitt a non dño. vel dicitur dari hanc

Comuni. Agro. ſicut r ſa. herc. vt. §. ti. i. item p̄dia. y. Cōfundereſt p̄pter plures pre ſtatiōes qd̄ nō ex pedit. vt. §. ti. i. l. ij. i. rñ. r. j. de ali. le. l. ij. r no. h̄ic ar gumētū optimuz in q̄ſitiōe tali ſab batina. titius cō. Sabba duxit a me p̄diuz tina q̄ in emphi. ſub an ſtio.

nua p̄ſone deceſ ſit duob⁹ relictiſ h̄dib⁹. vn⁹ ſoluit v̄l ſoluere parat⁹ eſt partē ſuā pen ſiōis/ alter nō: ego dico neminē poſ ſe ſoluere partē: ſi cut tici⁹ nō potuit r ita elap̄o triena nioutrūqz repelle re volo ne cōſum̄ dat p̄ſtatio vecti galis. vt. h̄. ſz illd̄ p̄ſidera eſt. qz obli gatio p̄ſonis in vnūquēqz p̄ h̄dī taria parte diuidi tur: ſz defunctus ita ſe liberare nō potuit. vt. j. de ſb. ob. l. i. exccurſib⁹ et. C. de pac. l. pa cto. ſz penā null⁹ eozū eunt: qn̄ p̄ vnūquēqz eoz p̄ pte h̄dī taria cō mutat vt. ſ. cadat

ſcndū diuidi non d̄z.

alij 57

Libri Decimus.

actionē. si habeat iure pretorio vtilē rei ven. sed si de iure ciuili habet vtilē rei ven. idē est q̄ h̄z locū h̄ec actio. ⁊ h̄ic dicit quādo a nō dñō soluta est. ⁊ cessat publiciana. quia non est ex iusta causa tradita.

a **Soluti.** ab eo qui nō erat dñs. et t̄sic qui bona fide accepit vsucapit. vt. f. p. suo. l. homi nem. a. 30. ⁊ habet locuz vtilis actio hoc casu.

b **Locū nō habet.** sed quid si sine titu. fuerit duo bo. si. pos. Rñ. nō agunt cōmuni dī. vt. s. fami. hercis. lter coheredes. i. rñ. l. 3. in eo. tit. l. itē p̄dia sit. ar. contra. itē etiā aliud ar. p̄tra. l. ca. l. s. si duo. in si. Sed ibi qualēqualem h̄nt cām illi missi. vel dic ibi nō agūt nisi sc̄bo interposito decreto. vel pro eo q̄ expēdit ante sc̄m decretum agit vtili. vel pro eo quod expēdit post directa. vt. f. de dā. infec. si finita. s. cū autē plures. ⁊ hoc idē probatur. s. eo. l. i. i. rñ. et. l. i. i. i. rñ. et. s. de puteo. posset etiam dici alia ratiōe competere hanc actionē missis i posses. q̄ ius pignoris habent. vt. C. q̄ po. in pig. ha. l. si fund. et. l. si decreto.

c **Judicij hui⁹** vel ē publiciana. vt. s. de publi. l. q̄ etiā. s. interdum. Sed pergat ad vti pos. interdictum. vt. f. vti posside. si duo. 30.

d **Possessor. p̄do.** 30.

e **Interdictū reddi.** inquātū puenit ad violētū. vt. f. de vi ⁊ vi ar. l. i. in p̄n. v̄ h̄z locū p̄uenit ex p̄tia. vt. C. de excep. l. 3. Ac. f.

f **Dicereum possidere.** qui prouocat. 30.

g **De clandestina.** vt de p̄caria superiori casu.

h **Interdictum.** quod vi aut clam. vel vti pos. 30.

i **Dari.** no. duos creditores cōmuni diu. in. agere. sic ⁊. s. fami. hercis. si pignori. 30.

Creditores duo cōi di. age re p̄nt.

l **Dari debet.** vt et. s. de vsufu. l. si cuius rei. s. sed si inter duos. Accur.

l **Legatorum.** s. dari debet.

m **Duo v̄tres.** forte diuerterat ab v̄tre p̄gnate et aliā duxit. que ex eo similiter concepit. posseas deceffit.

ambe mitti debēt in possessionē. vel forte due misse sūt ideo q̄ dubitabatur q̄ legitima esset. Accur.

n **Possidere.** et sc̄bo decreto. vt. f. de dā. infec. si finita. s. iul. feri. Ac.

o **Vendicatio nem.** s. directā. et ideo directū iudicij locū habet. vt. s. eo. sed si res.

p **Agitur.** sine sint locū i vsufu. siue nō. q̄ esse potest. vt. f. de pecu. s. si duo. s. idē. et. s. ti. l. l. ⁊ p̄to. l. p̄n. ⁊. s. vsufu.

q **Sic poterit.** sc̄lz diuisio fieri. Accur.

r **Sit vsufu.** id est cōmoditas vsufu. ius em̄ durat donec legitimo mō p̄eat. 30.

s **Possideat.** s. alij nō sibi. vt. possideat. i. detineat nec ei naturalē v̄ ciuile h̄nt possessionē. vt. f. de p̄car. l. certe. s. is q̄ rogauit. et sic expones. f. de vsufu. l. videam. s. si possessionem. et facit C. de p̄scrip. xxx. an. l. ij. p̄ hac t̄b tentatiōe tenet rei v̄. vt. s. de rei v̄. l. officij. l. 3. possit dñm in iudicium nosare. vt. C. vbi in rem ac. l. ij.

t **Estimet ps.** si iudex alteri creditori rem adiudicare vult. sic. s. fami. hercis. si pignori. Accur.

v **Debitū offerre.** s. p̄i⁹ ⁊ q̄ postea solutū ē. vt. f. q̄ po. in pig. ha. l. si p̄ior. s. sciēdū. ⁊ de distrac. pig. l. cū postea.

x **Idēq̄.** vt debitor possit luere.

y **Pignoraticia.** i. hypothecaria.

z **Offerat.** vt. f. de pig. ac. l. si creditor qui r̄. Accur.

z **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

z **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

z **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

z **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

z **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

z **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

a Alterius debitoris. ergo duo qui re cōem habebāt pignori obligauerūt creditouibus suis: forte nō simul.
b Et debitor eius. s. postmodum.
c Solutio eo. s. tantum. Accursius.
d Rei. s. cōmunis tibi et alij.
e Ex empto tenet. vt hic habes. et. J. de ac. no. emp. iul. s. idem celsus.
f In mādato. de mādato da ex. emplū: mandati michi vt re meaz tibi venderē quā cū alio cōem habeo: ante traditio nē tibi factā altā parē p̄secur^o suz totū habes. vt. J. man. si mādauero. S. iulianus. et l. q. negocia. S. ch. heres. vel dic mādasti vt tibi emerē parē cuiusdā rei qd feci: atē tradere alia parē ē ad iudicata michi: cōi diuidido iudicio p̄pelleris quidē totam accipere. Eodem modo in tutore et gestore negotiorū q̄ emerunt nōc pupilli vel dñi partem rei: tū postea totaz optuit eos accipere p hoc iudiciū. nā in totū dñs et pupill^o accipere tenentur: et hoc subicit ceterisq̄ huius generis rē. Bul.
g Si nō oēs inter eos. et alios ē inuitos. vt. J. l. an pe. S. si sic em̄ est et in pluribus heredibus vt. S. u. l. i. u. S. du burandū. et l. arbi trū. sed iter q̄sdā non pōt accipi: nisi p ad iudicatiōē vni^o partis ad alterā. vt. S. u. l. i. heredes. S. si testator. vel nisi pp̄ psonales p̄stationes fm quosdā. vt no. in. d. S. dubitandū. Ac.
h Cōdicatio dat. vt r. S. de rei. v. q̄ de tota. S. icerte.
i Legatū sit. s. vt legatari^o cū herede cōi diui. agat: et certe p̄s def v̄dicano in corpali^o. vt h. r. l. d. pecu. leg. l. si peculū. ij. rñ. p ip̄a p̄o vniuersitate peculū legata incerte partis actio ex testam̄: eto datur. vt. S. si pars heredi. petra. l. i. S. fina. Accursius.

creditorē alterius debitoris^o et licitando supauerit: et debitor eius^o cui res fuerit ad iudicata velit partē suam p̄cedi recuperare soluto eo^o qd ipse debuit: elegāter dicit nō esse eum audiendū: nisi et eā partē parat^o sit recuperare: quā creditor per ad iudicationem emit. Nā et si partē v̄didideris rei: et p̄iusq̄ tradideris emptori cōi diuidido iudicio p̄uocatus fueris: alteraq̄ pars tibi ad iudicata sit: p̄sequēter dicit ex empto agi non posse: nisi totā rē suscipe parat^o fuerit: qz hec pars beneficio alterius v̄ditōri accessit. q̄nimo et ex v̄ditō posse cōueniri emptorē vt recipiat totum. Solū illud spectandū erit nū forte fraus aliqua v̄ditōnis iter uenerit. S. et si distracta parte cesserit vic^o licitatioē venditor: eque vt p̄ciū restituat ex empto tenebit^o. Hec eadē et in mādato^o ceterisq̄ huius generis iudicijs seruantur.
¶ Anus ex socijs volens v̄videre pōt alios ad diuisionē etiā iustos puocare. itē p̄pter dubiū admittit̄ petitio incerta tā in hac actioē q̄ in re v̄dicatioē. h. d. ista lex. Paul.
¶ Si non oēs qui rē cōmunē habēt: sed certi ex his diuidere desiderāt: h^o iudiciū inter eos^o accipi pōt. Si incertū sit an lex facticia locū habeat inter legata-

k Debet. qd debiti semp est deducēdū. vt. J. d. pecu. s. et si dānū. S. peculū. et l. si noxali. S. qd agit. nisi specia liter corpa peculiaria legarent. vt. J. de pecu. le. l. si pecu l. deteriorē fecerit. vt r. S. de noxa. l. s. (lū seruo. et eo noie. Bzo. sed an p̄pter h̄mōi p̄sonales p̄stationes possit agi cōi diuidendo. durante cōione: Rñ. sic. vt ar. J. e. l. si. et l. si socius fut. et expresse d̄f. J. e. l. in hoc iudiciū. ubi manēte rei cōione et Ac. m. Vulnerādo vt. J. e. l. itē q̄uis. et. S. ad le. aq̄i. sed si cōmunem.
n Corruptio. vt et. J. de ter. corrupt. l. si q̄s fut.
o Excidendo. quo casu etiā interdicitur qd vi aut clam locū habet. vt. J. qd vi aut clam. l. deniq̄. S. si ex focijs.
p P̄stiterit. plus q̄ sit fut p̄cium.
q Et eius. scz estimatiois. Ac.
r Partē. s. diuisiō. vel tertiā: vel aliā que contingat socio ex cōmunionē serui.
s Itē si vnus insolidū. qd fieri pōt: siue de peculio agat: vt h. r. J. de pecu. l. et ancillarū. S. si siue noxali. vt. S. si ex noxa. cau. ag. l. si cū vno. Accur.
t Consequat. q̄ten^o apud eū est qz i tantū eū liberare videt. vt. J. de pecul. l. et ancillarū. in fine.
¶ Ed postq̄. res peculta res. oēs. s. v̄ ps. vt r. J. e. l. si stichus. vel etiā ip̄e futus cui^o noie est actū. vt. J. e. in summa. et arg. S. u. l. i. si fut^o pignori. et ar. J. m. d. l. i. r. Partē peculie. p̄iute. p̄te peculij. az. (hoiez. i p̄n. y. Si neutri^o. s. defendētis vel defensi. nā si defendētis culpa interueniat secus est: vt statim dicit. Accur.
z Et eni. bñ dixi postq̄ insolidū dānat^o est: aliud em̄ esset si dānat^o non esset nec defensus: qz tunc liberaf cedēdo partē. vt r. S. si ex noxa. cā aga. l. si cum vno. et de noxa. l. si futus. vel melius ideo dixit neutri^o. qz si alte-

rium et heredē: cōi diuidendo agi pōt: aut incerte partis v̄dicatio datur^o. Similiter sit rē si peculū legatum^o sit: qz inquantū res peculiares dimi nuerint: id quod domino debetur^o incertum est. Venit in cōmuni diuidendo iudiciū etiā si quis rem cōmunē deteriorē fecerit^o: forte seruū vulnerando^o aut animum ei^o corrupendo^o: aut arbores ex fundo excidēdo^o. Si cōmunis serui gratia noxē noie plus p̄stiterit^o locus: estimabitur futus: et eius^o partē^o consequetur. Itē si vn^o insolidū de peculio cōuentus et dānatus sit: est cum socio cōi diuidendo actio: vt partem peculij consequatur^o. Africanus

vt r. J. e. l. si stichus. vel etiā ip̄e futus cui^o noie est actū. vt. J. e. in summa. et arg. S. u. l. i. si fut^o pignori. et ar. J. m. d. l. i. r. Partē peculie. p̄iute. p̄te peculij. az. (hoiez. i p̄n. y. Si neutri^o. s. defendētis vel defensi. nā si defendētis culpa interueniat secus est: vt statim dicit. Accur.
z Et eni. bñ dixi postq̄ insolidū dānat^o est: aliud em̄ esset si dānat^o non esset nec defensus: qz tunc liberaf cedēdo partē. vt r. S. si ex noxa. cā aga. l. si cum vno. et de noxa. l. si futus. vel melius ideo dixit neutri^o. qz si alte-

rius tñi puta defendenti interueniat culpa: vt qz dñs
defensus maluit cedere rebus peculiaribus q̄ defendi
repellit defendēs. Bzo. Idē si nō fuit paratus culpa tñ
defendētis perierit. ecōtra si defensus tñi fuit i culpa:
nō releuat. vt. 3. de nego. ges. siue hereditaria. si autem
vterq; p̄p̄faret:

et sic neuter age-
ret. vt. 3. de cōpen.
si ambo. 2. 3. d. 3. b.
obli. si seruum. 5.
sequitur.

Agī. re inte-
gra. 2. se p̄ cura-
tozē defendit. vt
proxi. dixit.

Item q̄uis
admittit. vt 2.
3. e. l. 2. si non om-
nes. 5. venit.

Si vsus tñi:
nō vsufructus.
d. Neq; venti-
re. i. v̄di. vt isti.
de vsu 2. ha. 5. 4. et
q̄ de locatōe di-
cit itellige. f. sepa-
rati. n. a. se. vt. 3. d.
vsu 2. ha. l. 4. i. fi. 2.
l. ceterā. Accur.

Nō vt. sed
frui. 2. h. 2. q̄ si 2. 2.
f. frui. vt. 3. d.
vsu. qz qui p̄cio.
g. Necessitatē.

qz alit diuidi non
pōt sicut ex neces-
sitate fit q̄q; v̄-
ditio vsufruc. vt
3. de iure do. l. si
vsufr. ea autē q̄
sūt ex necessitate
curāda siue emē-
danda sunt. vt in
aut. qui. mo. na.
effi. sui. circa p̄n.
fm Bzo. Melius
p̄o notabis: si di-
keris necessitatez
non habere legē.
vt dixi. 3. de offi.
cōsu. l. i.

Et de euicti-
one. vt. 3. titu. l. i.
heredes. 5. penul.
et. C. com. vtriusq; iudi. l. si fratres.

Item summa. vtile. nō directū. vt. 3. e. l. i. q̄ est cōtra.
h. Rō habebit. sic q̄ p̄ p̄stantio nō p̄sonalibus
agī. lz res desierit esse: vt h. 2. 3. ti. l. i. sed 2. eius. Accur.

Sedes. mittere. vt scalas vel tigna. Bzo.
m. Aut interdico. aut pro es. ideo em̄ agī hoc
interdicto: quia nō pateris me vti libere re cōmuni: vt
3. de vi 2. vi arma. l. vim facit. Sed quid est quod dicitur
prohibendi ius esse socio. vt. j. eo. l. fabinus. que est

minū cū quo de peculio agī
si paratus sit rebus peculiari-
bus petitori cedere ex cā au-
diendū putauit: scz si sine do-
lo malo 2. frustratiōe id faciat.

Delictū defuncti si purga-
tur p̄ actionē descendētē ex
delicto non nocet hereditibus
scz si purgatur p̄ actionē de-
scendentem ex contractu vel
quasi. b. d. 3. P. aul.

Item q̄uis legis aq̄lie
actio in heredē non cō-
petat: tñ hoc iudicio heres so-
ciū prestat si qd defunct⁹ in re
cōi admittit: quo nomine legē
a q̄lie actio nascit. Si vsus
tñi noster sit: qui neq; venire
neq; locari pōt: que admodū
diuisio fieri pōt in cōi diuidū-
do iudicio videamus: sed pre-
tor interueniet 2. rem emēda-
bit: vt si iudex alteri vsum ad
iudicauerit: nō videat alter q̄
mercedē accepit non vti: q̄ si
plus faciat q̄ videtur frui: qz
hoc propter necessitatē fit.

In cōi diuidendo iudicio
iusto precio rē estimare dz iu-
dex: 2. de euictione q̄ quoq; ca-
uendum erit.

Item summa admonendū
sumus qz si post inter-
tū rei cōis is cui aliqd ex cōto
ne p̄stari oportet eo noie age-
re velit: cōi diuidūdo iudiciū
vtilē datur. veluti si actor im-
p̄sas aliquas in rem cōem fe-
cerit. siue socius eius aliqd ex
ea re lucratur ē: veluti operas

cōtra. Solu. illud verū est cū incidimus in cōmuniōē:
alioquin si ad aliqū vsum rem cōem quesierimus ve-
luti parietē: vt in eo vterq; nostrū immittere: quis nō di-
cet legē inter nos habitā seruari debere: 2. cōi diui. age-
re posse: vt michi immittere liceat: cum ob hoc soū q̄seri-
mus vt eo vtere-
mur fm. 2. arg.
3. de vsufruc. l. ar-
boribus. 5. nanius
Bzo. Itē est p̄tra
3. de ser. vrb. pre-
dio. l. parietē. vbi
phibet quicqd h̄
pmittit. Sol. fm
quosdā hic vole-
bat demoliri vel
reficere in eo in q̄
erat cōis vtilitas
ibi nō. vt. 3. p. loc.
l. cū duob⁹. 5. hic
mela. vel hic con-
uētū erat vt vni-
cuiq; liceret imit-
tere: ibi non. p̄e-
terea 2. ibi iure ser-
uitutis contendē-
bat sibi illa licere
q̄ non pōt vt ibi
dicit: hic iure so-
cietatis. Accur.

Sedes cōmunes sint
aut paries cōis sit: et
eū reficere vel demoliri vel i-
eum mittere qd opus sit: cōi
diuidendo iudicio erit agen-
dum: aut interdico vti pos-
sidentis ex perlemur. Idem.

Item iudiciū cōi diuiden-
do oēs res ventū nisi
quid fuerit ex cōi cōsensu ex-
ceptū nominatim ne veniat.
2. quis fecit i fundo que
scit cōem cum aliquo que
cognoscit venit i hoc iudicio: 3.
q̄ q̄s facit i fundo que scit p-
p̄tū qui vere cōis est nō venit
in hoc iudicio: 3. possessori re-
tētio dabit que etiā ad singu-
larē successorē trāsibit. 3. q̄
quis facit in fundo que putat
cōem cum eo cū quo nō est ve-
nit i hoc iudicio. Bar. P. au.

Item hoc iudiciū hoc re-
nit qd cōi nomine actū
est: aut agi debuit ab eo qui
scit se sociū habere. Impen-
dia autē que dū propriū meū
fundum existimo fecit: que scz
si vindicare fundi pars p̄ ex-
ceptionem doli mali retinere
possem: an etiam si cōmuni di-
uidūdo iudicio mecū agetur:
equitate ipsius iudiciū retine-
re possim considerandus est.
Ad quidem magis puto. qz
bone fidei iudicium est com-
muni diuidūdo: sed hoc ita si
mecū agetur. Ceterū si partē

Item iudiciū
res. corpora
les. 2. dic que p̄nt
clandi sub peniti-
one actotis.
o. Nominatim.
an idē in vniuer-
sali iudicio. f. fa.
hercif. 2. p̄f. h̄f.
vt aliquid excipi
possit: qd videt vt
3. fa. hercif. l. fun-
dus cōis. 2. 3. de
iudi. l. solem⁹. ac.

Item hoc iudi-
ciū. tres cas-
sus p̄fētur hec
lex. nam aut scio
cū quo rem cōem
habeo in quā im-
pendo et cōi noie
impēdo. vt in p̄n.
l. aut nescio: sed
credo meam pro-
p̄tiam vt vsq; il-
luc que cum ita 2. aut scio cum alio cōmuniem sed ne-
scio cum quo vt abinde: licet et postea reassumat me-
diam partem: at cum 2.
q. Debuit. vt vti seruitutibus ne perdatur. vt. 3. fa.
mil. hercif. l. heredes. 5. item culpe.
r. Socium. f. aliquem certum.
f. Magis puto. q̄ i rei v̄di. vt. f. possim retinere cū
illud stricti iuris: hoc bone fidei sit: vt hic, et insinu. de
actio. 5. actionum.

Necessi-
tas non
habet
legem.

a An retinere. f. si pueniat rei v. vel cōi di. pidiulfo.
b Retentionem. vt. i. de act. emp. idemp. §. 1.
c Retineantur. vt. i. manda. idemp. §. 1.
d Que cum ita sint. mutat casum qñ sciebā esse cum alio cōem: sed errabam in psona socij: vt patet infra ita
 tim diuersum zē.
 i. J. eo. si quis cū. in prin. Alij dicit q loquitur quando impēdi sciens cū titio rē esse cōmunē. Sed pma verior est. z dic q cū ita sint. f. similes rei v. z cōi diuidū. f. quosdā. Vel dic q hec priuatio sit ad superiora: verior ē: q: datur retentio quando noluit ali quē michi obligare. igit multomais actio vbi voluntati ali quē obligare michi.
e Utile. immo directū. vt. §. e. si quis pu. in pn. f. dicitur. l. i. efficac. Vel dic q hic alie nauera pē meaz anteq̄ intendere hoc iudiciū. vt in ea. l. si quis pu. i. rñ. sed prima verior: q: et hic dicit manēre rei cōmunionē.
f Diuersum. redit ad superiora. Accur.
g Retentionē habeo. non actionē. vt. i. §. doli ex cep. l. paul. et. f. de cōdi. inde. sim area. i. si. que est cōtra. m. vt ibi diximus.
h Volui. hec nō videt bona ratio: q: heres sepe hēdo defactū neminē sibi obligare intēdit: z tamē agi si appeat eū postea nō esse hē redē. vt. §. de reli.
 at si q̄. §. si quis. z. l. si possessor. q̄ sunt §. So. ibi spāle.
i At cum puto. redit ad tertium. Accur.
k Menū. gratia similitudinis hoc ponit.
l Alterius esse. vt. §. de nego. gest. item si cū. in ff.
m Proposito. f. det actio cōi di. vt. §. e. si quis cū. in pn.

meam alienauero: nō erit vn-
 de retinere possim. sed is qui
 a me emerit an retinere^o pos-
 sit videndū est. Nā z si vendi
 caref ab eo pars impendit
 nomine que ego fecissem: ita
 vt ego poterit ipse retētiōē^o
 facere. Et verū est vt z in hac
 specie expense retineantur.
 Que cū ita sint^o rectissime di-
 citur etiā impendit^o nomine
 vtile^o iudiciū dari debere mi-
 chi in focium etiā manēre rei
 cōione. Diuersum^o est em̄ cū
 quasi in rem meā impendo q̄
 sit aliena aut cōis: hoc em̄ ca-
 su vbi quasi in rem meam im-
 pēdo: rñ retentionē habeo^o.
 quia neminē michi obligare
 volui^o. At cū puto^o rem ritij
 esse que sit meū^o: aut esse mi-
 chi cōem cū alio q̄ est: id ago
 vt alium michi obligē. z sicut
 negotioz gestoz actio datur
 aduersus eum cuius negocia
 curauit cū putare alteri^o esse:
 ita z in pposito^o. igit z si alie
 nauero prediū^o q̄ in ea causa
 fuerit vt michi actio dari de-
 beret: dāda michi erit (vt Ju-
 lia. quoq̄ scribit) negotiozum
 gestozum actio^o.
Pactū ne ppetuo diuidā-
 tur non valet. h. d.
Si conueniat ne oīno diuisio
 fiat: h̄mōi pactū nullas vi-
 res h̄re manifestū est. Sinau-
 tē vt ita certū tēpus qd̄ er̄ ip-
 sius rei q̄tati pdest: valet^o.
Quis excipit di trāsit cōtra
 singularē successorē. Barto.
Si inter focios cōuenisset
 ne intra certū tēpus societatis

n Predium. i. partem meam predij. Accur.
o Negotioz gestoz actio. cū potuit expediri p par-
 te. vel dic dāda erit cōi diuis. actio. vt. §. si quis pu. i. rñ.
 vt daretur in predicto casu nego. gesto.
p Valet. sic z cōditio legato iposita mulieri ne disce-
 dat a liberis non
 valet: f. ad tps i-
 postea valet. vt. §.
 de pdi. z demō. f. §.
 si hoc. §. si. f. et in
 cōditioe libere ipo-
 sita ne nubat di-
 stinguitur. vt. §. q̄
 et a qui. l. penul.
 q̄ Simouet.
 vt. §. p. soc. l. idēq̄
 §. fina.
r Petat. forte
 animo donandi.
s Effectu. nō
 ipō sitre. q: durat
 actio sed repelut
 exceptioe. Accur.
t Soci. con-
 uenit. §. pe-
 culio. Accur.
v Et anteq̄ p-
 stet. q: illō videt
 abesse in q̄ vt sol-
 ueret ē obligat^o.
 vt. §. de nego. ge.
 si q̄s mādato. Et
 facit. §. e. l. z si nō
 §. fina. Accur.
x Actū sit. ita
 q̄ sit lis pter. vñ i-
 torū necesse h̄z de-
 fendere. vt. §. de
 noza. l. si suus cō-
 munis. et. §. si ex
 noza. cā ag. si cū
 vno ex. z fac. §. ti-
 tu. i. heredes. §. si
 vnus.
y Pars. alteri
 us nō cōuēti quā
 habet in seruo.
z Dederit. scz
 noxe. Accur.
aa Um socij. de
 bef. ab eis.
 vel ecōtra. vt. §. p
 soc. l. omne es. et
 l. seq. Accur.
ab U cohere-
 des. cōi di.
 valet epitio rōne
 aliaz partiū non
 sue. vt. §. de le. ij. l.

diuidere: quin vēdere liceat
 et qui tali cōuentione tenetur
 nō est dubium. qre emptor qz
 cōt diuidūdo agēdo eadē ex-
 ceptione sūmouebit q̄ auctoz
 ei^o sūmouet^o. **S**i paciscat
 soci^o ne partē suā petat^o: effe-
 ctū tollit^o societatis. **I**dem.
Socius serui cōis non
 dēnatus sit: aget cōi diuidun-
 doz anteq̄ prestet aliqd̄. Nā
 z si noxali iudicio cū vno actū
 sit^o: statim aget cū socio vt ei
 pars^o traderetur cautioibus
 interpositis: vt si nō dederit^o
 reddat. **I**dem.
Um socij diuidūt socie-
 tatē: de eo qd̄ sub con-
 ditione debetur^o cautiones in-
 teruenire solent. **M**odest.
Ui coheredes habet si
 fundū pignoz datum
 a testatore suo cōparauerit a
 creditore: nō debet a cohere-
 dibus iudicio communi^o diuis-
 dundo conueniri.
Uentētia debet esse cōfo-
 mis libello: als iudex non in-
 tromittit se de his que ex na-
 tura actionis nō veniunt. **B**.
U fundus **I** abole.
U hereditari^o fundo nō
 hereditario p̄tat: arbit̄ dispo-
 nere non pōt. q: vltra id qd̄ in
 iudiciū deductū est: excedere
 potestas iudicis nō potest.
U quod vna elementatione
 cōtinetur si solo coheret dicit
 cōmune pro parte diuisa qua
 diuiditur solum: sed a solo se-
 paratū dicitur p indiuiso es-
 se cōmune. h. d. **B**ar. **P**aul.

fi. Squattroz. z. J. de pigno. act. debitor. z de i die adiec.
 l. q̄ si vno. §. si. Sed aliud in fideiussoze. vt. J. de distrac.
 pigno. l. fideiussoz. que est argu. contra. Accur.
U fund^o. nō pōt. vt. §. de excep. rei iudi. l. si ex testa-
 mēto. in si. et facit. §. ritu. l. l. itē labeo. §. si. Accur.
 pp ij

Arbor que in cōfinio fundo. s. vtriq. b. **U**riusq. vt. s. de acq. ren. re. do. l. p. regio ne. et habes. s. pro socio. l. si. c. **E**ruta. vento. d. **S**uccisa. ferro. e. **P**ro indiuiso. p. ea pte quā quisq. pu. habebat. f. **R**ursus. i.

postea. nō empo nit vt dnotet pri mā et secundā cō fassonem.

g **M**aneat. in massa. q. discerni potest de meo ar gento. Accur.

Uestibulo q. **D**e vestibulo quid sit. **U**estibulo est locus q. dā an ho stia vtriusq. do mas p. quē aditū habebat. r. tecto coopert. erat vt vestimento regi tur homo.

i **E**diū. nō ha bētibz nobis cō munē edem. s. al tero alteram. Ac. k. **U**trolibet. distributue acci pe. i. hoc est illo in uitro. s. s. n. i. l. arbitriū. s. i. s. l. p. e. i. s. s. o. h. s. p. e. ciale in tali vesti bulo iō ne res nō cōis veniet diui dendā. et ita incō ueniens sequere tur. vt h. subicit.

l **F**acta sit. ab vno. s. 30.

m **D**uri. i. du re. nā dixit hoc s. dure dixit. r. iō h. statim corrigitur n.

o **S**eparatim id est si ius ipsuz separatū a corpe inspicias: quod ius est cōe: nichil inuenis in eo impensum: sed i corpus qd qdē nō ē cōe. vt. s. si ser. ven. l. loci. in prin. quare nec agit cōi diui. vt er. s. vsuf. quē ad. ca. l. aspe. nulla ergo quo ad tales l. pensas intelligi huius iuris cōmunio. Accur.

p **L**icitatio. i. qui vicit. **q** **S**enatuscōsulto. de quo dr. C. ad. le. fam. in fuga. et. s. de contrahen. emp. quod sepe. s. si quis.

q **A**quay iter. i. ipse locus p. quē aqua ducit. Et dic q. regulā ponit: quā duob. approbat. exēplis. p. mo q. qn fuitus debetur a p. dio cōi p. dijs singuloz. eoz. dē: quo casu est ius siue seruitus ipsi. fundi. s. cuiu sibi bet cui debet. et iō nō veniet in hoc iudiciū: q. oportet q. etiā p. dia singuloz. q. b. seruitus debet venirent in di uisione: q. b. est absurdū: vt in vestibulo dr. s. ea. l. s. de

Arbor q. i cōfinio nata est. itē lapis q. p. vtrun q. fundū extēdit: q. d. iu cohe ret fundo. ex regione cuiusq. finium vtriusq. b. sunt. nec in cōi diuidundo iudiciū veniūt Sed cū aut lapis exēpt. aut arbor eruta: vel succisa. est cois pro indiuiso. fiet: et viciē i cōi diui. iudiciū. Nā qd erat finitis partibus: rursus. confundit. Quare sicut duabus massis duoz. d. noz. conflatis tota massa cōis est: et si aliqd ex prima specie separatuz ma neat. ita arbor et lapis sepa ratus a fundo confundit ius dominij.

Ullud quod est cōe qd nō p. diuidi nec licitari sine p. prio: in hoc iudicium non veni. h. d. B.

De vestibulo cōi b. naruz edij. arbiter cōi diuidundo i uito vtrolibet. dari nō debet. quia qui de vestibulo liceri cogit: necesse h. interdū tota rum edium precium facere: si alē aditum non habeat.

Pro iure incorpali diuidē do vel pro eo qd sit circa illō hoc iudicium locum nō habet. h. d. B. rto.

Si p. eundē locuz via nobis debeatur: r. in eū locum a nobis impensa facta. sit: duri

vestibulo. alij dicunt q. nō venit separatiz: sed in solidū seqret virāq. pte: venit tñ vna cōi p. dio: si p. diū ipm cōe ex q. debet fuit. diuidit. vbi aut p. diū dominās esset cōe vna cōi eo posset seruit. ad iudicari: s. nō diuidi. Secū. dū exēplā est qn fuit. est separata a fundo cuiusq. p. prio: q. nō debet

us. att. p. d. p. o. cōi diuidūdo: vel p. socio agi posse. que em cōio iuris separatim. intelli gi p. r. s. negocloz. gel. ag. edū

Cura incorpalia nō veniūt in iudicio cōi diuidundo: nisi sint accessoria rei corpalis p. indiuiso cōmunis. h. d. B.

Judex cōi diuidūdo: item familie heriscūde de seruo q. in fuga ē tubere d. liceri eos inter quos iudex ē: r. tunc euz adiudicare penes quē licita tio. remā sit. Nec erit pericu lū: ne ex senatuscōsulto. p. ea legis fauie cōmittat. **A**q. rū. iter in iudiciū cōi diuidū. nō venire labeo ait. Nā aut ip sius fundi est: r. ideo i iudiciū nō venit. aut separatū a fun do: diuisū tñ aut mēfura/ aut temporib. Sed possunt i. ra interdū separata a fundo ed et nec mensura nec tpib. diui fa: veluti cū is cuius fuerunt plures heredes reliqt. **D** cū accidit cōfentaneum est et ea in arbitrio fa. herc. ventre: nec videri inqt p. dio. q. re m. nus. in cōmuni diuidundo q. in fami. heriscun. iudicium veniat. **I**gitur in huiusmodi speciebus etiam in commu ni diuidundo iudicium venit: vt prefata iura aut mensura: aut tēporibus diuidantur.

eis a cōi vt supra sed debet cōi: di uiso tñ postea a p. dio cuiusdā vici ni vt subicit post ea: s. possunt r. c. quo casu si est se paratur ius siue diuisū mēfura v. tpib. nō agit hoc iudicio: alē sic. Alij ponūt hic se cundū exēplū qn ab litto p. diū s. n. guloz. debebatur seruit. a p. dio vi cini: et dicunt se parati a fundo s. cōi: hoc ē q. nec cōi nec a cōi debe bat fuit. vt p. o. plane q. labeo di xit ea rōne non ve nire: q. aut iter di cit esse p. diū fuien tis r. sic nō cōe: g. nō agit. aut p. dio rū dominātū: et tunc si est diuisuz mensura vel tēpo rib. tunc idē: s. possunt r. c. r. sic ē dominātū p. dio: rum hoc iter fm s. 30. et fm h. iter aquay. i. seruit. nec ob. s. eo. l. per hoc. q. h. vtile ibi negat directū cō petere p. incorpali r. **A** fundo. ser uiente. sed est do minantium. **S** possunt.

Prosequitur secundū casuz qn a p. dijs vicini seruit. debet p. dio duoz. q. b. est diuisum: s. nō aq. v. nō diuisum. Ac. t. **F**uerunt. s. iura p. diū dominantis. Accur.

Reliquit. qui p. dijs diuiserunt cui debetur seruitus. p. o. etiam esse et alio modo: vt qn ab initio fundis plurium conceditur aqueductus ex p. dio vnus. vt s. de aqua quoti. et est. lucio.

Ad ius. nā que valēt in iudicio fami. her. r. i hoc iudicio regulariter. vt. s. eo. si d. s. putās. s. officio. l. si. s. **D**iuidatur. in vtroz. casu fm quosdam. hoc ē s. ue ex cōmuni p. dio eoz. dē: siue ex p. dio vicini seruitus debeatur p. dijs duozum. **T**u dic fm s. 30. tantuz in secundo: propter rationem quam dixi exēplo ve

stribuli, Accur. s. l. s. de

Sis est quo, motu iudicis, et si iniuste forte, si tunc ipse iudex teneat isti vocato, vt. l. de iniur. l. nec magistratib. r. l. de peri. r. como. rei. vt. l. e. u. q. Et sic no. q. si propter tuam cotumaciam damnum sentio: q. michi generis. vt. l. loca. si merces. s. culpe.

Iudic. olb. sic. p. soc. l. actione. s. labeo. c. Valuerint. vt ar. l. de re iudi. si couenerit. Sed qd si duo volentes remanere l. coi. p. uocauerit tertius? videt q non pnt. vt ar. s. de pcur. licz. s. si plures. r. s. ti. l. i. in hoc iudicio. s. dic qd pnt fieri vt hic: est ter no nil nocet. Ac.

S meo r vicini. l. p. for. tis. et in area coi: vt in si. huius legis. Accur. e. Repetitur. scy. act. neg. ge. cu no feci animo donandi s. repetendi. s. 30.

S puenit. an ex coducto. l. loc. r. pdu. l. et hec dicitio. s. cu fund. r. s. Sol. vt ibi.

S Non interces sit. l. nulla certe. vt. l. d. doh. itervi. r. vt. l. si vir vxor. h. Actione. pre scripti. s. bis ex co tractu innotato. non aut loc. vt. l. depo. l. i. s. si quis suu. s. z. none fuit pactu nudu: r. h. imo h tradidit su du eodem socio: vt sic alternis annis r. z. et sic rei traditione vestitu.

Ammunis dnoz. vt psonem de domo alterius.

Conquisq. vt. l. s. acq. re. do. seruis coi. Ac.

Actione. l. in factum. vt. r. s. de

S (alie. in. l. si. s. Stichus.

Quod in re comuni culpa vnus sit a magistratu venit i hoc iudicio comuni diuidundo. h. d. Barto. D. o. p.

Sis cu quo fundu comunē habebas ad editum no respodit: r ob id motu iudicis villa diruta est/aut arbusta succisa sunt: prestabitur tibi detrimētū iudicio coi culpa socij admittit: eo iudicio cotinetur. Alpia.

Iudicē in pdijs diuidendis qd omnibus vtilissimū est: vel qd maluerint litigatores exeq couenit. D. o. p. s. meo r vicini? nomie parietē edificē: vel repetiturus ab eo pro parte impēfas: vel donationis gratia coi. fiet paries. Alpia.

S couenerit inter te et sociū tuum: vt alternis annis fruct? perciperet: et non pariat te soci? tui anni fruct? percipere: videndū est an ex co ducto sit actio: an pro coi diuidūdo. Eadē qstio est r si soci? qui couenerat vt alternis annis frueret pec? admittit: r fecit vt futuri anni fruct? qd sociū percipere oportuit corrumperent. Et puto mag? coi di. iudiciū qd ex pducto locū habere. Que em locatio est cū merces no intercessit: aut certe actionem? incerti ciuilem reddendam. Iulia.

Ammunis suus si ex re alteri dnoz acqsiert: nichilominus cōe id erit. sed is ex cui? re acqsiertū fuerit coi diui. iudicio eā summā percipere pot. qz bone fidet couenit vt vnusqz? precipuū habeat quod ex re eius seruis acqsiert.

Titulus de alienatione in

magis. protin? hoc dice? of occasioe remota. Jo. r facit

Ammunis. illi? apud quē erat. (s. e. l. postq.

Recuperare. facit. l. de act. emp. l. pe.

Ecōi seruo. cā. f. cū querit de facto serui. vt. C. de qst. l. l. interrogari. r. l. hoc qd. r. l. si. sic r. l. ad si. l. i. in pñ. r. s. ti. i. his cōsequēter. in si. i. rñ. Accur.

Alcij habet locū etiam in iudicij diuisorij. h. d. Bal.

Cū agere tecū coi diui. vel lem partē tuā titlo tradidisti mutādū iudicij cā: teneris michi pretoria actioe? eo q fecif ses ne tecum coi diui. ageres.

S Stichus coi. Idē. suus meus r tuus habuerit pāphilū vicariū aureo rñ decē: r meū actū de peculio fuerit: cōdēnatu s. r. p. s. t. tero: qz postea pāphil? decesserit: nichilominus actioe coi diui. vel p socio qnqz psta re debebis. qz te hoc ere altero liberauit. Longe magis cōsequar si Stich? post mortē pāphili aliu vicariū acqsiert.

Ammunis Alphe. suus cū apd alterū esset crus fregit in ope: qrebat an alter dñs qd cū eo penes quē fuisset ageret? Rñ. si qd culpa illius mag? q casu res coi. dāni cepisset: p arbitruz cōmuni diuidundo posse recuperare. Paul.

De coi seruo vnus ex socijs qstionē habere: ni si coi. negocij cā? iure no pnt.

Ante factū melior est cōditio phibētis. h. d. r ad hoc al legatur ista lex q quoties cōcurrūt due s. tres partis potentie tm iuris habet vna ad resistendū quātum altera ad obtinendū. Bal. Papinia.

Sabin? ait in re coi. nemine dnoz iure facere quicqz iuto altero posse. Unde manifestum est prohibēdius esse. In re enim pari potiorē esse causam phibētis cōstat. Sed r si in re cōmuni phiberi socius a socio ne quid faciat potest: vt tamen factuz opus tollat/ cogi non potest: si cū phibere poterat/ hoc

Conditio phibētis in re pari no semper melior est.

Liber Decimus

si habitare vult in domo cōstituit altero: Rñ. pōt si ad alium vsum est inuenta.

a **P**retermisit. multa ergo impediunt faciēda que non remouent iam facta. vt. f. no. de his qui sunt sui vel alie. iur. l. patre.

b **P**otesit. er-
go non intelligit
nō sp cō
sentit.

c **P**otesit. er-
go non intelligit
nō sp cō
sentit.

d **C**ogit. plus
ergo facit cōtem-
ptus absentis q̄
si p̄sens est. sic et
f. de arbi. item si
vnus. in fi.

e **A**ctio nasci
tur. dat michi cō-
tra te actio: non
ideo qz socii es:
sed qz impēdi in
rem vt cōem.

f **A**ctio nasci
tur. dat michi cō-
tra te actio: non
ideo qz socii es:
sed qz impēdi in
rem vt cōem.

g **P**upillus. vt
f. de acti. z obli. l.
furiosus.

h **R**em esse cō-
munē. vt in supe-
riori casu.

i **U**el alienā.
procius.

k **L**abitur. si-
mile. f. de iniur. l.
si cō seruo meo. z
leu. n. qui. f. si iniuria.

l **I**nitus. vt. f. eo. et si non oēs. z. f. titu. l. arbitrii.
sed p̄tra. f. e. l. arbor. f. de vestibulo. So. vt ibi. Accur.

m **C**ommuni. nō possideat. vtroqz deiecto: z hoc ppt
p̄sonales p̄stantōes. z facit. f. n. i. heredes. f. p̄tr.

n **I**na. essent. a iudice cōi diui. q̄ dixit se demittere
in cōi causa ministerij pupillorum.

o **N**on videri. per predicta verba.

p **A**d exhibendū. Quia in predictis titulis agit quan-
doqz p̄t ad exhibendū vt ei q̄ agit sit agēdi z
p̄bādi copia. vt. f. e. l. ij. iō de hac pomt. h. Ac.
Ec actio. per. f. i. valde. Accur.

q **P**retermisit. Et ideo p̄ cōmu-
ni diuidundo actionē damnū
resarciri poterit. Si autē fa-
ciētī p̄senserit: nec p̄ damno
habeat actionē. q̄ si quid ab
sente socio ad lesionē eius fe-
cit: tunc etiā tollere cogitur.

r **S** quis cū est. Paul.
mar et fundū cōem sibi
cū meo esse: quē cū titto cō-
munē habebat ipendisset: re-
cte dicitur z cōi diuidundo iu-
diciū ei sufficere: hoc enī est si
sciā rem cōem esse. ignoē au-
tē cut? socij. neqz enim nego-
cia socij gero: sed propriā rē
tueor. et magis ex re in q̄ im-
pendit: q̄ ex p̄sona socij actio
nascit. **Q**uentqz ea actione
pupillū teneri dicim: vt im-
pēdia restituat officio iudicis

s **D**iuersa causa est eius qui pu-
tat se in rem propriā impēde-
re cum sit cōmunis. huic em̄
nec cōmuni diuidūdo iudiciū
comperit: nec vtile dandū est.

t **I**lle enim qui scit rem esse cō-
munē vel alienā: negotia eo
aio gerit vt aliquem sibi obli-
get: z i p̄sona labitur. **P**ō-
ponius scribit posse iudicem
posse a quolibet socioz. Sed
etiā si vnus ex socijs inuitus
erit: recte cum eo cōmuni di-
uidundo agi.

u **S** ceuo.

v **T**amen actor scire potuit: als nō imputatur ei. vt. f. ea. l.
f. si quis noxali.

w **A**rgumenta. f. necessaria ad rei instructionem. vt
si pro seruo agatur: debet dici ruffus str: alb? vel niger:
paruus vel magnus: z qualitatē membroz dicat: sicut
et in alijs rebus sunt signa dicenda. z in hac actione si-
cut z in actio. in rem. vt. f. de rei ven. l. si in rem. Accur.

x **O**stendere. i. non habet necesse. potest etenim si ve-
lit. In casu etiā cogit dominū p̄bare vt in hac actione
vincat. vt. f. e. l. f. interdum. que est cōtra. sed ibi specia-
le in charta.

y **C**arante. est enim arbitraria: et ideo iuratur: vt
hic. et f. de in litem iur. l. in actione. sed taxatur vt hic. z
in dicto titu. l. videamus. f. p. et. f. de dolo. l. arbitrio.
f. sed officio. Accur. f. ius.

z **C**ommuni diuidūdo in
dicto recte agi pōt/si-
ue neuter possideat: siue alter
socioz fundū nō possideat.

aa **I**na mancipia Paul.
que ex hereditate pat-
na iussu pretoris pupillis mi-
nisterij causa reseruata eēt
diuisa non viderit: sed omnū
cōmunia permanisse.

bb **A**d exhibendum.
Titu. iij. **A**lptia.
Ec actio p-
q̄ necessaria
ria ē: z vis
eius in vsu
quotidiano
est: z mar-
me? ppt vē
dicatōes inducta est. Paul.
Exhibere est facere in
publico ptatem: vt ei
qui agit ex periundi sit copia.

cc **I**n hac actioe Alptia.
actor omnia noscere de-
bet: et dicere argumēta rei
de qua agitur. **Q**ui ad ex-
hibendum agit nō vtiqz dñm
se dicit: nec debet ostendere
cum multe sunt cause ad ex-
hibendum agendi. **P**reter
ea in hac actione norandū est
qz reus cōtūmax per in litem
iusturandum pettoz dānari
possit: iudice q̄ntitatē taxate.

dd **T**amen actor scire potuit: als nō imputatur ei. vt. f. ea. l.
f. si quis noxali.

ee **A**rgumenta. f. necessaria ad rei instructionem. vt
si pro seruo agatur: debet dici ruffus str: alb? vel niger:
paruus vel magnus: z qualitatē membroz dicat: sicut
et in alijs rebus sunt signa dicenda. z in hac actione si-
cut z in actio. in rem. vt. f. de rei ven. l. si in rem. Accur.

ff **O**stendere. i. non habet necesse. potest etenim si ve-
lit. In casu etiā cogit dominū p̄bare vt in hac actione
vincat. vt. f. e. l. f. interdum. que est cōtra. sed ibi specia-
le in charta.

cōmode agi directo. Item quādoqz necessaria vt in ge-
ma et similibus. vt. f. eo. titu. gemma. sed an sit necesse
primo agi ad exhibendum? quidā sic. vt. l. iij. f. est autē.
z. f. eo. iulij. f. quantum. Vel dic simul: licet prius de ex-
hibitione cognoscat: z pro hoc qz datur libellus in peri-
here. itē et in rei
vēdi. et tñ postea
hāt interrogatio-
nes pambule. vt
f. titu. l. l. i. z. l. de
erare. f. ij.

gg **E**t vis eius
id est effectus.

hh **M**arie. nā z
in alius nō solum
domini rōne datur
f. l. l. f. q̄ ad
exhibendū. et f.
est autem p̄sona-
lis. z. f. item si. et
f. si quis noxali.
z. f. sciendū. z. f. d
pig. act. l. iij. Acc.

ii **E**xhibere. als
lex. als nō
v. **I**n publico.
id est apud magi-
stratū vel apd iu-
dicē. vt. f. de fugi.
l. in publicū. z in-
tellige potestates
scz vidēdi: z app-
hendēdi ipam rē
vt. f. de tab. exhi.
l. loci. f. quid sit.
z. f. de l. ho. exhi.
l. iij. f. ait pretor.
z. f. de hb. sig. l. n.
z. f. e. i. i. f. quan-
tū. Itē quandoqz
vt possideat: vt z
f. eo. celsus. f. itē
celsus. f. hoc nō
semp. vt. f. de hb.
sig. pi. f. fm. azo.

kk **I**n hac actioe Alptia.
actor omnia noscere de-
bet: et dicere argumēta rei
de qua agitur. **Q**ui ad ex-
hibendum agit nō vtiqz dñm
se dicit: nec debet ostendere
cum multe sunt cause ad ex-
hibendum agendi. **P**reter
ea in hac actione norandū est
qz reus cōtūmax per in litem
iusturandum pettoz dānari
possit: iudice q̄ntitatē taxate.

ll **T**amen actor scire potuit: als nō imputatur ei. vt. f. ea. l.
f. si quis noxali.

mm **A**rgumenta. f. necessaria ad rei instructionem. vt
si pro seruo agatur: debet dici ruffus str: alb? vel niger:
paruus vel magnus: z qualitatē membroz dicat: sicut
et in alijs rebus sunt signa dicenda. z in hac actione si-
cut z in actio. in rem. vt. f. de rei ven. l. si in rem. Accur.

nn **O**stendere. i. non habet necesse. potest etenim si ve-
lit. In casu etiā cogit dominū p̄bare vt in hac actione
vincat. vt. f. e. l. f. interdum. que est cōtra. sed ibi specia-
le in charta.

oo **C**arante. est enim arbitraria: et ideo iuratur: vt
hic. et f. de in litem iur. l. in actione. sed taxatur vt hic. z
in dicto titu. l. videamus. f. p. et. f. de dolo. l. arbitrio.
f. sed officio. Accur. f. ius.

pp **C**ommuni diuidūdo in
dicto recte agi pōt/si-
ue neuter possideat: siue alter
socioz fundū nō possideat.

qq **I**na mancipia Paul.
que ex hereditate pat-
na iussu pretoris pupillis mi-
nisterij causa reseruata eēt
diuisa non viderit: sed omnū
cōmunia permanisse.

rr **A**d exhibendum.
Titu. iij. **A**lptia.
Ec actio p-
q̄ necessaria
ria ē: z vis
eius in vsu
quotidiano
est: z mar-
me? ppt vē
dicatōes inducta est. Paul.
Exhibere est facere in
publico ptatem: vt ei
qui agit ex periundi sit copia.

ss **I**n hac actioe Alptia.
actor omnia noscere de-
bet: et dicere argumēta rei
de qua agitur. **Q**ui ad ex-
hibendum agit nō vtiqz dñm
se dicit: nec debet ostendere
cum multe sunt cause ad ex-
hibendum agendi. **P**reter
ea in hac actione norandū est
qz reus cōtūmax per in litem
iusturandum pettoz dānari
possit: iudice q̄ntitatē taxate.

tt **T**amen actor scire potuit: als nō imputatur ei. vt. f. ea. l.
f. si quis noxali.

uu **A**rgumenta. f. necessaria ad rei instructionem. vt
si pro seruo agatur: debet dici ruffus str: alb? vel niger:
paruus vel magnus: z qualitatē membroz dicat: sicut
et in alijs rebus sunt signa dicenda. z in hac actione si-
cut z in actio. in rem. vt. f. de rei ven. l. si in rem. Accur.

vv **O**stendere. i. non habet necesse. potest etenim si ve-
lit. In casu etiā cogit dominū p̄bare vt in hac actione
vincat. vt. f. e. l. f. interdum. que est cōtra. sed ibi specia-
le in charta.

ww **C**arante. est enim arbitraria: et ideo iuratur: vt
hic. et f. de in litem iur. l. in actione. sed taxatur vt hic. z
in dicto titu. l. videamus. f. p. et. f. de dolo. l. arbitrio.
f. sed officio. Accur. f. ius.

xx **C**ommuni diuidūdo in
dicto recte agi pōt/si-
ue neuter possideat: siue alter
socioz fundū nō possideat.

a Est autē psonalis. est enim ex quasi contractu: scilicet actio cōt. diu. nā cōstat eā non esse ex maleficio vel quasi: sed nec ex contractu. ergo ex q̄si contractu. vt in h. de ob. que ex q̄si contractu. in pun. et sic est psonalis: vt in h. de actio. §. i. est tamē in rē scripta q̄ possessore co-

Actioes psonales in rē scripte plures sunt.

mitatur. vt. §. i. l. i. §. si. Et sic sunt quedā alie psonales in rem in scripte: vt interdictū qd̄vi aut clam. vt. §. qd̄ vi aut clā. l. i. semp. r. l. cōpetit. §. si. et de lterdic. l. i. §. pe. Itē et in actione qd̄ met⁹ cau. vt l. i. de ac. §. p̄terea. et. §. qd̄ me. cau. l. me. tū. §. cum autem. Sic est etiā si agatur ideo q̄ factū est in loco publico. vt. §. ne quid l. lo. pu. l. i. §. ante. pe. r. §. de no. ope. nun. l. si. r. §. de aq̄ plu. ar. is cum q̄. Item interdictū quōsi lega. vt. §. quo. lega. l. i. §. il. lud. Itē sic est in actioe de tigno in functo. Itē et in norali actioe. vt l. si. v. noxa. §. om. nis. Itē quedam sunt psonales interdicta: r̄ in dan tur successori rei. vt. §. de in. actio. q̄. pri. l. i. de §. hoc in terdictum. et. §. si q̄s. r. l. apparet. r. §. de aqua quori. l. i. §. au. p̄or. r. §. si fer. v̄di. l. i. §. au. §. r. l. i. §.

b Acturus. non ergo eodē libello sunt proponende. vt. §. eo. iul. §. si. r. §. i. n. u. l. i. in pun.

c Pignoratitia. adiectiue ponitur hec dictio pignoratitia ad illud substantiuū seruiana. si em̄ de vera pignoratitia intelligeres illa debitorū dat: r̄ est psonalis. vt. C. de distr. pig. l. si. hic ergo p̄ ea q̄ dat. p̄ reb⁹ colo.

d Interdictur⁹. lterdicto de p̄ario. Ac. (ni ponit. §. i. de opti. le. l. si tibi. §. si. Accur.

e Uēdicare. vt. §. de opti. le. l. si tibi. §. si. Accur.

f Designare. i. ostendere quis deliquerit.

g Ex presentibus. id est nisi sint presentes. Accur.

h Non recognoscit. vt eius argumenta dicat.

i Recensione. i. nominatione. interest enim eius ex causa p̄bab. l. i. sibi exhiberi. vt. §. i. l. §. si mecum. in fi. al. s. enim non agretur. vt. §. eo. l. pe. que est contra.

k Facta. ab actioe post exhibitionē anteq̄ agat.

l Si quis extra. i. p̄ter heredem. nam heres bene

habet hanc actionem. vt. §. que ad. te. ape. l. §. r. i. §. m. Interdicta. vile. f. et directum de tabu. exhi. vt. §. de tabu. exhi. §. l. i. §. solent. r. §. condēnatio. Accur.

n Interest. ex alijs causis nō p̄dictis: vt si actionem qd̄ me. cā quis forte intēret non d̄no: vel si possessor bone fidei lterdictū v̄tobi intendat / nō dico vti possi. est enim illud ad imobilia t̄m def. vt. §. vti possi. l. i. in pun. r. §. i. non igitur agit in eo ad exhibē. vt. C. q̄n et q̄. quar. ps. l. §. §. i. licet quisdam hic de eo ponant exemplum. o. Summatim. qd̄ fiet si solū iurauit actor sua i. tereffe: statim effi exhibebit ea. vt. §. e. l. thesaurus. et C. de fi. l. i. §. i. Et no. de summa Cogni. ria cognitione eā tio sum habere locum in maria l. actione ad exhi. multis Item in eo q̄ ne. locū h̄. gatur sibi⁹ vel p̄ter: r̄ de alendis eis q̄ritur. vt. §. libe. agno. l. si q̄s a li. §. si vel p̄res Itē in possessioe carboniana dan. da: qua summatim querit sit fili. us vel nō. vt. §. de carbo. edic. l. i. §. cause. in fi. Itē et in ea. que petit se nomie ventris i possessionē mit. ti: fuerit v̄or vel nurus vel nō. vt. §. de ven. in pos. mit. l. i. §. si ea. Itē in cautione p̄ legato dando p̄standa an calūniose legatarius petat. vt. §. vt in pos. lega. l. si is a quo. §. i. Itē in cautione duple sit p̄standa vel non. vt. §. §. pre. stipu. l. i. §. si. Itē an res in qua fit executio sit de bonis cōdēnati: cū inde referatur questio. vt. §. de re iudi. a diuo pio. §. si sup. rebus. Item an sit in pos. m̄itē dus actor post lit. contesta. vt. C. vbi in rem act. l. §. in fi. Item an actio de testamento cause liberali sit p̄ponenda. vt. §. de peti. heredi. l. si quis li. §. plane. Item et §. de app. re. l. i. Item in l. aq̄u. vt. §. ad le. aq̄u. l. in le ge. Regulariter autem cōtra: quia semper plenarie est cognoscendum. vt. C. de iudi. l. iudices. que est contra. Solū illud regulariter: p̄dicta autē specialia.

o Interest qd̄ nō est causa: tū ex rationabili cā nō dicit i. tereffe. h. d. p̄cor. j. e. l. pe. bal.

p Si mecum fuerit actū ad exhibendū: ego ob hoc q̄ cōuentus sum actione ad exhibendū agere nō possum: q̄s ut videatur itereffe mea: ob hoc q̄ teneor ad restituendū / sed hoc non sufficit: alioquin et qui dolo fecit quomin⁹ pos. sideret poterit ad exhibendū agere: cum neq̄ v̄dicaturus sit: neq̄ interdicturus. Et fur vel raptor poterit ad exhibendū agere: quod nequaq̄⁹

mit. l. i. §. si ea. Itē in cautione p̄ legato dando p̄standa an calūniose legatarius petat. vt. §. vt in pos. lega. l. si is a quo. §. i. Itē in cautione duple sit p̄standa vel non. vt. §. §. pre. stipu. l. i. §. si. Itē an res in qua fit executio sit de bonis cōdēnati: cū inde referatur questio. vt. §. de re iudi. a diuo pio. §. si sup. rebus. Item an sit in pos. m̄itē dus actor post lit. contesta. vt. C. vbi in rem act. l. §. in fi. Item an actio de testamento cause liberali sit p̄ponenda. vt. §. de peti. heredi. l. si quis li. §. plane. Item et §. de app. re. l. i. Item in l. aq̄u. vt. §. ad le. aq̄u. l. in le ge. Regulariter autem cōtra: quia semper plenarie est cognoscendum. vt. C. de iudi. l. iudices. que est contra. Solū illud regulariter: p̄dicta autē specialia.

q Si restituendum. q̄ culpa possidere desit. Ac. q̄ Quod nequaq̄. nemo enim ex sua i. probitate con. sequitur actionem. vt. §. de fur. l. itaq̄. Accur.

Liber Decimus

a Absoluti. vt argu. i. vt in possess. lega. si is a quo. in prin. vbi dicit hodie pstat. et arg. i. de car. edi. l. iij. §. b. Si obscurior. de sacro. et iō. pluzior (cause. l. h. §. vt si dicat se specificasse. vel ferrummasse. nā si bona fide: esset dñs. als nō. quare dico esse differendū. et facit in hoc. C. de rei

ven. l. ordinarij. at alior dicitur. ppter iuris subtilitatē. vt. l. ad treb. l. ille a quo. §. si d. testō. et nō differendū qđ maio rē poscit indagatō. vt hie. r. C. de cōpen. l. si. s. nō vt arg. C. de bōis que libe. l. si. i. fi. r. §. s. eo qđ certo loco. l. q. si ephesi. §. interdū. semp in admittunt ear de vel cito. vt dicitur est. sed ar. §. i. qđ vi aut clam. l. §. deniq. vbi dicitur interdū qđ vi aut clā exceptiōe nō admittit. Sed ibi intellige. f. talis aliqua qđ ibi dī: ptoponitur tñ alie. Ac.

c In directū. sic est ergo hoc extraordinarium. d. Exceptionibus. qđ stris reo. p possessione retinenda.

e Oimodo. f. statim et illico §. py. r. Jo. Accur.

f Doli mali. l. actione querēda cōmissi. als si diceres in eo s quo modo agit: hoc sep locū hz: r. sic nichil remaneret regule cōtra. ad qđ. l. de excep. do. l. ij. §. i. r. §. ghatr g. Cōscripsit. me mandāte. vt §. de eden. si qđ ex argen. §. ptinere. alioquin §. vt. C. de eden. l. i.

h Cui vendicare. hęc ratio non est bona: qđ et qđ dñs non est: agit hac actione. sed dic qđ hęc ratio in sola charta locum habet secus in alijs. vt. §. eo. l. i.

i Cui dñs ē. vt. §. de rei. vt. in rē §. sed et id quod. Ac.

vep ē. Eleganter igit diffinit Heratius iudicē ad exhibendū hacten⁹ cognoscere: an iustā et probabile causam hēat actionis: propter quam exhiberi sibi desideret.

Cōmne interesse causatū a proprietate possessionis vel quali affert a actionem ad exhibendum. h. d. Bal.

Pōponit⁹ scribit eiusdem hoīs vel vntus rei noie recte plures ad exhibendū agere posse. forte si hō pūm sit. Secundū in eo vsufruct⁹ sit. Tertius possessionē suā cōtendat Quartus pignoratū sibi euz affirmet. Quid⁹ igit ad exhibendū actio cōpetit: qđ oiz inest exhiberi eum hominem.

Exceptiones que requirūt a iudice indagatō in causis sumarijs nō admittūt: sed i causis pūcipalib⁹ refuāt. h. d. b.

Ibidē subiungit iudicē p arbitriū sibi ex hac actiōe cōmissum: etiā exceptiones est mare quas possessor obijct. et si qua tā euidēs sit exceptio vt facile repellat agentem debere possessorem absolut⁹. Si obscurior: vel qđ hz alio rē qđstionē: differendā in directū iudiciū re exhiberi iusta. de qbusdā tñ exceptiōibus oimodo⁹ ipsum debere discere: qđ in ad exhibendū actione iudicat: veluti pacti cōuenti: doli mali: iurisiurādī: reiqz iudicate.

Pro instrumentis nō pōt agi ad exhibendū p alio inter esse qđ domini. §. in alijs rebus. h. d. Barto.

Cōpetere. hęc oia sunt vera est p charta ago: in qđ tñ nō est testamētū: tūc est agi vel interdico s tab. exhiberi. si possessor neget penes se tabula s eē: vel debere exhibere: aut interdico quēad. rest. ap. si cōfiteat. vt. l. quēad. rest. ape. l. ij. §. h. §. rei vt. et ad exhibē. h. d. tñ

Interdū equitas exhibitiōnis efficit vt quis ad exhibendū agi nō possit: in factuz tñ actio def: vt iulia. tractat. Seru⁹ iqt vrozis mee rōnes meas p scripsit: hęc rōnes a te possident: dñs dero eas exhiberi. Aut iulianus si qđ in mea charta scripte sint: locuz esse huic actioni. qđ r vendicare eas possū. Nā cū charta mea sit: et quod in ea scriptū ē meum est. sed si charta mea nō fuit: qđ vendicare nō possum: nec ad exhibendū experiri: i factū igitur michi actionē cōpetere. Sciendū est aduersus possessore hac actione agendū nō solū eū qđ ciuilitur sed eū qui naturaliter incumbit possessioni. Deniqz creditore⁹ qui pignori rē accepit: ad exhibendū teneri p. §. o. d.

Nam r cū eo apđ quez deposita vel cui comodata vel locata res sit: agi potest. Alia.

Quē scribit si qđ merces quas vehēdas cōduxit i horreo⁹ posuit: cū cōductore⁹ ad exhibendū agi pōt. Itēz si mortuo cōductore heres existat: cū herede agendū est. s. si nemo heres sit: cū horreo⁹ agendū. Nā si a nullo inquit possidentur: vep est aut horrearium possidere: aut certe ille est qui possit exhibere. Idē ait: quō autē possidet qđ vehēdas cōduxit: an quia pignori r: Que species offēdit etiam eos qui facultatem exhibendi habent: ad exhibendum teneri.

Creditorē. hic ciuilitur possidet. vt. l. de v. l. ca. seruī nomine. Am et cum. Deposita. h. naturaliter in cōbit. Jo. vt. §. r. i. l. cōi diu. §. neg. C. Elsus. si qđ scy tin⁹ cha rucarinus. Jo. o. In horreo. qđ tin⁹ conduxit ab alio. Cōductore scy qui conduxit merces vehēdas. C. Cū horreo: rio. i. cū dño horrei: a quo tin⁹ cōduxit horreum. r. Si a nullo. i. nec a titio nec ab herede. f. Idem qit. l. querēdo. Jo. t. Pignori. i. merces loco pignozis p mercede solueda. Jo.

Rh. ita. vt. l. qui po. in pigno. ha. l. i. i. i. Accur. v. Que species. pposita in horreo: nō in vectore. g. Tenere. licet nō vere possideant. sicut r rei ven. vt §. de rei vendica. l. officium. in fi. Accur.

a **C** Si teneri. sicut dixim⁹ teneri horrei pductorē. vt dic iulia. scribit teneri pductorē horrei: sicut q̄ rex tene ref. r. c. azo. r. dic teneri dno. ppterias: qui dicit sua interesse rē exhiberi: vel puncta ibi scribit. Accur.

b **C** In possessione. vt r. creditor et legatarius.

c **C** Oporteat exhibere. snia lara p eo qui actiōem ad exhi. intendit d **C** Priorē qui dē. i. creditorē vel legatariū. vt l. ordi. dine littere patet s. iulia.

e **C** Actor. i. debitor. azo. r. facti. l. e. l. iulia. s. p̄tū. r. l. e. l. s. itē cell⁹.

f **C** Is autē. i. creditor. idē in legatario dico. sed fru. ctuari⁹ ab his dif. fer: qz naturales hz possessionem quā nō hz credi. tor. sed tñ in pos. sessione est p̄n q̄ s. dam. vt. l. de acq. ren. pos. l. i. i. s. fi. g **C** habeat. sic scz oporteat exhibere.

Credi. tor. pos. ses. na. turales nō hz.

h **C** Teneri. vt r. l. de act. emp. fun. di. s. si. rura. et ēt. er. vendito. vt. c. de ac. emp. l. ij.

i **C** possideat. vt teneatur. Ac.

k **C** Cōsequi vt tollas. lz eni vide as stercus: nō tñ sufficit. qz reividē de t̄sgēde r. dedu. cēde facere debz possessor p̄tatem vt. l. de lib. ho. ex. hi. qd lex. s. exhibere. r. s. e. l. s. idē iulia. cū reus in possessione nichil velit d̄dicere acto. ri. nec etiā de fa. cto d̄dicat. sic. l. e. signu. s. itē muni. cipes. r. s. si quis r. s. idē scribit. et s. ibidem. et. l. si ad exhibendum.

l **C** Non posse scz te tollere pro pte vt libereris me inuito. vt. l. de ad. mi. tu. l. cū q̄rif. azo. r. l. de dam. infec. l. p̄tor. s. pe. m **C** Et de p̄terito. vt. l. de dā. infec. l. hoc apl⁹. s. nera. tius. r. l. de incen. l. ratis. et hoc ideo qz rē q̄ petitur ex-

hibenda tenet. alioquin si nō detinet nō posset postulas re sicut l. p̄p̄satiōib⁹ q̄nqz euenit. vt. l. de p̄pen. si cū filio n **C** Se exhibiturū. vt. infra. de officio iudicis. s. i. et in actione in rē idem. vt. s. de rei ven. finat. s. si per filiuz sec⁹ factiōe depositi vbi d̄postari⁹ nllū trahit cōmodū et sic nullum dā= nū. vt. l. de positi. l. si sine dolo. Ac.

am vel in tuas edes decide rit: teneberis ad exhibenduz licet non possideas. **C** Itē si q̄s facultatē restituēdi nō ha beat: licet possideat tñ ad ex. hibendū nō tenebit. vt puta si in fuga seruus sit. Ad hoc plane solū tenebit vt caueat se exhibiturū si in p̄tātē etus puenit. Sz r. si non sit in fu. ga: p̄miseris autē ei vbi velit morari: idē erit dicendū. aut si p̄gre ad te miss⁹ sit: vel in p̄. dijs tuis agat: ad hoc solū te neberis vt caueas.

C Quando prius debet agi ad re. motionem obstaculi s. vltē. rius p̄cedat. h. d. Bal. Dau.

C Emma inclusa auro a. lieno/vel sigillū cādelā= bio vendicari nō potest: s; vt excludatur ad exhibendū agi p̄t. aliter atqz in tigno⁹ intū. cto edibus: de quo nec ad ex. hibendum agi potest. quia lex. r. ij. tab. solui veteret: sed actione de tigno iniuncto ex. eadē lege in duplum agitur.

C Igni appel. Aplā. latione oēm materiaz in lege. r. ij. tabularum accipi. mus: vt quibusdā recte vide. tur. sed si rotam meam tuove hiculo aptauer: teneberis ad exhibendum. et ita pompon. us scribit. q̄uis eam ciu. liter non possideam. Idem est r. si armario vel nauī tabu. lam meam: vel ansam ciphō iniunxeris: vel emblemata. phiale: vel purpuraz vestimē. to intexeris: vel brachiū sta. tue coadunaueris.

et sic nullum dā= nū. vt. l. de positi. l. si sine dolo. Ac. **C** Emma inclu. sa. bona fide

azo. p **C** Non p̄t. si queraf quid alte ri cedat. distigue quid cuius omā di causa ponitur vt. l. de aur. r. arg. leg. r. si non sint. s. perueniamus qz si nō apparet: tunc vtrūqz possi. detur a suo d̄no: et etiam vsucapi. tur si nondū est vsucaptum. vt. l. de vsuca. l. reruz mixtura. s. qd s. q **C** In tigno. qd nec possideri d̄t. vt. l. de acqui. pos. l. q̄ vniuersas. in pun.

r **C** Veteret. ne vrbz deformetur vt. l. d̄ no. ope. nū. ci. l. p̄tor. s. hoc interdicit. r. l. ne quid in loco pu. bli. l. ij. s. si q̄s ne. minē. et infra. de re. diui. s. appel. latione. nisi mala fide sit iniunctum vt. s. de rei v̄. l. i. rem. s. signū. q̄ est p̄tra. Accur.

C Igni. non possideam scz ego iniunctos vt. l. de acqui. pos. ses. l. qui vniuer. sas. in p̄n. r. s. de rei ven. l. in rem. s. si. et sic est hic mutatio persona rū. et bene p̄ditur hic d̄ctio q̄uis. si aut directe po. nas qz h possidat p̄or d̄ns planū s.

e **C** Emblemata. ornamenta sunt tri. vi. et ole. l. i. ij. s. i. v **C** Coadunaueris. hec ofa sit p̄a si agat ad exhiben. dū: si sunt adiūcta q̄ applūbaturā. sec⁹ si p̄ ferrumina=

Libet Decimus.

tionem: tunc et dat actio facti vt. d. de rei ve. l. i. rē s.
a **C**ōstat. vt. d. de acqui. pos. l. h. (ut si quecūq;
b **C**ōspib⁹. q̄ varia sunt. vt. d. q̄ cuius. ym. l. i. p̄n.
c **C**ōdenari. sic in actione in rē. vt. d. de rei ve. sin au
tē s̄ possidere. et in peti hēf. vt. d. de pe. hē. itē vidē dū. s.
si q̄s cū. Idem
in act. de pecu. vt
d. de pecu. l. q̄stū
in p̄n. idē in actio
ne depositi. vt. d.
dpo. l. i. s̄ inde ne
rati. sed et si post
sniam absoluto
riā cepit posside
re tenei nō oppo
sita exceptiōe rei
iu. vt. d. b. exce. rei
iu. si q̄s ad exhi. et
d. rē ra. hā. p̄cura
tor ad exhi. in p̄n.
d **C** Absolut. sic
et maritus absol
uit publicata do
te in totū vel pro
p̄te vt in ea. f. p̄te
reddere nō tenea
tur. vt. d. solu. ma.
si constante. s. si.
et sic ex supueniē
ti casu sit absolu
tio. vt. d. solu. ma.
si mulier. et d. cō
di. fur. si seruus.
s. et si lite.
e **C** Quāuis.
correctiue et ad
uerfatue legi p̄t
distinctione iustū i
ustitiz iurij habi
ta. vt. no. d. de rei
ven. itē si verbe
ratū. s. si. et d. de
eo. s. si post.
f **C** Ibidē. s. vt
sufficere de vno
tpe. vt. C. de in li
tē iuran. l. i. et d. si
quis can. l. q̄ aūt.
s. si. et d. de fur. in
ter oēs. in p̄n. et d.
de ser. cor. l. doli.
s. si. que sunt d.
solu. in p̄sonalib⁹
q̄ nō sunt scripte
in rē satis est: vel
p̄mo tpe vel se
cūdo interest vt l
p̄rarijs: in alijs
d. vt hic. sed qua
re hic et in p̄cedē
tib⁹. s. sit mēto de restitutiōe rei i actione ad exhi. Rñ.
vt dixi. d. e. l. cessus. s. itē cessi⁹. q̄ in possessiōe nō restitit
d **C** Ad exhibendū. ex eadez causa. idē si ex alia. vt. d.
l. p̄ri s̄ idem scribit.

C Nota q̄ libellus p̄t vari
contra cōitatē sicut cōtra sin
gularem personam. Bal.

C Item municipes ad exhi
bēdū conueniri p̄nt: q̄a facul
tas est restituēdi. Nā et possi
dere et vsucapere eos posse
p̄stat. Idē et i collegijs cete
risq; corp̄ib⁹ dicendū erit.

C In reo sufficit q̄ sit i casu
p̄denatiōis tpe snie. s. i actore
requirit q̄ hēat i duob⁹ t̄pib⁹
tpe lit̄ p̄test. et tpe snie. Bal.

C Si quis nō possideat litis
cōtestate tpe postea aut ante
sniam possidere cepit: oportet
re dici putam⁹ debere cōdē
nari nisi restituat. **C** Si q̄s
cū iudicij accepti tpe posside
ret postea aut sine dolo malo
possidere desierit: absolut⁹ eū
oportet. q̄uis⁹ sit inquit pō
po. q̄s ei imputerat: cur non
statim restituit: sed passus est
secum litē contestari. Idem
scribit si quis litis contestate
tpe possederit: deinde desierit
possidere: mox cepit siue ex
eadem causa siue ex alia: con
denari eum oportere nisi re
stituatur. Ibidē nō male pom
po. subiungit et⁹ qui ad exhi
bendū egit utroq; tpe inter
fuisse oportere et restitui: hoc
est: et quo litis p̄testatur: et q̄ sit
p̄denatio. Et ita labeoni plz.

C Possessio supueniēs here
di parit cōdenationē ex instan
tia cepta cū defuncto. b. I. ul.

S Ad exhibendū actū
est cū eo q̄ neq; posside
bat: neq; dolo malo fecerat
quominus possideret: deinde
eo defuncto hēres eius possi

h **C** Cogitur. ex eadē instantia. secus si causa non sit
inchoata. vt. d. de eo. s. si. Accur.

C Alianus scri. alio scipit lex iul. als si q̄s hominem
k **C** Tenebit. vt. r. ar. d. de rei ve. sin au. s. h. et i
q̄. et C. eo. l. ad exhi. sed contra. d. eo. cū seru⁹. s. h. ubi a ser

deret rem: exhibere eaz cogē
dus erit. Nā si funduz vel ho
minē pettero: et hēres ex ea
dem cā⁹ possidere cepit: re
stituere cogitur. **C** lpa.

C Alianus scribit: si quis
hōiem quē possidebat
occiderit: siue ad alium trās
tulerit possessionem: siue ita
rem corripit ne haberi pos
sit: ad exhibendū tenebit⁹. q̄a
dolo fecit quominus posside
ret. **C** Proinde et si vinū vel
oleū vel quid aliud effuderit
vel cōregerit: ad exhibendū
tenebit⁹. **C** Glans ex arboze
tua in fundum meum decidit
ego eā imisso pecore depasco
qua actione possum teneri.

C Pomponius scribit cōpetere
actionē ad exhibendū: si dolo
malo pecus immisi vt glādez
comederet: nā et si glās extra
ret nec patiar⁹ me tollere: ad
exhibendū teneberis: quē ad
modū si materiā meā delatā
in agrum suū q̄s auferre non
patere⁹: et placet nobis pō
ponij snia: siue glans extet si
ue cōsumpta sit. S. si extet
etiā iterdicto de glande legē
da vt michi tertio⁹ quoq; die
glādis legende facultas est:
si vti potero si damni ifecti
cauero.

C Forma ē q̄ dat esse rei: et cō
mutata forma substāciali res
nō dī eadē s. diuersa. Bal.

C Si q̄s rem fecerit ad aliu
p̄uenire: videtur do. ma. fecit
se quominus possideat si mō
hoc dolose fecerit. S. et si q̄s
rem deteriorē exhibuerit: eā
ad exhibendū eū teneri sibi

dum: id est in factum nomine exhibitiōis. Cuius distin
gue an sit forma mutata: vt tunc detur vt hic. an non
et tunc non detur: vt hic inuit. et d. de si quis. sed detur
in factum. vt in l. contraria.

uo. hic a dho siue
possessore ipso est
dolo admittus.
l **C** Ad exhiben
dū tenebit. vt lit̄
estimationē offe
rat delato iureu
rando in litē vt i
p̄dicto casu. vt. d.
de in litē iuran.
l. i. act. s. i.

m **C** Nec paria
ris. mutat perso
nas. Bjo.

n **C** Non patere
tur. vt. r. s. e. cell⁹
s. sed et si ratis.
et hoc vt pōponi⁹

o **C** Cōsumpta
sit. f. dolo. als si
sine dolo ageret i
factū subsidiaria
le. aqul. vt. d. de p̄
scrip. ver. qui ser
uandarū. s. si.

p **C** Tertio. sic
ergo durat hoc in
terdictū tm p̄ tri
dū a die qua ce
ciderit glans. q̄s
est mirabile. Sed
dicideō d. c. i. pro
poni iura tridū:
q̄ vix quis retar
dat vltra collecti
onē fruct⁹ sui: vt
q̄ conuertunt in
terrā vltra dictū
t̄ps: non q̄ nō sit
natura hui⁹ m̄dū
cti vt p̄petuo da
ret: si tm fructus
duraret. vt. d. de
act. et ob. l. in ho
notarijs. Et apz
pellatiōe glandis
oēs accipe fruct⁹

vt. d. de glā. l. i. l. i.
q̄ **C** Ad exhibē
dū. lmo in factuz
vt. C. e. l. exhibi
tiōis. q̄ est d. sol.
ibi non erat domi
nus: hic sic. vel h
datur ad exhibē

vt. d. de glā. l. i. l. i.
q̄ **C** Ad exhibē
dū. lmo in factuz
vt. C. e. l. exhibi
tiōis. q̄ est d. sol.
ibi non erat domi
nus: hic sic. vel h
datur ad exhibē

Substantiā. vt. de aur. et argen. leg. l. scia. et idē liberat. vt. 2. §. de alie. iudi. m. cau. fac. et hoc edicto in pñ. et dic qd substantiā appellat statū: s; in topica aristot. ponit pro mēbro sub suo genere posito in specie vel diuisione: que ydea grece dicitur fm Azo.

Si tibi decē in spē non in gñe als qd. l. dñ de vē dicatione locum habere nō possit

Decē. l. eo. rōdem.

Ususfructus verus non quasi. vt. §. de vsufr. l. nūmismatum.

Pendēte cōditōe. pñi legati

Teneri. si extitit cōditio r finitū sit vsufructus.

Supsederit. vt. l. ad. l. fal. dolo

re. l. de tribu. qd in herede. §. ij. quaz cautionē erigere.

hic potuit et dñu. vt. §. de vsufr. ea. re. hoc senat.

si pecunie. vel verius de illa qd ē §. vsufr. que ad. ca. l. i.

Nō possit. qd forte cōsumpti sunt a fructuario

l. necessaria. tñ agere possit.

Ignarus. l. heres.

Acciperetur sic et restituere dñ qui sic restituit vt eadē cā fuet actori. vt. l. de ver. sig. l. restituere.

habēs. scz actor p actionem ad exhibēdū. vt. 2. §. eo. l. ij.

Possit exed id est cōfēd qd de bet p actionē i re vel p aliā quā pcedit hec actio ad exhibēdū. a hoc dico actione quā intēdit scilicet pñcipali in nullo ca

su lesa. l. p vsucapione vel alio mō: vt statū subicit. pño

Intentionē. l. rei ven. vt pñde sit r nūc cū (de r. c. rei vē. intendit ac si tēderet eo die quo actio ad exhibēdū fuit. pposita. s; nūqd ad hoc pñ cogi vt reddat rē ac si vsucapta nō esset. vt. §. de rei ven. si post. qd ē 2. solū.

nus ait. S; hoc vltiq; vez est si dolo malo i altud corp⁹ res sit trāslata: veluti si ex ciphomassa facta sit. qd pñ emā massā exhibeat ad exhibēdū tenebitur: nā mutata forma ppe iterimi substantiaz rei Marcel. scrib. Si tibi decē nūmismata sint sub cōditione legata et michi eoz decē vsufructus pure. deinde hīs pendēte cōditione nō exacta cautōe decē fructuario soluerit: ad exhibēdū eū actioe teneri qd decem fructuario soluerit: quasi dolo fecerit quomin⁹ posside ret. dolo autez in eo est qd cautionem erigere supersederit a fructuario: effectūq; est vt legatū tuū putem⁹ euanesce re: cū tā nūmos vendicare nō possis. Ita demū aut locum hēbit ad exhibēdū actio: si pditio extiterit legati. potuisti tñ tibi prospicere stipulatiōe legatorū: et si pperisti nō erit tibi necessaria ad exhibēdū actio. Si tamen ignarus legatū a fructuario satis nō eregerit: dicit Marcel. cessare ad exhibēdū actionē. l. qd null⁹ dolo est: succurrendū tñ legatario in factū aduers⁹ fructuariū actioe ait. Quā tū aut ad hāc actionē attinet exhibere est in eadē cā p̄stare i qua fuit cū iudiciū accipere tur: vt quis copiā rei hñsm possit exequi actione qd destinauit. r in nullo casu quam intendit lesa: pñis nō de restitūdo: s; de exhibēdo agatur p̄inde si post litē cōtestatā

hic non fuit ppetuata rei ven. qz nō fuit pposita. S; nō ne interrupta actioe ad exhibēdū: et in re actio interrupta vt. vt. C. de an. excep. l. si qd ē 2. sol. pñ dicit qd h loqf i vsucap. trāslatū. qd nō infrūp̄it. p̄. s; sec⁹ i p̄scriptioe rerū imob. l. i. nā vna re p̄ta intrup̄a p̄scriptio l. oib⁹

vsucap̄ti exhibeat: nō videt exhibuisse: cū petitor intētionē suā pdiderit. et idē absolui eū nō oportere: nisi parat⁹ sit repetita die intentionē suscipere: ita vt fructus fm legē estimēt. Quia tñ cā petitor in hac actione restituit⁹: Sabin⁹ putauit p̄tū quoq; restitūdū: siue p̄gnās fuerit mulier: siue postea p̄ceperit: quā suam r p̄poni p̄bat. P̄teea vtilitates si q̄ amisse sunt ob hoc qd nō exhiberet vel tardi⁹ qdē exhiberet: estimandē a iudice sunt. Et ideo neratius ait vtilitatē actoris venire in estimatiōe nō q̄ti ea res sit: que vtilitas inquit interdum maioris erit q̄ res erit.

Etia et qui nō est in morabatur termin⁹. tñ ille p quez labitur tenet ad infesse. Bal.

S optione. Pau.

Intra certū tps data iudiciū extractuz est: in id tēp⁹ quo frustra exhiberet vtilitas petitoris cōseruet. Et si per hñdē non steterit quomin⁹ exhiberet tpe iudicij accipiendū: absoluedus est heres

Sed et si hereditas amissa sit ob hoc qd feruus nō exhibeat: eq̄simū est estimari officio iudicis damnum hereditatis.

Ho. qd ille tenet ad ip̄sas cui⁹ gñā celebrat actus. Bal.

Quo autem loco exhiberi rem oporteat: vel culus sumptibus: videamus. et La. ait ibi exhibēdā: vbi fuerit cū lū

Extractum. l. pductum est.

Frustra. iā elapso tpe a testatore statuto r p dolo.

Sed et si hereditas exhibetur. qz est hereditas feruum iussit legatarius adire. Accur.

P̄ditat. vt l. i. ad. l. ad. §. ill. s; 2. §. d. re. i. l. h. vt

fm dñā Tu die fm Jo. idē i vtrif qz: nā aut qd agit vna via adūcit cā: nā tunc i alia nō interrūpit: vt hic. aut non adūcit: et tunc sic vt ibi. r sic hō iter rūp̄it. Alij hō dicunt qd interrūpit. ar. d. l. i. r. §. 2. iudi. l. solemus.

Fructus. in rei ven. sequenti. vel etiā in actioe ad exhibēdū. cuz possessor nō intendit suā. vt. §. e. l. ij. qd merces. Sidē celsus scribit sterius. et sic intelligit. l. p̄. rñ.

Restituitur scz eadē oino: vt tñ hābeat actor q̄ti hāberet exhibita re a pncipio et nichil amplius vt hic. l. i. p̄. r. i. i. de offi. iu. §. si ad exhibēdū et l. i. cer. pe. l. cū fundus. Accur. r fuerit. tpe l. i. tis cōtesta. in hac actione.

Estimandē. hoc si erat male si. pos. cū em bōe si. pos. excuset a rei interitu: multo magis ab accessoris. vt. §. de pen. here. illud.

Res sit. scz res p̄ta exhiberi sit. l. tñ cū hoc nō intēderet vt. d. §. itē cels⁹ scribit sterius. Ac.

S optione. l. data legata rio vel alij.

Liber Decimus

a Et impediens actoris. qz pro sua utilitate hoc fit. vt ar. J. man. l. idē. §. idē. labeo. r. J. depo. l. si in aſſa. §. i. et. J. iōmo. si vt certo. §. ſumptus.

b Plane paſcere. donec perducit ad locū vbi erat tēpore cōteſtatiōis. vt h. r. §. de rei v. si res. si aut ad locū

litis petereſ ad-
duci: etiā cibaria
tunc actor agno-
ſcit. vt. §. de rei v. l. niſi. alioquin ni-
chil ibi excipiet ni-
ſi rē. r. hoc ſm qd
dā. Alij dicunt qd
illa prepoſitio ex-
tra poſtea in. l. p-
dicta ſi res. poni-
tur icluſiue r. po-
nitur ppter. q. d.
que cibaria etiāz
actor agnoſcat. r.
ſm eos nichil ex-
cipit ibi aduerbi-
um niſi. Sed hoc
eſt contra mentē
hui⁹ legis: quia
hic cibaria in iun-
git poſſeſſori ne-
dū ſi reo detur: ſz
etiā ſi actori de-
tur electio. tu dic-
ſz azo. cibaria p-
tinere ad poſſeſ-
ſorē: vt hic dīſtin-
guit r. ibi idē eſt i-
telligendū: qd au-
tē ibi excipit niſi:
non eſt ita intelli-
gēdū qd qn actor
malit ibi vbi iun-
dicat reſtitui: ſu-
ſtineat cibaria: ſz
iudex dat reo ele-
ctionē de loco vbi
erat res vel loco
litiz vt dictū erat:
actorē nō p trad-
cēte: alioquin. l. ſi
non eligit: actori
dabit electio et ei
canebit: vt tñ poſ-
ſeſſor ſemp cum
huius. l. diſtictio
ne ſumpt⁹ agno-
ſcat. vel vt ibi.

c Optere. etiā
cū perducitur ad
locū vbi erat tēpore
litiz cōteſt. alioqn
nullū eſſet ſpāle
ſz quodā. tu dic
ad locū litiz.

d Officium. i. officiales iudicantis.

e Agnoſcere. qz ibidē erat tēpore litiz cōteſt. azo.

f Paſcit. i. ſicut aſus erat ſolitus paſcere. Jz.

cōteſtare: et periculo r impē-
diens actor⁹ pferēdā: pducēdā
ve eo loci vbi actū ſit. **P**la-
ne paſcere⁹ ſeruū veſtire cu-
rare poſſeſſorē oportere⁹ alt.
Ego aut arbitror iterdū etiā
hoc actorē agnoſcere oportere:
ſi forte ipſe ſeruus ex optis
ſuis vl artiſicio ſuo ſolebat ſe
exhibere: nūc ſo cogit vacare.
Proinde ſi apud officiū fue-
rit depoſit⁹ exhibēdus: ciba-
ria debet agnoſcere⁹ qd ex-
hiberi deſiderauit: ſi nō ſole-
bat poſſeſſor ſuū paſcere. nā
ſi ſolebat ſicuti paſcit⁹: ita et
cibaria pōt nō recuſare. In-
dū tñ eo loco⁹ exhibere dz ſu-
tis ſumptib⁹: ſi forte ppones
data opa eum in locū abditū
res pſuſſe: vt actori incōmo-
dior eēt exhibitio. Nā in hūc
caſum ſumptib⁹ ſuis r piculo
debet exhibere⁹ in eū locū
vbi agit: ne et calliditas ſua
pſit. **S**i d phib⁹ reb⁹ qd cō-
ueniat: r litiz pteſtare tpe oēs
poſſedit: lz poſtea qdā deſie-
rit ſine dolo malo poſſidē: dā
nā dū niſi exhibeat eas qd pōt.

De eo exhibē: Paul-
do⁹ que qd i libertatē
vēdicare velit: huic actioni lo-
cus eēt pōt. r ſi iuſta. ea actio
ne tenet ſi facultatē rei exhi-

Ad. q. i. actu te. (bōde hz.
rabili abſolutoria lata in pu-
mo nō parit exceptōes i ſcō-
dū modo pbe q act⁹ nō pſu-
mitur iterat⁹. de hoc no. j. de
iuretu. l. eū q. §. in populis r.
iſte tex. ſp allegat p doc. bal.

Sepi⁹ ad exhibēdū agē-
tū ſi ex eadē cā agat obſtatu-
rā exceptionē Jul. ait. Nouā

S Et loco. id eſt vbi agitur.

Debebit exhibere. vt r. §. de rei v. si ſo male fidel-
r. J. de le. l. cū res. §. ſz ſalubri. r. l. cū ſuus. r. l. apud iuli.

l Calliditas. vt r. §. si quis cau. si duo. in prin. et de
dolo. l. i. r. J. pro ſoc. l. verū. §. rēpus.

De eo exhibēdo. ſ. ſilio
vel liberto. nā ſi
litū rei vēdi. adie-
cta cā de iure qui-
ritum vel vtili rei
vē. libertū ppter
opas r obſeſa pe-
l. **L**ocus (to.
eē. qn pecuniarē
infeſt nō aſ. vt. J.
e. ſi liber. q eſt J.
m. Agēti. et vi-
cto. azo.
n. **V**endicādi.
cū adhuc nō eſſet
dñs: et iō ſuccu-
bit in actiōe ad
exhibēdū: qz li-
quidū erat ipſuz
nō eēt dñm ſi poſt
ſiat domin⁹ ab ali-
quo eā rem acci-
piēdo: non nocet
exceptio. vt. J. de
excep. rei iud. ſi
mater. §. eandē.
o. **P**oſt acce-
ptum. r. ſinitū.
p. **A**triuſq. i.
pro vino et alijs
pdict⁹. tenet etiā
furti et pditione
furtiuz. vel dic. i.
prouis vel p vi-
no qſi dolo deſte-
rit poſſidere.
q. **A**teri⁹ eſt. vt
§. de rei v. ſolū.
§. i. r. h⁹ qn a ſciē-
te: aſ ſerēt dñū
ſpecificātis. vt i-
ſt. §. de rei. diui. §. cū
ex aliena.

Quā res nō erat eque peri-
tura penes actorē tenet reus
etiā ſi habebat iuſtā cām liti-
gādi. qd eſt notandū. Bal.

Si poſt iudiciū acceptum
hō mortuus ſit: qz ſine do-
lo malo et culpa poſſeſſoris:
tñ iterdū tāti pdenandus eſt:
qz actiō actoris interſuit p eū nō
eſſe effectū quomin⁹ tunc cū
iudiciū accipeſt homo exhibe-
ret. tantomagis ſi appebit eo
caſu mortuū eſſe q non icidif-
ſet: ſi tunc exhibitus fuiſſet.

Si iuſta ex cā ſtati exhibe-
ri res nō poſſit: iuſſu iudic⁹ ca-
uere debet ſe illo die⁹ exhi-

Heres in reali-
biturū.
bus iudic⁹ nec agit nec con-
uenitur vt heres. h. d. Bald.

Heres nō qſi heres ſz ſuo
noie vti hac actiōe pōt. item
heres poſſeſſoris ſuo noie te-
netur. igitur nō pcedit qre
an heredi r in herēdē dāda ſit.
Plane ex dolo malo defun-
cti dāda eſt i hīdē hec actio:
ſi locupletior hereditas eo

Illo die. quo poterit. vt inſti. de offi. iudi. §. i.

Pōt. vt r. ar. §. de publici. eū qui. §. hec actio. Ac.

Hec actio. vt ar. §. de rei v. l. si in rem actū ſit. Ac.

S liber. interest. vt. s. e. l. ij. § est autem. p. tra. s. e. de eo. in prin. sol. vt. ibi. Accur.

Thesaurus. iproprie ponit. vt. s. fa. her. itez. labeo s. ppe. vt. de acqui. re. do. l. n. u. §. §. thesaurus.

C Jurati. hoc nichil aliud q̄ calunie sacramētū pu- to. azo. Et est ille iuramētū. C. de fi de. instru. l. fi.

Uel interdi- ctū. l. noui qd in- dulget a ptoze vt indulget in si- milibus casibus: vt vocef interdi- ctū ne vis fiat vo- lēti eximere. vt. j. de dā. inf. hoc a- plū. §. de his afit vel loquit de lter dicto vtrobi: cuz poss. sione retine am: etiā si gnoze locū thesauri. vt. J. de acqren. pos. peregre. in prin. e.

Thesaurus qz dñs solt cōtra- ctatur. Accur.

Um seruus suo noie. qz qd seruus hz dñs habere videtur.

De dolo ma- lo. l. in factū noie doli ex edicto de alie. tu. mu. cau. fa. vel ad exhibē. pp. doli directa.

Nulla. s. in casu premissio cū fuis nō dñs do- lū cōmistr. als au- tē vtilis cōstituit vt qñ dolo desit posse exhibere. vt. C. e. l. ad exhibē- dū. et. s. e. l. iulia.

Ite qñ agit aliq̄s de positi ex alteri- us pacto. vt. C. e. si res. sed fm yr. vtilis nūq̄ hz lo- cum. quod est fal- sum vt dixi.

I qz hōez actionem. i. rei ven.

Dāno. et in factū ad exhiben- dū ē qñq. vt. s. e. iulia. §. sed et si qz. z. C. e. exhibi- tionis. Ac.

Solutioe. a-

Suo noie. qz qd seruus hz dñs habere videtur.

De dolo ma- lo. l. in factū noie doli ex edicto de alie. tu. mu. cau. fa. vel ad exhibē. pp. doli directa.

Nulla. s. in casu premissio cū fuis nō dñs do- lū cōmistr. als au- tē vtilis cōstituit vt qñ dolo desit posse exhibere. vt. C. e. l. ad exhibē- dū. et. s. e. l. iulia.

Ite qñ agit aliq̄s de positi ex alteri- us pacto. vt. C. e. si res. sed fm yr. vtilis nūq̄ hz lo- cum. quod est fal- sum vt dixi.

I qz hōez actionem. i. rei ven.

Dāno. et in factū ad exhiben- dū ē qñq. vt. s. e. iulia. §. sed et si qz. z. C. e. exhibi- tionis. Ac.

Solutioe. a-

Suo noie. qz qd seruus hz dñs habere videtur.

De dolo ma- lo. l. in factū noie doli ex edicto de alie. tu. mu. cau. fa. vel ad exhibē. pp. doli directa.

Nulla. s. in casu premissio cū fuis nō dñs do- lū cōmistr. als au- tē vtilis cōstituit vt qñ dolo desit posse exhibere. vt. C. e. l. ad exhibē- dū. et. s. e. l. iulia.

Ite qñ agit aliq̄s de positi ex alteri- us pacto. vt. C. e. si res. sed fm yr. vtilis nūq̄ hz lo- cum. quod est fal- sum vt dixi.

I qz hōez actionem. i. rei ven.

Dāno. et in factū ad exhiben- dū ē qñq. vt. s. e. iulia. §. sed et si qz. z. C. e. exhibi- tionis. Ac.

Solutioe. a-

Suo noie. qz qd seruus hz dñs habere videtur.

De dolo ma- lo. l. in factū noie doli ex edicto de alie. tu. mu. cau. fa. vel ad exhibē. pp. doli directa.

Nulla. s. in casu premissio cū fuis nō dñs do- lū cōmistr. als au- tē vtilis cōstituit vt qñ dolo desit posse exhibere. vt. C. e. l. ad exhibē- dū. et. s. e. l. iulia.

Ite qñ agit aliq̄s de positi ex alteri- us pacto. vt. C. e. si res. sed fm yr. vtilis nūq̄ hz lo- cum. quod est fal- sum vt dixi.

I qz hōez actionem. i. rei ven.

Dāno. et in factū ad exhiben- dū ē qñq. vt. s. e. iulia. §. sed et si qz. z. C. e. exhibi- tionis. Ac.

Solutioe. a-

Suo noie. qz qd seruus hz dñs habere videtur.

De dolo ma- lo. l. in factū noie doli ex edicto de alie. tu. mu. cau. fa. vel ad exhibē. pp. doli directa.

Nulla. s. in casu premissio cū fuis nō dñs do- lū cōmistr. als au- tē vtilis cōstituit vt qñ dolo desit posse exhibere. vt. C. e. l. ad exhibē- dū. et. s. e. l. iulia.

Ite qñ agit aliq̄s de positi ex alteri- us pacto. vt. C. e. si res. sed fm yr. vtilis nūq̄ hz lo- cum. quod est fal- sum vt dixi.

I qz hōez actionem. i. rei ven.

Dāno. et in factū ad exhiben- dū ē qñq. vt. s. e. iulia. §. sed et si qz. z. C. e. exhibi- tionis. Ac.

Solutioe. a-

Suo noie. qz qd seruus hz dñs habere videtur.

De dolo ma- lo. l. in factū noie doli ex edicto de alie. tu. mu. cau. fa. vel ad exhibē. pp. doli directa.

gere pōt. interest em̄ creditoris cū sit obligat⁹ p̄ p̄is re- stituendis debitori p̄odi. sine cā. vt. C. de p̄di. sine cā. l. dissolue. vel actioe ad exhibendū. vt. C. e. l. fi. vel qz pe- cunia l̄debita p̄dicef c̄ d̄itori. vt. J. fur. l. q̄ tablas

Ad exhibēdū. calūniari. i. falso scienter ipugnare.

Captari. vt fnta non p̄siderēf qz sup̄i intelligit cū interest ex ho- nestā et pbabili cā. vt. s. e. l. ij. §. si mecum. Accur.

Studiosuz id est scholarem.

Doctor. p̄ hac et doctrina li- cet sua inter sit nō agit: qz nō est pe- cuniariū lteresse. vt. s. e. l. si liber. Scia in cū sit inestimabi- estima- lis scia. vt. J. de va bilis est ri. co. l. i. §. p̄oim- de. sed aliū si esset doctrina in pecu- niario cōmodo. vt habes. s. e. l. ij. §. si quis norali.

Uestitōis. a- gitur. qz di co mea interesse ip̄sum exhiberi. iō qz exhibitus et tot⁹ aperiet veri- ratē § confocios qz puenio. vt. C. e. l. si cris. Sz nū- qd creditur eis. vt. C. d̄ accu. l. fi. Rñ. credit in cas- bus. vt ibidē no- taf. p̄cedere tñ oz indicis. vt. C. de questio. l. i. Ac.

De interroga- tōis ac. Sicut sup̄ior actio p̄pa- ratoria est aliarū actionis: et ita he interrogaciones tam realis de qui bus dictū est: qz p̄ sonalis de q̄bus dicef: sunt p̄para- torie. azo. Et no. qz intitulat⁹ ac. interro. qz iste in- terrogaciones q̄ p̄ hūc ti. sūt siebāt olum actioib⁹ pro- positis: qz hodie nō fit. vt. J. e. l. i. §. t. vñ si q̄ras an li- bellus sit dādus

Captari. vt fnta non p̄siderēf qz sup̄i intelligit cū interest ex ho- nestā et pbabili cā. vt. s. e. l. ij. §. si mecum. Accur.

Studiosuz id est scholarem.

Doctor. p̄ hac et doctrina li- cet sua inter sit nō agit: qz nō est pe- cuniariū lteresse. vt. s. e. l. si liber. Scia in cū sit inestimabi- estima- lis scia. vt. J. de va bilis est ri. co. l. i. §. p̄oim- de. sed aliū si esset doctrina in pecu- niario cōmodo. vt habes. s. e. l. ij. §. si quis norali.

Uestitōis. a- gitur. qz di co mea interesse ip̄sum exhiberi. iō qz exhibitus et tot⁹ aperiet veri- ratē § confocios qz puenio. vt. C. e. l. si cris. Sz nū- qd creditur eis. vt. C. d̄ accu. l. fi. Rñ. credit in cas- bus. vt ibidē no- taf. p̄cedere tñ oz indicis. vt. C. de questio. l. i. Ac.

De interroga- tōis ac. Sicut sup̄ior actio p̄pa- ratoria est aliarū actionis: et ita he interrogaciones tam realis de qui bus dictū est: qz p̄ sonalis de q̄bus dicef: sunt p̄para- torie. azo. Et no. qz intitulat⁹ ac. interro. qz iste in- terrogaciones q̄ p̄ hūc ti. sūt siebāt olum actioib⁹ pro- positis: qz hodie nō fit. vt. J. e. l. i. §. t. vñ si q̄ras an li- bellus sit dādus

Captari. vt fnta non p̄siderēf qz sup̄i intelligit cū interest ex ho- nestā et pbabili cā. vt. s. e. l. ij. §. si mecum. Accur.

Studiosuz id est scholarem.

Doctor. p̄ hac et doctrina li- cet sua inter sit nō agit: qz nō est pe- cuniariū lteresse. vt. s. e. l. si liber. Scia in cū sit inestimabi- estima- lis scia. vt. J. de va bilis est ri. co. l. i. §. p̄oim- de. sed aliū si esset doctrina in pecu- niario cōmodo. vt habes. s. e. l. ij. §. si quis norali.

Uestitōis. a- gitur. qz di co mea interesse ip̄sum exhiberi. iō qz exhibitus et tot⁹ aperiet veri- ratē § confocios qz puenio. vt. C. e. l. si cris. Sz nū- qd creditur eis. vt. C. d̄ accu. l. fi. Rñ. credit in cas- bus. vt ibidē no- taf. p̄cedere tñ oz indicis. vt. C. de questio. l. i. Ac.

De interroga- tōis ac. Sicut sup̄ior actio p̄pa- ratoria est aliarū actionis: et ita he interrogaciones tam realis de qui bus dictū est: qz p̄ sonalis de q̄bus dicef: sunt p̄para- torie. azo. Et no. qz intitulat⁹ ac. interro. qz iste in- terrogaciones q̄ p̄ hūc ti. sūt siebāt olum actioib⁹ pro- positis: qz hodie nō fit. vt. J. e. l. i. §. t. vñ si q̄ras an li- bellus sit dādus

Captari. vt fnta non p̄siderēf qz sup̄i intelligit cū interest ex ho- nestā et pbabili cā. vt. s. e. l. ij. §. si mecum. Accur.

Studiosuz id est scholarem.

Doctor. p̄ hac et doctrina li- cet sua inter sit nō agit: qz nō est pe- cuniariū lteresse. vt. s. e. l. si liber. Scia in cū sit inestimabi- estima- lis scia. vt. J. de va bilis est ri. co. l. i. §. p̄oim- de. sed aliū si esset doctrina in pecu- niario cōmodo. vt habes. s. e. l. ij. §. si quis norali.

Uestitōis. a- gitur. qz di co mea interesse ip̄sum exhiberi. iō qz exhibitus et tot⁹ aperiet veri- ratē § confocios qz puenio. vt. C. e. l. si cris. Sz nū- qd creditur eis. vt. C. d̄ accu. l. fi. Rñ. credit in cas- bus. vt ibidē no- taf. p̄cedere tñ oz indicis. vt. C. de questio. l. i. Ac.

De interroga- tōis ac. Sicut sup̄ior actio p̄pa- ratoria est aliarū actionis: et ita he interrogaciones tam realis de qui bus dictū est: qz p̄ sonalis de q̄bus dicef: sunt p̄para- torie. azo. Et no. qz intitulat⁹ ac. interro. qz iste in- terrogaciones q̄ p̄ hūc ti. sūt siebāt olum actioib⁹ pro- positis: qz hodie nō fit. vt. J. e. l. i. §. t. vñ si q̄ras an li- bellus sit dādus

Captari. vt fnta non p̄siderēf qz sup̄i intelligit cū interest ex ho- nestā et pbabili cā. vt. s. e. l. ij. §. si mecum. Accur.

Studiosuz id est scholarem.

Doctor. p̄ hac et doctrina li- cet sua inter sit nō agit: qz nō est pe- cuniariū lteresse. vt. s. e. l. si liber. Scia in cū sit inestimabi- estima- lis scia. vt. J. de va bilis est ri. co. l. i. §. p̄oim- de. sed aliū si esset doctrina in pecu- niario cōmodo. vt habes. s. e. l. ij. §. si quis norali.

Uestitōis. a- gitur. qz di co mea interesse ip̄sum exhiberi. iō qz exhibitus et tot⁹ aperiet veri- ratē § confocios qz puenio. vt. C. e. l. si cris. Sz nū- qd creditur eis. vt. C. d̄ accu. l. fi. Rñ. credit in cas- bus. vt ibidē no- taf. p̄cedere tñ oz indicis. vt. C. de questio. l. i. Ac.

De interroga- tōis ac. Sicut sup̄ior actio p̄pa- ratoria est aliarū actionis: et ita he interrogaciones tam realis de qui bus dictū est: qz p̄ sonalis de q̄bus dicef: sunt p̄para- torie. azo. Et no. qz intitulat⁹ ac. interro. qz iste in- terrogaciones q̄ p̄ hūc ti. sūt siebāt olum actioib⁹ pro- positis: qz hodie nō fit. vt. J. e. l. i. §. t. vñ si q̄ras an li- bellus sit dādus

Captari. vt fnta non p̄siderēf qz sup̄i intelligit cū interest ex ho- nestā et pbabili cā. vt. s. e. l. ij. §. si mecum. Accur.

Studiosuz id est scholarem.

Doctor. p̄ hac et doctrina li- cet sua inter sit nō agit: qz nō est pe- cuniariū lteresse. vt. s. e. l. si liber. Scia in cū sit inestimabi- estima- lis scia. vt. J. de va bilis est ri. co. l. i. §. p̄oim- de. sed aliū si esset doctrina in pecu- niario cōmodo. vt habes. s. e. l. ij. §. si quis norali.

Uestitōis. a- gitur. qz di co mea interesse ip̄sum exhiberi. iō qz exhibitus et tot⁹ aperiet veri- ratē § confocios qz puenio. vt. C. e. l. si cris. Sz nū- qd creditur eis. vt. C. d̄ accu. l. fi. Rñ. credit in cas- bus. vt ibidē no- taf. p̄cedere tñ oz indicis. vt. C. de questio. l. i. Ac.

De interroga- tōis ac. Sicut sup̄ior actio p̄pa- ratoria est aliarū actionis: et ita he interrogaciones tam realis de qui bus dictū est: qz p̄ sonalis de q̄bus dicef: sunt p̄para- torie. azo. Et no. qz intitulat⁹ ac. interro. qz iste in- terrogaciones q̄ p̄ hūc ti. sūt siebāt olum actioib⁹ pro- positis: qz hodie nō fit. vt. J. e. l. i. §. t. vñ si q̄ras an li- bellus sit dādus

Captari. vt fnta non p̄siderēf qz sup̄i intelligit cū interest ex ho- nestā et pbabili cā. vt. s. e. l. ij. §. si mecum. Accur.

Studiosuz id est scholarem.

Doctor. p̄ hac et doctrina li- cet sua inter sit nō agit: qz nō est pe- cuniariū lteresse. vt. s. e. l. si liber. Scia in cū sit inestimabi- estima- lis scia. vt. J. de va bilis est ri. co. l. i. §. p̄oim- de. sed aliū si esset doctrina in pecu- niario cōmodo. vt habes. s. e. l. ij. §. si quis norali.

Uestitōis. a- gitur. qz di co mea interesse ip̄sum exhiberi. iō qz exhibitus et tot⁹ aperiet veri- ratē § confocios qz puenio. vt. C. e. l. si cris. Sz nū- qd creditur eis. vt. C. d̄ accu. l. fi. Rñ. credit in cas- bus. vt ibidē no- taf. p̄cedere tñ oz indicis. vt. C. de questio. l. i. Ac.

De interroga- tōis ac. Sicut sup̄ior actio p̄pa- ratoria est aliarū actionis: et ita he interrogaciones tam realis de qui bus dictū est: qz p̄ sonalis de q̄bus dicef: sunt p̄para- torie. azo. Et no. qz intitulat⁹ ac. interro. qz iste in- terrogaciones q̄ p̄ hūc ti. sūt siebāt olum actioib⁹ pro- positis: qz hodie nō fit. vt. J. e. l. i. §. t. vñ si q̄ras an li- bellus sit dādus

Captari. vt fnta non p̄siderēf qz sup̄i intelligit cū interest ex ho- nestā et pbabili cā. vt. s. e. l. ij. §. si mecum. Accur.

Studiosuz id est scholarem.

Doctor. p̄ hac et doctrina li- cet sua inter sit nō agit: qz nō est pe- cuniariū lteresse. vt. s. e. l. si liber. Scia in cū sit inestimabi- estima- lis scia. vt. J. de va bilis est ri. co. l. i. §. p̄oim- de. sed aliū si esset doctrina in pecu- niario cōmodo. vt habes. s. e. l. ij. §. si quis norali.

Uestitōis. a- gitur. qz di co mea interesse ip̄sum exhiberi. iō qz exhibitus et tot⁹ aperiet veri- ratē § confocios qz puenio. vt. C. e. l. si cris. Sz nū- qd creditur eis. vt. C. d̄ accu. l. fi. Rñ. credit in cas- bus. vt ibidē no- taf. p̄cedere tñ oz indicis. vt. C. de questio. l. i. Ac.

De interroga- tōis ac. Sicut sup̄ior actio p̄pa- ratoria est aliarū actionis: et ita he interrogaciones tam realis de qui bus dictū est: qz p̄ sonalis de q̄bus dicef: sunt p̄para- torie. azo. Et no. qz intitulat⁹ ac. interro. qz iste in- terrogaciones q̄ p̄ hūc ti. sūt siebāt olum actioib⁹ pro- positis: qz hodie nō fit. vt. J. e. l. i. §. t. vñ si q̄ras an li- bellus sit dādus